

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Adója:
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Német színészet.

Budapest, április 20.

(v.) Hogy Budapestről annak idején füttyszóval és assa foetidával kifüstölték a Bécsből jött német színészeket, az helyes, okos és tapintatos cselekedet volt, amelynek szívünk mélyéből örültünk. Hogy ugyanez a budapesti közönség ma este tapsviharakkal üdvözölte a Berlinből jött német színészeket, az szintoly helyes, okos és tapintatos cselekedet, amelyet ugyanolyan őszinte örömmel fogadunk. Hiába mondják nekünk, hogy a német szó, akárhonnan jó is, csak német szó marad, ezen a földön évszázak óta gyűlölködő és gyűlölt riválisa a nemzeti nyelvnek. Azt a banális igazságot, amely ebben az ellentétben van, mi nem tagadjuk, de a most felvetett kérdés taglalásánál súlyt sem tulajdonítunk neki. Mert itt azon fordul meg minden, milyen szándékkal hozzák közibénk a német művészetet s e szándékhoz a származási helyen milyen természetű politikai törekvések tapadnak.

Jön hozzánk vendéglátóba idegen színészet más is, nem csupán német. Sűrűn látunk körünkben olasz, francia, angol drámai művészeket. Mi hozza ezeket Magyarországra? Egy megengedhető önzés és egy dicséretes önzetlenség. Hogy sikert és pénzt akarnak nálunk aratni, ez az ő önzésük. Hogy távol hazájukból felcélholjanak s művészetükkel még kockázatok árán is idejőnk, ahol esztétikai értéküket talán épp úgy megbecsülik, de nyelvüket sokkal kevesebben értik, mint a nyugaton, ez az ő önzetlenségük. Nem hívjuk őket valami türelmetlenül; de ha itt vannak, bántódásuk nem esik, sőt szíves fogadtatásra is találunk. Bőségesen élvezik nálunk a vendégjogokat, mert lelkiismeretesen teljesítik a ven-

dég kötelességeit is. Ahonnan ők jönnek, ott nem becsülik a magyart, nem rágalmaznak nemzeti törekvéseinket, nem dobálják sárral államügyünk jelvényeit. Ahonnan ők jönnek, ott nem fitymálják a magyar kultúrát s nem gyalázkodnak untalan e nemzetnek minden érzése és érdeke ellen. Ezek az idegen művészek jóindulattal érkeznek közibénk s jóindulatu munkát végeznek körünkben. Tet-szeni akarnak, nem hódítani. Pályáznak a maguk sikerére, de nem a mi szegényünkre, sem a magyar nemzet léteéréire. Szeretik a maguk nyelvét, de nem törnek a miénk ellen. Baráti kézzel kopogtatnak ajtónkon, baráti kézzel nyitunk hát ajtót mi is nekik.

Más megítélés alá esik a nálunk kopogtató német színművészet, s a megítélés eredményéhez képest más elbírálás alá is. Itt már gondosan meg kell vizsgálnunk, csakugyan vendég-e az, aki vendég módjára jelentkezik, számíthatunk-e a vendégi kötelességek teljesítésére attól, aki a vendég jogait kívánja nálunk gyakorolni. A német színészek, ha körünkbe érkeznek, bizony kinyitják az erkölcsi máháját s gyanakvó szemmel kutatják azt át. Honnan jő? Mit hoz magával? Mit akar elvinni? Mit akar itt hagyni? Időről-időre szíveslátást kíván-e néhány napra? Avagy azért látogat-e el hozzánk, hol egyszer, hol másszor, de egyre sűrűbben, hogy a végén itt felejtse magát s aztán minket verjen ki a magunk hajlékából? Művészi sikerekre pályázik-e, avagy lappangó politikai szándék vezette-e körünkbe? Magyarán szólva: gyönyörködteni akar-e művészetével avagy germanizálni?

Szembeszökő mind e vonatkozásokban a különbség Bécs és Berlin között. Bécsben örökös szidalmak érik a magyar nemzetet; Berlinben jóindulatu megítélésben részesülnek

állami és nemzeti törekvéseink. A bécsi lakosság tulnyomó többsége a legszemérmetlenebből üzi és hirdeti a magyarfalást; Berlinből őszinte rokonérzés, barátságos buzditás árad felénk. Bécsben a sajtó felséges királyunkat, még ha magyar földön a magyar fejedelem funkcióit gyakorolja is, következetesen osztrák császárnak nevezi; mikor uralkodónk Berlinbe bevonult, tisztelettel és szeretettel üdvözölték ott az osztrák császár mellett a magyar királyt is. A bécsi polgármester a parlamentben elnöki rendreutasítás nélkül ordithatta, hogy meg akarja még érni azt az időt, amikor Budapest minden házáról fekete-sárga lobogó fog lengeni; a berlini polgármester királyunk odaérkezésekor arra kérte fel polgártársait, hogy ékesítsék házaikat a magyar zászlóval is.

Világos mindezekből, hogy más az a német szó, amelyet Bécsből, s ismét más az, amelyet Berlinből hoznak közibénk a német színészek. A Bécsből jövő német szóhoz a Lueger szelleme tapad hozzá; ennek a német szónak mi csak a rikácsoló mellézköngéjét halljuk meg: a magyarfalást, az állami létünk és nemzeti becsületünk ellen forduló gyűlöletet és a germanizálásnak alig leplezhető izzó óhaját. Bécsből a német szót dacos hódításvágy küldi ide; a művészet nála csak burok, ellenben a németség az a mag, amelyet ismét bele akar hinteni a magyar televénybe. Hallottuk akárhányszor azt az ellenvetést, hogy a bécsi színházak tagjainak semmi közük Luegerhez. A mi válaszuk erre az, hogy valameddig Bécsnek Luegerék az urai, mindaddig nekünk nem lehet semmi közünk a bécsi színházak tagjaihoz. Ami onnan jön, az dögleletes és az ellen egészségügyi kordont vonunk határainknál. Majd ha megbecsülnék minket Bécsben, ha defe-

TÁRCA.

Angelus.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Ábrányi Emil.

Szólt a harang. Az estharang. Papok fényes processiója vonult el az utcán. Tömérdek szerzetes özönlött mindenfelől, barna szőr-kámszában, borotvált koponyájukon keskeny haj-koszorúval és sárga viaszgyertya égett a kezükben. A babonás, villogó szemű olasz asszonyok leborultak előttük és fanatikus szájjal esőkölték a földet, ahol elhaladtak. Es ők büszkén tekintettek a népre és hasonlítottak a nagy manőverekre kikerülő katonákhoz. És énekeltek Jézusról, dicsőítették Jézust és azt mondták, hogy Jézus az övék. Csakis az övék.

Egy gyönyörű kép előtt állottam, amit *Correggio* festett a Megváltó születéséről. Hallottam a zúgó harangokat. Hallottam a dicsékvő éneket. És éreztem, hogy Jézus nincs ott. Jézus máshol van. Jézus nem lehet azok közt.

Néztem, egyre néztem a *Correggio* képét és azon vettem magamat észre, hogy a szám mozog és beszélek valakihez, akiről a diszbe öltözött papok azt mondják, hogy az övék és aki még sincs köztük. Nincs. Talán nem is volt soha.

Beszéltem hozzá ...

Igen, ez a te képed, Uram!

Ott a nagy csillag, — szebb, tündöklőbb a többinél. Vezető a pásztorokat Betlehem felé, ahol istálló szalmáján, disztelen jászolban pihensz világra született isten-fiu. Angyalok kórusa éneklő fönn az égből: *Gloria in excelsis Deo!* Lenn a földön egyszerű pásztorok állják körül a bölcsőt

és szelid barmok fujják rád melegen lehelletűket, hogy meg ne gémberedjél a decemberi éjszaka hidegségében.

Mire tanít szedd legenda nincs a világon.

Mire tanít bennünket?

Arra tanít, hogy a porból, a nyomorból bontakozik ki minden nagy eszme. A szegények rongyai közt születik meg minden igazán nagy sziv. Ott születik meg az, aki csodulással tele van szánalommal, nemes érzéssel és azzal a forró vággyal, hogy gazdaggá, boldoggá tegye az embereket millióit különbség nélkül!

Arra tanít, hogy a mindenség alkotó ereje nem törődik rangfokozatokkal, hanem nagysággal, dicsőséggel ruhazza föl a legszegényebeket.

Arra tanít, hogy a legfőnségesebb erők, akiket mi allegorizáló szavakkal anyaloknak nevezünk: nem kérnek születési bizonyítványt, nem adnak semmit a legitimitásra, hanem szegény nélkül vonulnak be az istállóba is, pirulás nélkül dalolják hozsannájukat a jászol fölött is, ha olyanok pihenek benne, akik szívük és lángeszük nagyságával átalakítanak egy világot.

Arra tanít, amit emberi gőg annyiszor félreismert, emberi önzés annyiszor letagadott, hogy a teremtés ideális célja, a lelkes mindenség elve az egyenlőség. Egyenlőség a szabadságban, a jogban, a jószágban, a szeretetben, ha tehetségeink különböznek is. Egyenlőség mindenki számára, aki az életben érvényesülni akar. Egyenlőség mindenki számára, aki célokat tűz maga elé s van ereje, lelke, tehetsége, hogy céljai felé haladva becsülettel legyőzzön minden akadályt.

Istállóban született emberiség legnagyobb reformátora, hogy születéssel tanúságot tegy az egyenlőség isteni princípiuma mellett. Legnagyobb, legkülömbb azért lett embertársaid közt, azért emelkedett föl az istenség magaslátára, mert legszebben, legkövetkezetesebben te képviselted ezt a princípiumot, egészen a halálig, egészen a fájdalmas vértanúságig.

Nem fegyverrel, nem erőszakkal vívtad ki milliárd emberi lény szabadságát, hanem a szeretet örök igazságával. Reformodnak ez a dicsősége, istenségednek ez a titka.

Szeretetre tanítottál bennünket életeddel és haláloddal, mert tudtad, hogy a szeretet a fő. A szeretet az a mennyei harmat, mely puhává és fogékonyává teszi a kérges szívet az egyenlőség befogadására.

Aki szeretni tud, az törekvő embertársának többé nem áll útjában, ha boldogulni akar. Aki szeretni tud, az megengedi másnak is, hogy az élet örömeiből részét kivége. Aki szeretni tud, az nem választ el többé, nem külömböztet többé, nem néz le többé, hanem egyesít, összetart, magához emel. Aki szeretni tud, az örülni fog, ha mennél kevesebb nyomort és mennél több boldogságot lát maga körül. Aki szeret, az szolgálja fogja az általános haladást, csatlakozni fog azokhoz, akik az egyenlőség elve alapján az emberiség dicső szolidaritására törekednek is.

Amit hirdettél, a mire példáddal tanítottál és ami megváltó reformodnak a lényege: az a legtisztább, legnemesebb egyenlőség. Egyenlőség nemcsak az imádkozásban, hanem a munkában is. Mindenkinél van joga dolgozni és kitűnni tehetsége szerint. S mindenkinél a munkája olyan legyen, hogy a közjót mozdítsa elő.

Csak a középkor vadsága, homályos értelmisége csinálta te tanodból torzkelet, teológiát és meddő aszkézist.

Csak azok, akik magukat hipotánul Isten szolgáivá szerződötték és a legjobból, a legszeliddebből, ami valaha fenséges szívből fakadt, a hatalom legkegyetlenebb rendszabályait organizálták: csak azok tartották fönn századokig azt a hitet, hogy te nem a földi életet átalakító cselekvés, hanem a földi életlől elforduló lemondás vagy. Hogy te, isteni reformátor, nem az emberiség aktiv összetartozásának, nem az emberi munkából származó haladásnak egyenlőségét, hanem az imád-

rának államiságunk tekintélyének és nemzetünk méltóságának, ha lerázzák nyakukról annak a bandának a nyűgét, amelynek a magyarfalas a becsúvágya és a kenyere: akkor jöjjenek bécsi színművészek Budapestre. Akkor talán el fogjuk nekik hinni, hogy művészetet hoznak magukkal, nem germanizáló szándékokat, hogy esztétikai gyönyört akarnak itt kelteni, nem pedig politikai hódítást csinálni nemzeti mivoltunk rovására. Amíg a magyar nemzetet inzultáló irányzat ulti orgiáit Bécsben, addig fúty és assa foetida vár az onnan ide rajzó komédiásokra. Addig nem a művészet papjait fogjuk bennük látni, hanem politikai ügynököket, akiknek izléstelen és szemetelen tolokodására a legridegebb visszautasítással felelünk. Vissza nekik! Mulattassák Luegert, Strobachot, Gregoriot és Bielohlaweket, meg a magyarfalók piszkos csöcselékének egyéb vezéreit.

A berliniekről nincs okunk hasonló szándékokat föltenni. Más milieu az, amelyből ők vonultak közbénk. Náluk a német szó a burok s a művészet a mag. Ők vendégekül érkeznek, becsületes szándékkal és lojális indulattal. Az ő német szavuknak nincs meg az a förtelmes mellékönyg. Nemzeti létünk őket nem bántja, magyarságunkból ők nem akarnak minket kiforgatni. Művészetüket idehozzák néhány napra s ha sikerük van, hálásan vonulnak haza. Sem ithagyni, sem elvinni nem akarnak egyebet, csak jó emlékeket. Becsületesen teljesített vendégi kötelességeik fejében örömet adjuk meg nekik hát a vendégi jogokat. De meg nekik is azt mondjuk, legyenek takarékosak művészi kincseiknek magyar földön való széthintésével. Isten hozta őket, ha idejönnek olykor, olykor! De tulsűrűn ne jöjjenek ők se, s kivált párosával. Az a másik berlini színészcsapat nem hagyhatná-e a jövő esztendőre vendégserépléseit?

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 20.

Az Adria-vita, mint a mai ülésben gróf Batthyány Tivadar konstata, szerencsésen megérte az általános vita harmadvirágzását. Először volt az igazi általános vita tele személyeskedéssel, pikantériával, az egyik és a másik után folytatott hajszával. Ez elmúlt. Akkor a címnél föl-

támadt az általános vita sok közbeszólással, névszerinti szavazással, a szavazás elől való elbujdosással. Ennek is vége szakadt. Ma aztán megkaptuk a harmadvirágzás általános vitát minden incidens nélkül, kizárólagosan unalommal.

Előbb Rakovszky István és Madarász József kérésére belenyugodott a t. Ház, hogy az első szakasz tárgyalásának felfüggesztésével mindjárt a szerződés szövegét vegyék pontonként tárgyalás alá. Aztán a szerződés első pontjánál megkezdődött a vita s ennél az első pontnál nem is jutottak tovább. (Pedig van több, mint harminc.) Rakovszky István vette újabb sorra az Adria özszes meglévő és képzelte büneinek lajstromát s miután ezt a lajstromot Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter szerencsésen megrostálta, minden legkisebb vádra konkrét adatokkal bizonyítván a Rakovszky tévedéseit, most már a mindentudó Major Ferenc jelentkezett szólásra. Ekkor persze mindenki a folyosóra menekült.

— Tessék megakadályozni a népvándorlást! — szolt fel az elnökhöz Förster Ottó.

Mintha bizony az elnöknek volna akkora hatalma, hogy a Major beszédénél ott fogja a képviselő urakat. Bizony elmenekültek teljes számmal. De azért a néppárti doktor kibeszélte a maga óráját. Utána szólalt fel gróf Batthyány Tivadar, aki egy kicsit el is gunyolódott a néppárti taktikáján, amiért aztán zavarták is sűrűn közbeszólásokkal. A gróf visszavágott, s az elnök végre is megköszöntötte egy kis figyelmeztetést, hogy talán mégsem kellene rendszeres dialógusokat folytatni.

Erre a figyelmeztetésre Förster Ottó a legteljesebb őszinteséggel jegyezte meg:

— Hiszen akkor nem huzhatjuk ki két óráig!

Egyébként még Kossuth Ferenc beszélt röviden, mire Hellai Ferenc előadó válaszul a vita során hangzatosított vádakra s aztán — két órákor — a többség megszavazhatta a szerződés első pontját. Hétfélnégy óráig tartott a vita, ha ugyan nem kell majd minden egyes pontnak egy egész ülést szentelni, ami mindenesetre mulatságos volna...

A képviselőház ülése április 20-án.

— Kezdetre délelőtt 10 órákor. —

Elnök: Peretz Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Hegedüs Sándor, Wlassics Gyula, Pósz Sándor, Danányi Ignác, gróf Széchenyi Gyula, Cseh Ervin.

kozó tnyaság, a dologtalan lemondás egyenlőségét képvisel.

Elő, igazi dogmává csak a babona igájából fölszabadult szellem emelte a te tanaidat. Legnagyobb dicsőségem most várakozik rád, amikor azt, amit isteni szíveddel éreztl, összehozni látjuk a műveltségen alapuló humanizmus gondolatával. Most vagy legistenibb, amikor nem a babona, nem a buta fanatizmus, nem a szent monopólium föl Istenné cudar kegyetlenség és a tudományos igazságok vakmerő megtagadása árán, hanem Istenné tesz a saját szelidség, a saját lelki nagyságod mindazok szemében, akik az emberiség javára működnek és a tudomány igazságaiban gyökerező munkásságukat a te szívedből kisugárzó szeretettel teszik fényesebbé.

Kik tisztelnek valódi Isten gyanánt? Talán azok, akik soha meg nem történt esodákat sorolnak föl s akik rögtön nem tartanak Istent, mihelyt ezekben a esodákban (mesemondó evangelisták naiv regéiben) hinni nem tudnának?

Vagy talán azok, akik ledarálják miséjüket az oltár előtt, olvasókat morzsolgatnak a cellákban és lemondanak az életről érte, aki magad mondát egykor: *En vagyok az élet?*

Vagy talán azok, akik nyilvános, ünnepélyes fogadalmakat tesznek a templomokban és fogadalmukat titkon és közönségesen százsor is megszék a te tiszteletekre, aki azt is mondta egykor: *En vagyok az igazság?*

Nem, Uram, nem!

Azok tisztelnek valódi Istenül, akik bebizonyítva látják, hogy a szeretet minden haladásnak, minden műveltségnek a fő feltétele és hogy ennek a szeretetnek nem volt a földön igazabb, nagyobb alakja náladnál.

Azok tisztelnek valódi Isten gyanánt, akik

laboratóriumokban kutatják, elemzik a világot mozgó eröket. Akik füvekből, ásványokból gyógyító szereket vonnak ki a beteg, sorvadó emberiség javára. Akik a bölesézetet merész eszméivel férnek közelebb a mindenség törvényeihez. Akik a természetudomány óriás mezején járnak és mélyről hozott ásatagokból állapítják meg a föld multját és jövőjét. Akik látóesövküket az égboltnak szegezik és áttáttal látják körben forogni a vonzás örök parancsának engedelmeskedő csillagvilágokat. Akik bárhova néznek a határtalanságban, mindenütt észreveszik a szeretet isteni princípiumát; mindenütt észreveszik, hogy a szeretet a legnagyobb erő a világegyetemben.

Azok tisztelnek legjobban, akik éppen úgy tudnak szeretni, mint te. Mert a tudóst, a feltalálót, a böleset az emberiség mély, ideális szeretete készíti arra, hogy éjet, napot összetéve, dolgozzék mi értünk; hogy a tudomány eszközeivel, a tudomány igazságával érje el azt, amire te törekedtél: a megjavított, testben-lélekben egészséges, nemes érzésű és felekölt gondolkozásu emberek univerzális közírtaságát.

Azok tisztelnek legjobban, akik szeretettől vezérelve éppen úgy készek a tudományért való vértanúságra, mint ahogy te meg tudtál halni az igazságért.

Darwin dolgozó-asztala fölött állandóan ott volt a te képed. S valahányszor a nagy tudós föltekintett rád, áhitatos esodálattal gondolta el azt a felség, mindenható erőt, mely a tengerek ös-iszajából életre vergődő protoplazmát végtelen fokozatokon át a te sugárzó alakodig tudta fejleszteni.

Es mi mindnyájan, akik igazoljuk Darwin elméletét a létért való küzdelemről; mi mindnyájan, akik elszántan, pihenés nélkül, eszűngedés

Az Adria szerződése.

Rakovszky István: Indítványozza, hogy először a többi szakasz az 1. §-sal párhuzamosan tárgyalassék.

Madarász József hozzájárul Rakovszky indítványához azal, hogy a szerződés pontjai külön-külön tárgyalassanak.

Elnök: Az 1. § tárgyalása a szerződés elfogadásáig függőben hagyatik.

Rakovszky István a szerződés 1. pontjánál konstataja, hogy az ellenzék végső reménye is eloszlott, hogy ezen, szerinte sérelmes törvényjavaslaton valamit változtasson. Kérdi a minisztert, hogy igaz-e az, hogy a Wiener Bankverein az opcionális jogok gyakorlására vonatkozólag a kormánytól megegyezésre lépett.

Kifogásolja, hogy az Adria-társulat, mely a magyar királyi címet viseli, külsőségekben nem reprezentál e cím értelmében. Hivatalkoival rosszul bánik, fizelésüket leszállítja, ami miatt a mult évben szájrakoltak is. Alkalmazottai rongyos, piszkos ruhában járnak, dacára, hogy sipkájukon ott díszlik a magyar korona.

A miniszter hangulateltés céljából azt állította, hogy a társaság 958 ezer mérőföld bejárására kötelezte magát; a társulat üzleti jelentéseiből olvasható, hogy ezt a távolságot nem tartja be. Rendjén van ez? Erdemel-e az ilyen társulat szubvenciót? Nem. A járatokkal nincs megegyezés s ezért a következő módosítványokat mutatja be:

8. Etenként 52 járat Fiuméből Olaszország és Szicília fontosabb kikötőinek, valamint Maltának érintésével Barcelonaéba és Valenciába.

9. Etenként 20 járat Fiuméből Olaszország és Szicília fontosabb kikötőinek, valamint Maltának érintésével.

10. Fiuméből 6 járat Marseillebe Portugáliának érintésével, Hamburgba vagy Kopenhágába Antwerpen, Rotterdam vagy Amsterdam érintésével.

22. Etenként 12 járat Bordeauxból Fiuméba.

23. Etenként 6 járat Kopenhágából vagy Hamburgból vagy Amsterdamból vagy Rotterdamból vagy Antwerpenből Tanger érintésével Fiuméba.

24. 6 járat Braziliából Tanger érintésével Fiuméba, melyek közül két járat a magy. kir. kereskedelmi miniszter kivánságára a La Plata-állanok kikötőjéből indítandó.

25. Etenként 12 járat Algierből Tunis, Szicília és Malta érintésével.

A nyegedik bekezdés továbbá ekként szólna: A 10. szám alatt érintett Portugália érintése semmi esetre sem hagyható el a Fiuméből kiinduló járatoknál; viszont a Fiuméba indítandó járatoknál csak azon esetre kötelező Portugália érintése, ha legalább 20 tonnányi rakomány lett bejelentve.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Legelőször is egy vád ellen kell védekeznie. Rakovszky azt mondta, hogy ez a kormány eddig nem zárkózott el az ellenzéki részről jött módosítások elől s hogy ezzel a rendszerrel szakított. Ahol az ember meggyőződésével és a helyzet által adott lehetőséggel el lehet fogadni egy módosítást és azt jónak tartja, bizonyára nem fog elzárkózni soha és semmiféle nakaesség e tekintetben benne nincsen. (Helyeslés a jobboldalon.) Legjobb tudása szerint köttét egy szerződést abból a célból, hogy Fiume kereskedelmének szolgálatot tegyen. Vannak sokan ellenkező nézetek, kik ezt a szerződést rossznak, korainak, drágának tartják. Eddig is a vita folyamán mindig tárgyilagosan s mindig adatokkal iparkodott meggyőződése helyességét

nélkül harcolunk a létért: mi mindnyájan érezzük, hogy a tudomány igazsága, amit Darwin képvisel és a szeretetigazsága, amit te képviselsz, elválaszthatatlanul és örökre összeforrtak.

Kiküzdni magunkat az életben, de becsülettel és nem a mások kegyetlen kiirtásával; küzdeni, hogy előre menjünk, de magunkkal feljebb ragadni másokat is; küzdeni, hogy diadalt arassunk, de a másokon ütött sebeket enyhíteni a szeretet balzsamával; küzdeni rendületlenül igazainkért, de szeretni azokat, akikkel küzdenünk kell; küzdeni folytonosan és szeretni szüntelenül: ez a modern ember struggle for life-ja. Bátorság és szelidség, erő és méltányosság, kemény test és irgalmas szív: ezekkel a fegyverekkel vívjuk meg az élet harcát a haladás, a szabadság és a szeretet nevében.

Szólt a harang. Az estharang. Papok fényes processiója vonult el az utcán. Búszkán tekintettek a földön heverő esöcselékre és hasonlítottak a nagy manőverekre kirukkoló katonákhoz.

Es énekeltek Jézusról, dicsőítették Jézust és azt mondták, hogy Jézus az övek Csakis az övek.

Es száz templom tornya emelkedett a sugárzó olasz levegőbe, amint a nap éppen leáldozott a hegyek mögött.

Es a harangok zúgtak, a tornyok keresztjei ragyogtak, a fényesen kiöltözött búszke papok énekeltek.

Es Jézus nem volt sehol.

Se a száz hatalmas templomban. Se a ragyogó kereszték körül. Se a búszke papok ezrei közt.

Ocskay brigadéros.

Színmű négy felvonásban. Irta Herceg Ferenc. Ara 2 kor. 50 fillér, diszkótésben 4 kor. 50 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadó Singer és Wolfner cégnél Budapest, VI. Andrassy-ut. 10.

bizonyítani; sikerült-e vagy nem, nem tudja; de egyet igényel, azt tudnillik, hogy ha az adatok alapján és a cél szempontjából egy szerződést célszerűnek tart, ha ahhoz ragaszkodik akkor ez nem azt teszi, hogy nem engedi magát kapacitálatni, hanem, hogy a vita jelenlegi stádiumában még nem merült fel olyan lehetőség, olyan modus procedendi, amely e tekintetben egyáltalában jobb, célszerűbb megoldást lehetővé tévő volna.

Meszlény Pál megjegyzéseire, melyeket a tisztviselőknél s az alantas közegeknek az Adriánál való élelmészésre, ellátására vonatkozólag tett, nem reflektált, mert ezen adatokról eddig még nem volt tudomása.

Rakovszky István: Mit csinált a kormánybiztos? **Hegedüs** Sándor kereskedelmiügyi miniszter: Azokról az adatokról, melyek mint vádák felhozattak, t. i. hogyan spekulál az Adria, hogyan parancsol rá a kapitányra s hogyan változtatja meg megint a rendszert stb., nem volt tudomása. Minisztersége alatt ilyen panasz nem fordult elő. Ezt vizsgálat tárgyává teszi s amit lehet, meg fogja tenni. (Helyeslés.)

Ami pedig a személyzetnek javadalmazását illeti, e tekintetben csakugyan merültek fel a hírlapokban panaszok és vizsgálat tárgyává is tette a dolgot. Tüzetes adatokat kívánt be, amelyekben az egyes közegeknek a fizetése közölte van és összehasonlításokat tetteit a hasonló hajóvállalatokkal, például a Magyar-Horvát, a Pugliával, a Lloydal és ehhez vette az Adriát. Van javítani való itt is, de az Adriánál nem áll olyan rosszul a közegeknek javadalmazása, amint az fel volt tüntetve.

Rakovszky István: Hát a levonások?

Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszter: Itt természetesen tekintetbe jönnék először a levonások, másodsorban a nyugdíj kérdése, melyre kiváló figyelmet kell fordítani és szükségesnek tartja a társulatot e tekintetben a kellő eljárásra szorítani, mert a nyugdíjra vonatkozólag most történnek meg a kellő...

Rakovszky István: Most csinálják!

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Igenis, most, 1901. január elsejétől kezdve van e szabályzat jóváhagyva, de most azután a kormányban is gondját kell, hogy képeze, hogy e nyugdíjalapnak dotációja ne csak aránylag legyen jobb (Helyeslés a baloldalon.), de egyszersmind kipótolja azon mulasztásokat, amelyek e tekintetben a múltban előfordultak.

Mindig ügyelni kell arra, hogy egy ilyen, már címénél fogva is magasrangú vállalat közegeinek külső megjelenése is méltó legyen és erre a társulatot figyelmeztetni is fogja. De fontosabb ennél a járatok kérdése Igenis feltétlenül meg kell követelni, hogy a kikötőt mértődek Fiuméből és Fiumébe határozottan mint minimális kötelezettség, ha már az egész szubvenció kiszolgáltatik, betűtassanak. **Rakovszky** az Adriának három évi üzleti jelentéséből azt olvasta ki, hogy 1900-ban volt puszt 10,000, 1899-ben pedig minusz 60,000. 1898-át még kedvezőtlenebbül tüntette fel. Ezek az adatok igazak, azonban eltelejtette, hogy itt, ahol az „Adria” beszámoló, saját hajójának teljesítményével számol be és nem veszi fel egyáltalán a bérelt hajókat is. Már pedig meg van neki engedve és esetről-esetre mindig megengedik, hogy ő teljesítményeinek egy részét ne saját hajóival teljesítse, hanem bérelt hajókkal. Hiszen ebből is egy vádat csináltak. Major hozta fel ezt és e tekintetben nagyon sok figyelemreméltót mondott, mert ha elharapózni engedjük a bérelt hajóval való működést az Adriánál, az a magyar tengerészeti ügynek határozottan árt. Ebben igazam van. Ez egyik fontos indoka annak, hogy siettemen a hajószaporitást mert most a mi saját hajóink évről-évre 40,000 tengeri mérföldet futnak be. Ennél többet nem is lehet kívánni. Ha azt akarjuk, hogy az Adria még nagyobb mértékben teljesítse ezt a szolgálatot saját hajóival: arra kell törekednünk, hogy saját hajóit szaporítsa.

A Carolára nézve már tegnap nyilatkoztok, hogy ez nem az ő tényle, hanem mint befejezett dolgot vette át; e tekintetben tehát nem változtathat semmit.

Ami **Rakovszky** indítványát illeti, ott bizony több szögművelés van felvéve és határozottan jó volna az is; hanem ez azután szintén pénzbe kerülne. Eredeti terve és programja nem arra zsugorodott össze, amit a szerződésben hoz javaslata. Sokkal többet kívánt, de ez többé került volna. Hogy ezt javasolja így, amint van az azért történik, mert ez megállapodás, amelytől tisztán pénzügyi szempontból sem térhet el s azért kéri az eredeti szöveg megtartását. (Helyeslés jobboldalon.)

Major Ferenc: (A jobboldalról tömegesen kivonulnak a képviselők.)

Förster Ottó: Elnök ur, kérem a kivándorlás megakadályozását. (Zajos derűtség.)

Major Ferenc: E szerződés megkötése által utját vágjuk hajózásonk egészségese fejlődésének. A szubvencióalás folytán korlátozva lesz a szabad hajózás, mert az Adria legsürgősebb feladatának fogja tekinteni hogy egyes hajókatokra kartellit kössön más társulatokkal. E szerződés megkötését semmi sem indokolja, de az érvek egész sorozata szólni ellene. A tarifa egyezmény lehetőségét nyújt az Adriának, hogy 6 százalékkal drágábban szállítson, mert a tulajdonképpeni tarifa azt előírja. Mi indította a minisztert, hogy az összes nyugati kikötőket az Adriának kösse le és a szabad hajózást ez intézkedés által korlátozza? Hogyan fogja a magyar kereskedelmet így módon fejleszteni? Az Adria különben sem teljesíti kötelességét a magyar kereskedelem érdekében, mert csak oly járatokat tart fenn, amelyek busásan jövedelmeznek, de új piacokat nem terem.

Nem fogadják el az 1. pontot, mert az besapása a magyar érdekeknek. (Eljenzés a néppárton.)

Elnök az ülést felüggeszti.

(Szünet után.)

Gróf Bathányi Tivadar: Mindenekelőtt Major-nak arra a vádjára ielet, hogy ezt a javaslatot nagyon felületesen tárgyalták le előzetesen és hogy most sem tárgyalják kellő komolysággal. Ugyan? Hiszen már harmadszor tárgyalják a propositiót elvi szempontból. Hiszen a címmel folyt vita tulajdonképpen nem volt más, mint az általános vita során felhozott érveknek újból való fölmelegítése. Csak néhány kérdéssel óhajtak ezeknek előrebocsátása után foglalkozni. Azt mondja Major, hogy nagy bűn az Adriánál, hogy nem tart orvost. Ugyan hol van társulat, amely egy utast nem szállító harminc-harminctegéynyel föliserelt hajókon külön orvost tart. Hiszen akkor Major okoskodása alapján a legkisebb vitorlásra is külön orvost kellene szerződteni. (Zajongás.) A néppárti oldalról kiigazósájk, hogy a kormány-párton keveset beszélnek. Hát ime, ő nem tud egy mondatot se befejezni addig, míg legalább három közbeszólástételt nem hall a néppárt felől.

Rakovszky István: Aki haragszik, annak soha sincs igaza!

Gróf Bathányi Tivadar: Akkor a néppártnak vajmi kevés igaza lehet az Adria-vita során, mert a néppárt mindig haragudott. Egvébiránt arra kéri a Házat, hogy valahogy azzal a gondolattal ne foglalkozzék, amit Major már több ízben idehozott, hogy tudnillik a lomosítás a hajózást, mert ez óriási csapat, két jelentene. Mikor az államvasutak csak a közraktárakat nem akarták kezébe venni, kommerciális nehézségek miatt, akkor lehetetlen arra gondolni is, hogy a tengeri hajózást államosítsuk. Azt is hallani itt minduntalan, hogy az Adria osztrák érdeket szolgál. Ez igenis áll, tudnillik, nyugati irányban, de az is tény, hogy az osztrák Lloyd meg magyar érdekeket kénytelen szolgálni és pedig kelet felé. A vámerület kérdése is több ízben belevagyult az Adria-vitába. De várjuk meg, míg ez a kérdés eldőlt, hiszen, ha a megoldás lehetetlen lesz, abban az esetben ő maga is az önálló vámerületi alapot fogadják el s erre az eshetőségre készülünk kell, szaporítanunk kell a hajóparkot is.

Meg van győzőve, hogy e szerződés időelőtti megújítása nem a társulat, hanem a miniszterterületéről indult ki, mint folyamánya a kereskedelmi miniszter politikájának. Attól se tartson Major, hogy az Adria hat év múlva majd újabb követelményekkel lép elő, mert az lehetetlen lesz. A szabad hajózás és a tarifa-kérdéssel óhaj még néhány szóval foglalkozni. A szabad hajózásra nézve eddig is hangoztatta, most is hangoztatja, hogy a konkurrenciától lehetőleg az Adriát szeretnie megvédeni legalább a nyugati relációkban és Fiume összekötéseit nem csak fentartani, hanem fejleszteni is kell. A tarifa-kérdésben pedig azt jegyzi meg, hogy ez a vállalat igen lojális szerződésre lépett a kormányval szemben, de azt már mégis lehetetlen követelni, hogy a tariakérdést teljesen kiadja a kezéből. Ez csak kamatbiztosítás esetén volna lehetséges, ami pedig mérhetetlen károkat jelenthetne Magyarországra nézve. Annyi hatalmi eszköz van ebben a szerződésben biztosítva a kormány részére, hogy akár agyonszekirozhatja a kormány az egész tarraságot.

Kossuth Ferenc nem hagyhatja szó nélkül gróf Bathányinak a tariakérdésben mondott szavait s úgy látja, hogy a kormány vagy nem gyakorolja, vagy nem gyakorolhatja a viteldijak megállapításánál a tőle várható beolvást. Felolvas egy uságoikat, amely szerint nemrég némely olasz hajótársulatok sokkal olcsóbb szállítási tétélekkel dolgoztak, mint az Adria.

Heltai Ferenc előadó csak annyit jegyez meg, hogy kiutazásra egészen más taria áll, mint a vissza-utazásra, mert, amikor visszamenetéről van szó, minden hajónak az az érdeke, hogy üresen ne menjen, itt tehát sokkal olcsóbb tariát is használhat és használ is minden hajó. Az Adria virágzó helyzetét nekünk kívánunk kell s most a felhozott megjegyzések közül csak **Rakovszky**nak azzal a kifogásával foglalkozik, hogy az Adria miért használja a magyar királyi címet és hogy az Adria alkalmazottai csak Fiumében használják az egyenruhát.

Sem az egyik, sem a másik megjegyzés nem alapos s nem lehet panaszkodni amiat sem, hogy a legénység nem volna ellátva kellő élelmézzel. Abból, hogy Fiumében használják csak a dszruhát, abból nem származik sérelem a magyar lobogóra.

Pichler Győző: De nincs magyar lobogó!

Heltai Ferenc: De van!

Pichler Győző: Menjen a kerületbe, amit oda küld, az a magyar lobogó. Az Adria lobogója alatt meg nem választják a képviselő urat!

Heltai Ferenc: Kéri a szakasz elfogadását.

Kossuth Ferenc személyes kérdésben helyreigazítja szavait.

A Ház elfogadja az első szakaszt s **Rakovszky** módosítványa elesik.

Az ülést délután 2 órakor végződik.

BELFÖLD.

A képviselőházból. A jövő kedden iktatják be gróf Széchenyi Bélát koronaári méltóságába csütörtökön pedig a prágai hercegeket és a krakói herceg-

püspököt a biretummal disztik föl, Minthogy ez ünnepeken a titkos tanácsosoknak s így a minisztereknek is jelen kell lenniük, a képviselőház a jövő hét e két napján, kedden és csütörtökön nem tart ülést.

Gróf Széchenyi Béla belkutatása. Gróf Széchenyi Béla koronaárnek ebbe a hivatalába való ünnepies beiktatása alkalmára a következő szertartási rendet állapították meg:

Kedden, 1901. évi április hó 23-án, délelőtti 11 órakor a királyi vár felső négyszögének fehé termében egybegyűlnek: a magy. kir. miniszterelnök, mint ő felsége által ez alkalomra kinevezett biztos, valamint az általa meghívott országgyűlési elnökök, miniszterek, főméltóságok és a többi vendég.

Mihelyt mindnyájan egybegyűltek, a m. királyi koronaárök és a m. kir. miniszterelnök által felkért zászlós ur vezetése alatt, hat os. és kir. udvari szolgáló szent koronát és a királyi jelvényeket tartalmazó szekrényt, a kir. koronaárőség hat katonájának kíséretében, a korona helyiségéből a fent említett terembe hozza s az asztal elé helyezi.

Ezen asztal mögött a magyar királyi miniszterelnök és az országgyűlési elnökök foglalnak helyet, a többi méltóságok és vendégek az asztal két oldalán sorakoznak.

A pecsétek megtekintése és sértetlen voltak felismerése után az új koronaár saját pecsétjét hivatali elődje pecsétje mellé nyomja.

Ezen ünnepies eseményről a minisztertanács jegyzője, mint állampolgár, jegyzőkönyvet vesz fel, melyet a miniszterelnök, mint királyi biztos átvesz.

Ezen alkalommal Szent Istvának bádog-dobozban őrzött palástja is megtekintetvén, ennek megtörténte után, a szent koronát tartalmazó szekrény és a többi királyi jelvény a fentebb jelzett módon átvitetnek a királyi várban készült újabb őrzési helyükre. Ezt a menetet követik oda: a m. kir. miniszterelnök, az országgyűlési elnökök, a m. kir. miniszterek és az állampolgár.

A menet a királyi vár felső négyszögének főlépcsőjén vonul le a belső váruddvaron keresztül az új koronahelyiségbe.

Mihelyt a menet a főlépcsőt elhagyta, a többi vendég eltávozik.

Megjelenés díszöltönyben, a nagy rendek szalagjai, illetve tábori öv nélkül.

Az egyenes adók reformja. Az egyenes adók reformjának terve a megvalósulás útján van már. A pénzügyminisztériumban a re.ormtervezet alapját képező adatokat szorgalmasan gyűjtik. **Lukács László** pénzügyminiszter azonban az egyenes adók reformjának kérdésével kapcsolatosan a földadó-kataszter re-izitóját is tervezi. A törvényhatóságokat leiratban értesítette mindezekről és elrendelte, hogy pontos és kimerítő adatokat gyűjtsenek arra vonatkozólag, mik az oikai a mostani adatokat aránytalanságainak és milyen gazdasági, közlekedési és értékesítési viszonyok beolvásolják vidékenként a kataszteri tiszta jövedelmeket. Minden törvényhatóságban külön bizottság fogja e munkát elvégezni s tekintettel a nagy anyag-halmazra, legalább három-négy év telik el, amíg az egyenes adók reformja keresztülvihető lesz.

Felekezeti harc a leányiskolában.

— A református konvent mai üléséből. —

Budapest, április 20.

A reformátusok egyetemes konventjét ma egy kisebbrendű vallásháboru foglalkoztatta. A háborúság az apácaokolostorok esendes falai közt folyik a református vallásu bennlakó növendékek hitoktatása körül. Két egyházkerület, a tiszántuli és a dunamelléki azzal a panaszszal fordult a konventhez, hogy amott a *szalmári*, emitt a *pecsi* apácaokolostorban megakadályozzák a református vallásu bennlakó növendékeket a vallástanulásban. Ugyanis sem a vallástanítót nem eresztik be a klastromba, sem a növendékeknek nem engedik meg, hogy vallástani órákra járjanak. Az ájtatos nővéreknek ez a hatalmaskodása hosszú és heves vitát támasztott a mai ülésen, amelyről a következő tudósítást adjuk:

Az ev. ref. egyetemes konvent ma folytatta tanácskozásait *Tisza* Kálmán világi és *Kun Bertalan* püspök egyházi elnök vezetése mellett.

Molnár Béla, a közjogi bizottság előadója előterjeszti a dunántuli kerület fölterjesztését az egyházkerület háztartási egyensúlyának helyreállítására szükséges államegély tárgyában. A bizottság nem pártolja a fölterjesztést.

A konvent *Tisza* Kálmán indítványára utasítja a bizottságot, hogy az egyházkerületet terhelő köz-

MOLL SEIDLITZPOR

felülmúlhatlan háziszer mindama gyomorbaajknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban **MOLL** készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SO

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, esuz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 80 fillérré kapbató. **MOLL** készítmény kérendő.

igazgatási költségeket pontosan megállapítva, terjeszse az ügyet a jövő évi konvent elé.

A tisztántuli kerület mint vallási sérelmet terjeszti föl azt, hogy a szatmári római katolikus zárda-ban bentlakó református leány növendékeket megakadályozzák a vallásoktatásban. Hasonló esetet terjeszt föl a dunamelléki kerület, amely a pécsi apácázárdában történt. A bizottság azt javasolja, hogy az illető egyházi hatóságok poigári uton kísértésék meg az orvoslást minden iorumon, ha az azonban eredménytelen volna, forduljanak a konventhez orvoslásért.

Bernáth Elemér utal arra, hogy noha törvény intézkedik a más vallásnak hitoktatása felől, a szatmári leányiskolába sem be nem eresztik a református vallásantitót, sem a növendékeknek meg nem engedik, hogy hozzá elmenjenek. Ebből az a tanulság, hogy a reformátusok ne küldjék gyermekeiket zárdába.

Antal Gábor püspök jelenti, hogy ezelőtt néhány évvel hasonló eset történt a nagyszabeni zárda-ban, az erdélyi római katolikus püspök kedvezően intézkedett. De azóta hasonló helyzet állott elő Gyulafehérvárról, és a mostani római katolikus püspök nem akar intézkedni. Itt általános tendenciával állunk szemben. Indítványozza, hogy a miniszterhez intézzenek fölterjesztést az iránt, hogy utasítsa a római katolikus püspököket arra, hogy engedjék meg a református növendékeknek a vallás-oktatást.

Tisza Kálmán ismeri a szébeni esetet, és akkor kiadott miniszteri rendeletet is. Indítványozza, hogy a konkrét esetben fogadják el a jogügyi bizottság jelentését és aztán tárgyalják **Antal** püspök indítványát.

Szilágyi Dezső nem ismer olyan törvényt, mely kötelezi a felekezeti középiskolákat arra, hogy más vallású növendékeiket vallásoktatásban részesítsék. Viszont nyílt törvénytörést van abban, hogy egy nyilvános iskola sem be nem bocsátja a rei. hitoktatót, sem ki nem engedí hozzá növendékeit. Intézzenek felterjesztést a miniszterhez ez ügyben.

Antal Gábor utal arra a miniszteri rendeletre, mely szerint a vallásoktatás az intézet falain belül történjék. Ennek a rendeletnek érvényt kell szerezni minden esetben és így irányban intézzenek a miniszterhez telterjesztést.

Tisza Kálmán indítványozza, hogy hivatkozással a miniszteri rendeletre, kérjék föl a minisztert, hogy annak általánosra szerezzen érvényt. A bizottság javaslatát pedig fogadják el.

A konvent így határozott.

Sass Béla előadó ezután a tanügyi bizottság egyéb jelentéseit terjeszti elő.

A múlt évi konvent a kerületeket arra szólította fel, hogy adjanak véleményt a budapesti tudomány-egyetemen felállítandó protestáns fakultás tárgyában.

Váró Ferenc előadó jelenti, hogy részletes vélemény csak a tisztántuli kerületekből érkezett és így a tanügyi bizottság azt javasolja, hogy a fontos kérdésekben várják be a többi egyházközség véleményét.

A konvent hozzájárult a javaslatához.

Kenessey Béla az adóügyi bizottság jelentését terjeszti be a múlt évi és idei költségvetésben levett 14.000 korona adó-segély tárgyában. A konvent felhívta a kerületeket, hogy adjanak véleményt arról, hogy mely módon lehetne azt ellenőrizni, hogy a segélyösszegek tényleg a legsúlyosabb adóterhek enyhítésére használtsanak fel. A kerületek véleményét terjesztette be az előadó.

Gróf Degenfeld József indítványozza, hogy a konvent utasítsa a végrehajtó-bizottságot, hogy az 1902. konventnek tegyen javaslatot a kiosztásra nézve. Másodsorú pedig, hogy teljesítsék a segélyösszeg és a jövő évi költségvetésbe már többet vegyenek be.

Báró Bánffy Dezső azt véli, hogy, ha már most megkezdzenék a kiosztást, az adók befizetése körül nagy hanyagság állana be. Nem látja pozitív intézkedés szükségét.

Gróf Tisza István is azt véli, hogy jobb lesz még az évi 14.000 koronát tőkésíteni, mert úgy is csekély arra, hogy igazságszerűen elégtelen ki minden kívánságot. De ha majd a kérdés valóban érdemleges elintézésre kerül, akkor irányadó elvként az szolgáljon, hogy a legszegényebb egyház terheit ne csak esetleges segélyvel hanem azzal is csökkentésük, hogy méltányos adókulcsot állapítsanak meg rá nézve. Mely aztán normálul szolgáljon a segély megállapításához. Hozzájárul **Bánffy** indítványához, de kiegészíti azzal, hogy állapítsák meg a segélyezés irányelveit.

Tisza Kálmán indítványára a konvent el fogadta báró **Bánffy Dezső** és gróf **Tisza István** egyesített indítványait.

KÜLFÖLD.

Monarkhiánk és Mexikó. Monarkhiánk és Mexikó közt rövid idő múlva meglesz a diplomáciai összeköttetés, amely harminchárom éven át szünetelt. Ausztria-Magyarország képviselőt küld Mexikóba, a honnan viszont Bécsbe küldenek képviselőt. A diplomáciai összeköttetés fölélesztésében jelentékeny része van **Porfirio Diaz** mexikói köztársasági elnöknek, aki **Miksa** császár emlékére

kápolnát építtetett, amelyet Ausztria-Magyarország képviselőjének jelenlétében csak nemrég szenteltek föl.

Beszélgetés Miklós fejedelemmel. A **Novoje Vremja** bécsi levelezőjének Cetinjében alkalmá volt beszélni **Miklós** fejedelemmel és **Marko** herceggel. A fejedelem azt mondta az újságíróknak, hogy a nyáron kezdik el építeni a nikszics-antivari vasutovonalat. Ami a macedóniai konzulátusokat illeti. Montenegró jogot szerzett ahhoz, hogy Przenben és Úszkűbben konzulátusokat állítson, de takarékosságból nem tette. Szóba került az alkotmányváltozás is. A fejedelem azt felelte az újságíró kérdésére, hogy nem is gondol rá, mert noha nincs könnyebb, mint alkotmányosan uralkodni, a montenegrói nép hozzászókkott az autokratikus uralomhoz.

Delcassé pétervári útja. **Delcassé** francia külügyminiszter ma délután indult Párisból Pétervárra Főhivatalos forrásból megtudta ma ország-világ, hogy mi a célja a francia külügyminiszter e pétervári útjának. A sugalmazott kommuniké szerint **Delcassé** utazása a mostani viszonyok között nagyon is érthető. Nem olyan időket élünk ugyanis, hogy Franciaország és Oroszország véletlen események befolyásának tehetnék ki összemeződésüket. Európában a macedón-kérdés újra nyugtalanítja a hatalmasságokat, amelyeknek eltökélt szándékuk ugyan, hogy az autonóm keresztényeknek a berlini szerződés jótéteményeit csorbítatlanul biztosítsák. de úgy vélekednek, hogy ezek a jótétemények árthatnak az ő érdekeiknek és megbonthatják a békét. Ázsiában a válság végéhez közeledik. Amde a hosszas és nehéz munka, amelynek **Khinát** békés uton reformálnia kell, teljesen egységes eljárást követel mindazoktól, akik ebben a munkában résztvesznek és más pontokon is, ahol sem Franciaország, sem Oroszország nincs közvetlenül érdekelve, sokkal komolyabb a helyzet és sokkal általánosabb jelentőségű, semhogy a két állam ellehetne a nélkül, hogy az esetleges változásokra való tekintettel közös eljárását pontosan megállapítsa. **Delcassé** azért megy Pétervárra, mert a két szövetségtársnak egyetértő eljárást kell megállapítania a jelenleg függőben levő kérdésekben és mert **Miklós** cár személyesen is meg akarja ismerni a francia külügyminiszter nézeteit, akinek bölcs előrelátását és ügyes mérsekletét nagyrabecsüli.

Köln, április 20.

Párisból táviratozzák a *Kölnische Zeitung*nak, hogy **Delcassé** pétervári útja a párisi orosz nagykövet visszahívásával van összefüggésben. Hír szerint a külügyminiszter **Nariskin** követési tanácsos kinevezését fogja ajánlani az orosz kormányának.

Aguinaldo meghódolása. Nagy öröm érte az Északamerikai Egyesült-Államokat: **Aguinaldo**, az elfogott filippino-vezér kiáltványt bocsátott ki, amelyben az *Egyesült-Államok alattvalójának* vallja magát és felszólítja honfitársait, hogy *kövessék példáját*. Az amerikaiak meghódolásának napját azzal ünnepeleik meg, hogy 1000 hadifoglyot visszaküldtek hazájukba. Nagy kérdés azonban, vajjon ezek után már befejeztnek tekinthető-e a filippinok ellen viselt háború. Csak nemrégiben a Filippini szigetekre rendelték a **Khiná**-ban operáló amerikai seregek jó részét, ami nem mutat arra, hogy a Filippini szigetekeken minden csöndes.

A trónörökös beszéde.

Budapest, április 20.

Még egyre **Ferenc Ferdinánd** trónörökös beszéde tartja izgatottságban az egész ausztriai közéletet. Mindenki kívánsai arra, hogy e beszédhez s az ennek révén támadt hangulathoz mit szól a király? Ezt természetesen tudni nem, csak sejtteni lehet. És sokan már biztosra veszik, hogy a trónörökös állásfoglalása megbeszélés tárgya lesz a Burgban. Ebből a feltevésből fakadt az a híresztelés, hogy **Ferenc Ferdinánd** főherceg, aki feleségével most Mürzschlagban van, s ott akart maradni vasárnap, tegnap dében váratlanul Bécsbe utazott, ahova a király táviratilag hívta.

Ennek a híresztelésnek azonban hamar kiderült az alaptalansága, amelyre különben már rávallott az a körülmény, hogy a trónörökös tegnap dében érkezett Bécsbe, holott a király már tegnap reggel *Budapest*-en volt. Egy cseppet sem volna tehát érthető hogy a felség odacitálta a trónörökösöt ad audiendum verbum, a honnan már huszonegy órával előbb elutazott. Egyebekben teljesen kétségtelen, hogy úgy a katolikus *Schulverein* védnökségének elvállalása, mint a beszéde a trónörökösnek legsajátabb dolga, úgy, amint azt **Koerber** az osztrák birodalmi tanácsban kijelentette. Az egész pedig minket csak közvetve érdekel

és semmi ok sincs arra, hogy magyar szempontból különösebb fontosságot tulajdonítsunk neki.

A sajtó mindazonáltal még mindig élénken foglalkozik a trónörökös beszédeinek kommentálásával, úgy itthon, mint a külföldön. Így a többi közt a *Vossische Zeitung* érdekes dolgokat is ír. Nem tudja elhinni, ugyanmond, hogy **Ferenc Ferdinánd** főherceg a király engedelmével vállalta el a katolikus iskola-egyesület protektorátusát, de azt sem akarja elhinni hogy a király meghatalmazta őt ismeretes beszédeinek elmondására. A berlini újság ezért valószínűnek mondja, hogy a trónörökös azt a szándékát, hogy a Rómától való elszakadásra irányuló mozgalom ellen állást akar foglalni, a királynak előbb bejelentette, de ehhez az impulzust speciális tanácsadóitól kapta. Tudjuk, hogy **Ferenc József** király írtozik az efféle izgató nyilatkozatoktól. A király egyáltalán nem szereti a szóközi tulkapásokat és valóságos mintaképe az önmérsékletnek. Másrészt a trónörökös környezetében olyan emberek vannak, akik őt a klerikálisok érdekében való akcióra szorítják. Így a trónörökös mostohaanyja, **Mária Terézia** főhercegnő mindig nagy hajlandóságot mutatott arra, hogy az ultramontanok érdekében sikra szálljon. A főhercegnőnek nagy része volt abban, hogy a keresztényszocialisták Bécsben diadalmaskodtak és tudvalevő, hogy a főhercegnő mindig a legnagyobb kitüntetéssel fogadta **Luegert**, Bécs polgármesterét. Nem zárkozzhatunk el ama benyomás elől, hogy a mai helyzet nagyon hasonlít a negyvennyolcadikéhoz, de a történelem nem ismer plágiumot. A mai uralkodó nem árnyékszászár, amilyen nagybátyja, **Ferdinánd** császár volt, aki készségesen átengedte trónját öccsének és az utóbbi túlságosan energikus anyjának. **Károly Lajos** főherceg trónra jutott agamár egy ízben nem politikai ügyben érezte, hogy a mostani uralkodónak nem tetszenek bizonyos merész és kiméletlen lovasbravurok. Ha csak egy pillantást vetünk az erős és hajlítóhatatlan Magyarországára, úgy még jobban meggyőződünk a trónörökös által hirdetett keresztshadjárát reménytelenségéről.

Bécs, április 20.

Alaptalan az a híresztelés, hogy az uralkodó **Ferenc Ferdinánd** főherceget Budapestre rendelte. A főherceg a Linz mellett levő heilmonsoedi birtokára utazott.

Bécs, április 20.

A klerikális párt mindenképpen rajta van, hogy a katolikus *Schulvereinek* **Ferenc Ferdinánd** főherceg által elvállalt védnökségét a maga pártcéljaira gyümölcsöztesse. A felső-ausztriai katolikus népegyesület, amelynek élén dr. **Ebenhoch** tartományi főnök áll, felhívást intézett Felső-Ausztria katolikus népéhez, amelyben azt hangoztatja, hogy a trón várományosa nem beszél, mielőtt szavait alaposan meg nem fontolja és *jel-sőbb helyen jóvá nem hagyhatja*. A főherceg fenkött szavainak vezérigéje ez: *Róma és Ausztria*. A felhívás végül arra buzdítja a katolikus hiveket, hogy bizalommal tekintsenek fel a hitvédő ősi Habsburg-házra.

Bécs, április 20.

Koerber miniszterelnök többször tanácskozátt **Schwarzenberg** Frigyes herceggel és több feudálissal és azt hiszik, hogy ezek a tanácskozások *összefüggnek a Schulverein ügyével*. Ennek tulajdonítják **Thun** **Ferenc** és **Schwarzenberg** **Károly** herceg Bécsbe való érkezését is.

A klerikális *Reichspost* azt írja, hogy a *Schulverein* nem politikai egyesület és hogy maga a főherceg akarta a védnökséget elvállalni.

Brünn, április 20.

Bécsből táviratozzák a *Lidové Noviny*nek: *Az uralkodó előzetesen megenegedte, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg elfogadja a katolikus Schulverein védnökségét és megadja az engedélyt, hogy a főherceg elmondja ismeretes beszédét. A főhercegen azonban nem fogja beérni azzal, hogy protektora legyen a Schulvereinnak, hanem impulzust fog adni egy nagyobb akcióra, amely a nagyméretű politikai üzemeknek megfélézését tűzte ki céljával.*

Borosszó, április 20.

Ferenc Ferdinánd főherceg e hó végén vendége lesz **Günther Ernő** hercegnek a **Prinkman**-kastélyban. A herceg vadászatokot fog rendezni **Ferenc Ferdinánd** főherceg tiszteletére.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 15-én

uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK.

A borraivaló.

Akinek magának van rávalója, az a maga bugyilárásából fizeti meg a borát. Parancsol egy litert s kicsapja érte urasan az asztal közepére a koronát. Így iszik a suszterlegény is, a drótostót is meg a hivatalnok ur is. Munkabért, gázsit kapnak a dologban eltöltött órákért, mivelhogy a becsületes keresetnek ilyen címek járnak ki. — Erről gondolkozva nekem, a nagyon is kávéházás s itt-ott vendéglőbe is ellátogató embernek eszembe jut az a fonákság, hogy egész csomó ember él mi köztünk, aki reggeltől estig s estétől hajnalig dolgozik és se fizetést, se hetibért nem kap a munkájáért, hanem borraivalót. A csatornatisztítót, a kutyapecért megfizetik, a pincéért megajándékozzák. — Hát hogyan lehetséges ez? Elképzelhető egy egész, nagyjában intelligens elemekből összetömörült testület, amely megelégszik naponkénti tizen-négy—tizenhét órai munkáért a markába nyomott krajcárokkal, amikre egyenkint el kell mondani, hogy: — köszönöm alásan. Hát ezért a munkáért nem kötelesség a fizetés?

De igen. Hallom is méltatlankodni a pincéért, amikor éjjel után, majdnem összeesve a kimerültségben, leülnek gyülekezni és megvitatják az érdekeiket. Sőt az újságjaikban is figyelemmel kísérem ezt a réges-régi és mégis örökké új kérdést. Mérgesen irnak róla, még mérgesebben beszélnek s várom, várom, egyre várom, de persze hiába várom, hogy egy szép reggelen az én Club nevezetű kávéházamban a falakat ilyen cédulákkal ragaszsa tele Weinberger ur:

Ebben a kávéházban a pincérek olyan tisztességes
fizetést kapnak, hogy borraivalót nem fogadnak el.

Mert hát vagy komoly a dolog, vagy nem.

Ha igen, akkor a pincérek és a kávé-sok együttesen hamarosan nyélbe üthetik az új megoldást. Hiszen a kávé-sok, vendégelők legnagyobb része szintén pincér volt, mielőtt gazda-sorba nem segítette az Isten, tehát lehetetlen az, hogy egyszerre olyan magasra röpöntenek volna a hajdani pályatársak feje fölé, hogy már meg se értik a szavukat. — Az én számításom olyan egyszerű, hogy talán éppen az a hibája, hogy nagyon is közbizalmas. Esetleg nem vettem bele olyan kombinációkat, amelyen léteznek ugyan, de amelyekről én, egyszerű kávéházi vendég, a dolgok külső szemlélője, nem tudok. Mindazonáltal elmondom.

Ha a pincérek csakugyan komolyan akarják azt, hogy ők is olyan megbecsült munkások legyenek, akiknek fizetés jár a gazdától és nem borraivaló a vendégtől, értessek meg magukat a kávéssal. A publikum nem akar ebből az átalakulásból hasznot, hát csinálják meg az átalakulást úgy, hogy ne változzék a mai kávékvóta, kiflikvóta. Ha másképpen nem megy a reform, hát emelje föl a kávé a kávé árát, akár négy-hat krajcárral. Annnyival, amennyibe nekünk a két borraivaló kerül. S ezzel aztán rendezve is van az ügy és fölkerülhetnek a falakra azok a cédulák, amelyeknek a mustraját fennebb megmutattam.

Hanem akkor aztán pincérnek, vendégnek egyformán komolyan kell venni azt, hogy: — borraivalót nem fogadnak el. A vendég ne adjon s a pincér ne fogadja el. Hiszen ott van az én cédulámon az argumentum is. — Tisztességesen megfizet a gazdám, hát nem kell a vendég ur három krajcárja.

Vagy pedig nem komoly az egész méltatlankodás — és akkor jobb nem is beszélgetni róla.

Hogy ezt éppen ma ideirtam, annak az a története, hogy valaki méltatlankodva beszélt el nekem, hogy mi esett meg vele a Barnum-cirkuszban. Újságíró, aki ezen a réven hozzátutott ahhoz, hogy délelőtt mutogassák meg neki az egész nagy szervezetet. Valami munkás kalauzolta, akinek a szemle végén egy forintot nyomott a markába. Az pedig gögösen visszaadta a forintot s tetőtől talpig végignézte az európaiat — s otthagytta és még csak meg se emelintette neki a sipkáját.

Pedig ez az ember sohase ir és sohase olvas vezérekkel arról, hogy neki nem kell a borraivaló. Ez az ember nincs berendezkedve arra, hogy más fizesse meg a borát.

(Th.)

Budapest, április 20.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— A király Budapesten. A király ma egész délelőtt fontos államügyek elintézésével foglalkozott s a palotát nem hagyta el. Ő felsége a jövő hét valamelyik napján kíséretével rövid időre Gödöllőre rándul.

— Mária Valéria főhercegnő Budapesten. A király legifjabb leánya, Mária Valéria főhercegnő ma délután háromnegyed kettőkor a rendes bécsi gyorsvonaton udvarhölgyével, Vécsey bárónővel Budapestre érkezett. A keleti pályaudvaron megjelenésére gróf Capy őrnagy, szolgálatot tevő tiszt és Lachnit állomásfőnök. A főhercegnő udvarhölgyével oszokt udvari hintonn hatatott a királyi palotába.

— A német trónörökös az udvari bálon. Frigyes Vilmos trónörökös bécsi vendégeskedésének egyik gyönyörű pontja volt az udvari bál. Egy német lap munkatársának alkalma volt az udvari bál egyik előkelőségével beszélni és most információi alapján megírta, hogy miként mulatott a trónörökös. Frigyes Vilmos herceg tüzéssel és gráciával táncolt. Mikor a főhercegnőket a helyükre vezette, mindig Eulenburg nagykövet leányait kérte föl táncra. Feszes atilájának zsebében kis cédula volt, amelyet időről-időre elővett s arról olvasta le, táncolt-e már mindenkivel, akivel táncolnia kell; sőt olykor Eulenburg nagykövettel is utbaigazítást kért és a nagykövet jót nevetett a trónörökös aggódó gondosságán. A trónörökös sokszor körültekintett a grófkisasszonyok csoportjában és szeme pillantásával s meghajlással többet táncra kért közülük. A trónörökös mindent táncolt ugyan, de mégis észre lehetett venni, hogy a valcert nem nagyon szerette, de annál jobban tetszett neki a polka française. Mielőtt még a kotillon megkezdődött, a trónörökös már valamennyi főhercegnővel, Eulenburg grófkisasszonyokkal, Montenuovo, Auersperg, Liechtenstein hercegisasszonyokkal, Thun, Larisen és Festetich grófkisasszonyokkal táncolt. Legjobban kitüntette a trónörökös Festetich grófkisasszonyt, aki sokat beszélgetett a trónörökösselel és ha a lanciersben hibát követtek el, mind a ketten egyformán nevettek rajta. A trónörökös nem jött zavarba, ha valami hibát csinált, sőt mulatott rajta. A táncmulatság ténypontja a kotillon volt. A trónörökös társa, Frigyes főherceg legidősebb lánya, Mária Krisztina főhercegnő volt, de a trónörökös nem sokat mulatott vele. Mert ha leült, minden pillanatban megállt előtte egy-egy kis kisasszony és meghajlással táncra szólította. A trónörökös pedig szívesen tett eleget minden tiszteletadásnak. Viszonozta a hölgyek kitüntető figyelmességét és a terembe hozott ötszáz virágbokréta közül egy tucatnál többet osztott szét nagy körültekintéssel és megdöbbenéssel. Ezért viszont számos sejmennyelagot kapott. A főhercegek ezeket a szalagokat egyenruhájuk bal karjára tűzték, a német trónörökös csak azt a két szalagot tűzte oda, amelyet a főhercegnőtől kapott, a többi rövid gondolkodás után zsebre dugta.

— Mátyás király szobra. Kolozsvárról táviratozzák, hogy a Mátyás-szobor leleplezését elhalasztják. A szobor ércalakjai elkészülnek ugyan a kitűzött időre, de a talapat kőnyágra nem bizonyult eléggé tartósnak és azért le kell bontani és most már olyan kőből építik föl újra a talapatot, amely az erdélyi klimatikus viszonyok közt is eléggé ellenálló. Fadrusz János, a szobor tervezője a napokban személyesen járt ez ügyben Kolozsvárt.

— A jubiláló honvédelmi miniszter. A legdaliásabb magyar miniszter, aki egyuttal a legdaliásabb tábornoka a közös hadseregnek, báró Fejérváry Géza ötven esztendő jubileumát ül az idén. Augusztus elsején lesz ötven esztendeje annak, hogy mint hadnagy kilépett a bécsújhegyi katonai akadémiából és elindult arra a hosszú pályafutásra, amelynél érdemesebbet és fényesebbet senki sem futott meg kortársai közül. Ennek a nevezetes napnak az örömnépűt ül meg báró Fejérváry Géza, és pedig hála istennek és az orvosi tudomány hatalmának, most már teljes friss egészségben. Vele együtt jubilálnak báró Appel és Waldstätten tábornokszeregy. Ő felsége három különösen kedvelt katonájának 50 éves szolgálati jubileumára — hír szerint — külön aranyérmét veret. Ezzel azonban nem telik még be a báró Fejérváryra váró királyi kitüntetések sora. Szó van róla, hogy ő felsége grófi rangra emeli a népszerű minisztert. A honvédség nagy fényvel szándékozik megünnepeelni szeretett főnökének szolgálati jubileumát. Oriási emlékbünet nyújtanak át neki, amelyben benne lesz az egész honvédség tisztikarának, valamint a honvédelmi minisztérium egész személyzetének arcképe. Az album méreteiről fogalmat ad az asztal, melyen az ajándékot átnyújtják majd s amelynek hossza három méter, szélessége másfél méter. Az asztal is, a könyv födele is diadala lesz a magyar iparművészetnek. A honvédelmi miniszter a király budapesti tartózkodása alkalmával haza akart jönni, hogy személyesen köszönje meg agg uralkodójának a különös kegyet, amelyet iránta tanusított. Ő felsége, aki nesztét vette báró Fejérváry szándékának, maga tiltotta meg a feljövételt, mert nem akarta, hogy a miniszter csupán ennek kedvéért megszakkítsa nagyon hasznos üdülését. Báró Fejérváry így hát Lovranában fogja megvárni a meleg idő elkövetkezését.

— Álhr. Mint Pozsonyból táviralozzák, Frigyes főherceg környezetében mit sem tudnak arról, hogy a főherceg bécsi hadtestparancsnoknak van kiszemelve és már legközelebb itt hagyná Pozsonyt.

— Németh püspök ünneplése. Temesvárról telegrafalják: Németh József főszentelt püspök, a csanádi káptalan nagypreposita ma tőlte be a hetvenedik évét. A népszerű főpapat reggeli mise előtt üdvözlétek a káptalan tagjai. A délelőtt folyamán a város előkelőségei mind eljöttek üdvözlésére, köztük Schweitzer tábornokszeregy, hadtestparancsnok, Weiss altábornagy, Laszy táblai elnök, Pethő posta- és távirat-főigazgató, Telbisz polgármester, Kubébo alispán, az egyletek és intézetek küldöttségei. Desseffy püspök Budapestről táviratban tölcöcsölte jó kívánságait.

— A Vörös-kereszt kórház új főorvosa. A Vörös-kereszt-egyesület igazgató választmánya tegnapi ülésén tölte be a Farkas László lemondásával megüresedett főorvosi állást. Tízennegy szavazattal tizenkettő ellenében dr. Lumnitzer Józsefet választották meg, aki a sebész-orvosi kar egyik legképzettebb tagja.

— Tisztelges Ludvigh Gyulánál. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete legutóbbi közgyűlésén egyhangulag és nagy lelkesedéssel tiszteletbeli taggá választotta Ludvigh Gyula főrendiházi tagot, a magyar királyi államvasutak elnökigazgatóját. Az erről szóló közgyűlési határozatot az egyesületi elnökség Auer Róbert elnök és maróthi Füst Bertalan és Kanitz Arthur alelnökök ma délelőtt 11 órakor nyújtotta át Ludvigh Gyula elnökigazgatónak, aki halásan fogadta a kereskedelmi utazók testületének elismerését. Arra kérte az egyesületet, hogy a kereskedelmi utazók körül fölmerült tapasztalatokat, mint eddig, ezután is hozza az államvasutak vezetőségének tudomására és egyben szívesen helyezze kijátásba, hogy az esetleg telmerülő bajokat a kereskedelmi utaztatás érdekében méltányosan iparkodjék majd orvosolni. Ludvigh Gyula ezután kimerítően tudakozódott a buzgó egyesület munkásságáról és hosszasan beszélgetett a tisztelgő küldöttség tagjaival.

— Az új főispánnál. Esztergommegye küldöttsége ma délelőtt tisztelgött Horváth Béla főispánnál budapesti lakásán. Andrassy János alispán üdvözölte őt. A küldöttségben voltak: Frey Ferenc, Hulényi Győző, Komlóssy Ferenc, Kobek István, orsz. képviselő is. Délután 2 órakor a Hungáriában érsz volt, melyben részt vettek: báró Majtényi László, Csobor László honti alispán, Luka Pál földbirtokos is. Az installációra a főispán e hó 28-án délután érkezik a párkányánai vasuti állomásra. A bevonulás után a primási palotában száll meg.

— Házasság. Adler Marikát Szikszórról eljegyezte Schwarzenfeld József Budapestről. Freyer József Alsó Lendváról e hó 17-én eljegyezte Simon Gizellát, Simon Adolf leányát Kaposzról.

EDLACH gyógyintézet

Aüss-Ausztria, 15 perenyire Payerbachtól. Roichenau Tulajdonos: Dr. Konrad. Gyönyörű, napos, szélőt óvott fekvésben: 600 m. nag. a tenger színe fölött. Teljes gyógygöd. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlachi városközi telefon 2. sz. Prospektussal és értesítéssel szolgál az igazgatóság.

— **Királyok és császárok ellen.** Tegnap lapzártakor érkezett *Newyorki* táviratunk jelentette, hogy a rendőrség Rosarióban *II. Miklós* cár, *III. Viktor Emánuel* olasz király, *Helena* olasz királyné és a *tarini gróf* ellen szőtt anarkista összeesküvésnek jött nyomára. Hír szerint ezt az összeesküvést Pattersonban, a hírhedt anarkistafészekben tervezték.

Ma az összeesküvésről a következő részleteket kaptuk *Newyorkból*: A pattersoni anarkisták egy *Romagoli* nevű embert jelölték ki a végből, hogy *Vilmos* császár ellen merényletet kövessen el. *Romagoli* Európába jött, beutazta a nagyobb fővárosokat és miután az ottani anarkistákkal tanácskozott, visszatért Pattersonba. Most ismét Európába állították Brémába akart utazni, de mielőtt hajóra szállhatott volna, *letartóztatták*. Ezzel szemben Pattersonból azt jelentik, hogy *Romagoli* hónapok óta állandóan ott tartózkodik. Az ottani rendőrség megtad minden felvilágosítást. Berlinből azt jelentik nekünk, hogy az összeesküvésnek a berlini rendőrség jutott a nyomára. *Romagoli* az utolsó éveken iméntelen jár Németországban.

— **Benedek tábornagy rehabilitálása.** Berlinben dr. *Friedjung* Henrik történetírő kiadta *Benedek* Lajos tábornagy hátrahagyott iratait. A könyv a közigazgatási csatát új világításban tünteti fel és cáolja az osztrák vezérkarnak azt az állítást, hogy *Benedek*ket bátoratlansága indította a békekötés ajánló javaslatára. *Friedjung* állítása szerint a békekötés kérdését az döntötte el, hogy *Beck* alezredes, a vezérkar jelenlegi főnöke, határozottan állást foglalt *Benedek* javaslatával szemben. *Beck* alezredes ugyanis *Ferenc József* megbízásából 1866. július elsején érkezett *Uj-Königgrätzbe*. Az alezredes egész útján kedvezően benyomásokot szerzett a hadsereg állapotról, ezeket még fokozta *Benedek* kijelentése, hogy a háború kimenetelére vonatkozólag nem tiltakozik aggodalmát. Még július elsején délelőtt ülést tartott a haditanács, amelynek eredményeképp *Benedek* megbízásából *Beck* alezredes a következő sifírozott táviratot adta fel:

Kérem felségedet, hogy a békét mindenáron kösse meg. A hadsereg katasztrófája elkerülhetetlen. *Beck* alezredes azonnal visszatér.

Benedek nem várta meg a választ, hanem megtekintette az egész tábornok és a hadállást, amelyben két nappal később a harc történt.

Amikor visszatért a löhadiszállásra, várta a császár válasza:

Lehetetlen békét kötni. Szükség esetén vonuljanak vissza.

Friedjung könyve azt bizonyítja, hogy nemcsak *Benedek*, de az egész haditanács elveszített tudta a háborút és tehát a tábornagy a haditanács beleegyezésével küldte el a békét ajánló táviratot.

A könyv írja közli *Rudolf* trónörökösnek egy eddigi kiadatlan levelet, amelyet akkor írt, amikor 1873-ban a király öhajára Grácban meglátogatta *Benedek*et. A tábornagyot a trónörökös nem találta otthon és ezért a következő levelet írta *Benedek*nek:

Kedves tábornagyom! Szeretném Atyám gráci tartózkodásomkor táviratilag hagytam meg nekem, hogy Önt meglátogassam, erről azonban előre is értesitem, hogy biztosan hon találjam.

Amikor ezt *Latur* tábornok jelenlétében akarta Önnek megtudnia, hogy Ön nincs otthon, hanem *Krapinában* tartózkodik.

Ezt jelentettem Atyámnak, aki újra táviratilag hagytam meg, hogy levélben tudassam ezt Önnel.

Ezenel teljesítem Atyám parancsát azzal a hozzáadással, hogy szívből sajnálom, hogy nem láthatam s nem beszélhettem Önnel.

Tisztelettel s szívélyes üdvözléssel *Rudolf*.

Benedek egy *Rudolf* trónörökös hadsegédéhez írt levelében köszönetét fejezte ki a látogatásért. A tábornagy elkeseredettségére jellemző e levél befejező mondata:

— En már elkészültem magammal és nem szeretem, ha háborgatnak.

— **Párbaj.** *Brázovay* Kálmánnak a napokban megjelent rópirata, mint már megirtuk, afférré adott alkalmat az egyetemi ifjuság között. A volt radikális párt tudvalegőleg nyilatkozatban válaszolt a rópirat vádjaira, mire *Brázovay* provokálta a párt vezetőségét. Az affér ma este karpárbajjal nyert befejezést. A volt radikális párt megbízásából *Pallos* Zoltán joghallgató verekedett meg *Brázovay*val. *Pallos*nak *Kovács* Gyula és *Köbler* Gyula, *Brázovay*nak *Tóth* Aladár és *Kőrös* Viktor volt a segítéje. A második összeapásnál *Brázovay* a karján megsebesült, mire a párbaj véget ért. A felek nem békültek ki.

— **A budai dalárdás mulatsága.** A budai dalárda ma este a budai Vigadóban rendezte tavaszi dal-estélyét, amelyet nagy és előkelő közönség hallgatott végig. A dalárda nagy precizitással énekelt egy-egy

férfi-karra írt dalt, majd *Grósz* Adél kisasszony, a zeneakadémia opera-osztályának végzett növendéke énekelte a *Sevillai borbély* nagy áriáját és egy pár *Schubert*-dalt. Gyönyörű szoprán hangjával és biztos énekével nagy sikert aratott. Kivülről *Békay* Józsa hegedűművész művészi játékában gyönyörködött a közönség, amely a hangverseny után táncra perdült és vidám kedvvel járta hajnalig.

— **A fátyolos ember.** A párisi rendőrségnek most egy titokzatos gonoszlelvél van dolga, akiről egyelőre csak annyit tudnak, hogy *Smith*nek hívják, s hogy a legrejtelmesebb körülmények között akarta megölni a párisi demi-monde világ egyik érdekes alakját. Az eset, eddig kinyomozott részleteivel és elméjével a következő: Vagy husz esztendővel ezelőtt egy *Kolb* Lujza nevű leány tett színpadi kísérleteket, de nem igen volt sikere. Néhány operetben szerepelt s aztán ott hagyta a színházat, egy pénzembert hódolatát fogadta el, aki egy még most is iennálló lapot alapított. Ez az ember később meghalt, s *Kolb* Lujza magára maradt egy leánykával és egy harmincezer frankos évi járadékkal. Nemsokára újabb barátai akadtak, s ő oly polgáriasan és takarékosan tudott élni, hogy megiehetősen nagy vagyon gyűjtött össze. Volt esimes világa, továbbá a *Henri-Martin* avenue-n volt eegáns lakása, továbbá autómobilja és vagy százezer frankot érő ékszere. A leányát csak alig egy esztendővel ezelőtt férjhez adta egy angol biztosító ügynökhöz, s néhány hét választotta eléppen attól, hogy unokája szűlessék pedig állítólag csak harminckilenc-egyven esztendő. Tisztelői még most is akadtak, mert szépségét lehetőleg megőrizte. A minap, mivel zimankós idő volt, kellemes otthonában töltötte az estjét. Egy dr. *Schlumberger* nevű jóbarátja látogatta meg, egy kellemes elzászi fiatal embert, akivel nagyon kicsiny pénzben whistezett. Éj elejében a vendég eltávozott, s a háziasszony elküldvén komornáját az emeleten levő szobába, gondosan beárkóztott és lefeküdt. Három órákor egy kis zöreire ébredt. Megnyomta a villamoslámpa gombját, s abban a pillanatban legnagyobb rémületére az ágya mellett egy férfit pillantott meg. Ez az ember el volt fátyolozva, a feje egészen be volt burkolva egy fátyollal. Az asszony segítségért kiáltott, arra az éji látogató valamivel lecsapott rá, s elnémította. Egy homokkal megtöltött zacskóval ütötte, a zacskó azonban megrepedt, s a homok ráhullott. Újra kiáltani akart, de akkor támadója az éjjeli szekrényen lévő poharat kapta fel, s miután azt a fején szétzúzta, egy bronzvázát kerített elő, közben burkot akart a nyakára erőszakolni. Az asszony már borzasztóan sok sebből vérzett, de ereje nem hagyta el, s viaskodott a gyilkossal. És erősen tartotta is magát, miguem a kiállításoktól és a dulakodás az átló figyelmessé lett szomszédok be nem törtek és meg nem szabadították a vérbene fekvőt, de még előt asszonyt. A budoárban teljesen kimerülten, levegő után kapkodva ott ült a támadó, s összeharapott kezét kötözte egy kendővel. *Kolb* Lujza most már túl van a vesztésén, s a borzalmas éjszakának legteljebb csak néhány forradás lesz az emlékeztetője. De a fátyolos ember kiléte még egészen homályban van. Az se bizonyos, hogy *Smith*nek hívják, azt sem tudják róla angol-e, német-e s hogy volt-e valami köze azelőtt *Kolb* Lujzához. Gyanus, kopott a ak s a legsajátságosabban volt föllegyerve. Először is az a homokos zacskó tünt fel, aztán sajátos volt a hurok is, amely a gyűrűjéhez volt erősítve. Végül a karjára volt csavarva egy kaucukszínór s annak a végéhez egy ólomgolyó, egy súlyos ólomgolyó volt erősítve. De a zacskó megrepedt, a hurok a kellő pillanatban nem működött jól és a kaucukszínór is elszakadt a nagy izgalomban, úgy, hogy más útról szerszámmal kellett dolgoznia, amelyik éppen a kezeügyébe akadt. Azt sem vallotta be, hogyan került a lakásba. Az ajtó be volt zárva, a reteszeket is mind ráolta az ajtókra *Kolb* Lujza. A komornáról nem sült ki a bűnrészség, ártatlannak látszik. Csak az a föltevés marad meg, hogy a merénylő meg este besurrant és elrejtőzött valahol a lakásban. Dr. *Schlumberger*, aki akkor este látogatóban volt, vallomásában elmondta, hogy távozóban az egyik szobából léptek hallott, de nem gyanított semmi rosszárt, azt hitte, hogy a komorna járkál a házban. A nyomozás során künn az ajtó mellett egy ceruzával rajzolt keresztet fedeztek fel, hogy még annál rejtelmesebb legyen a história.

— **Vizbe fult tutajosok.** Tegnapelőtt öt oláh ember *Alsó-Sebesnél* az *Olt* folyón a tutajos távolléte ellenére tutajon akart átmenni. A tutajra léptek és már elindultak, amikor a tutaj vezető lánc kettészakadt. Az emberek a vízbe ugrottak, hárman megmelegültek, a partra usztak, de ketten a vízbe fultak.

— **Egy oszondór és egy ittas legény.** Egy részeg legény, aki nem nagyon tudhatta mámorában, hogy mit mivel, összekerült véletlenül egy csendőrrrel, belébotlott, szóváltás kerekedett a dologból, s a vége a dolognak az, hogy a legény meghalt a csendőrfegyvertől. Ez a szenzáció tartja most izgatottságban *Deés* városát, a honnan a végzetes esetről ezt jelentik: *Veress* László husz esztendő asztaloslegény szombaton este, miután aznap bevált katonának, egyik pajtásával mulatott, s a korcsmából menet az utcán éjjel találkoztak egy szolgálaton kívül lévő csendőrrmesterrel, akit a tántorgó *Veress* véletlenül meglökött. A csendőr veszekedni kezdett az ittas emberrel, s a mikor az visszszáidta, fölpofozta. A legény erre mellen ragadta a csendőrt, aki kardot rántott a részeg emberre s balkarját összevagdalta, majd a fejére vágott úgy, hogy egy tizennégy centiméteres sebet kapott, végre pedig szíven szúrta úgy, hogy a mikorra pajtása, *Rass* Sándor segítségére akart menni, *Veress* László már halva feküdt a kövezeten. Az egész város nagy fölháborodására a csendőr még szabadon jár, mert úgy adta elő a dolgot, hogy övédelemből ölte meg a teljesen részeg *Veress* Lászlót.

— **Féltékenység.** Szinte páratlan őrijöngésre vitte rá a féltékenységet *Fogarason* *Taflán* János, a nagy-szebeni Albina könyvelőjét. Tegnapelőtt reggel hét óra tájban. *Boér* Klement bukaresti bankkönyvelő, tartalékos tüzér-tiszthelyettes, aki Szebenből gyakorlatról jött *Fogarásra* érkezett. Régi ismerősét, özvegy *Metian* Jánosnét kereste fel lakásán. Özvegy *Metian* Jánosné aznap reggel pedig táviratot kapott régi udvarlójától, *Taflán* Jánosától, aki tavaly a brassói gimnáziumnak volt tornatanára. Abban *Taflán* fenyegéti, hogy ha *Boér* Klementet lakásán eljogadja, úgy még a nap folyamán baj történik. De ezt a táviratot özvegy *Metián* nem vette komolyan, mert *Boér* Kelemen tiszthelyettes, akivel rokonságban is állott, meghívta vacsorára *Maximilián* Reesán vajdarecei lelkész neje társaságában. Este hirtelen kinyílt a szoba ajtaja és *Taflán* János lépett be rajta ezekkel a szavakkal: — Hát mégis befogadtad? — kabátja alól egy nyolclevetű *Windehoger* expresszpuskát vont elő és mielőtt még *Boér* menekülhetett volna, rálőtt. A golyó *Boér* Klement gégéjét furta keresztül. Ezután *Taflán* *Maximilián* Reesán feleségére emelte a fegyvert aki felugorva az asztal mellől, a fegyvert olyan göresösen fogta meg, hogy a gyilkos nem tudta használni. Erre *Taflán* zsebébe nyúlt és revolverét rántotta elő s azzal *Metián*né akarta lelőni. Azonban a két nő erős lélekjelenléttel a gyilkost lefegyverezte. A súlyosan megsérült *Boér* Klementnek még volt annyi ereje, hogy kitámaszkodott a szobából az utcára, de a kapun kilépett, összerogyott. *Maximilián* Reesán felesége, akinek *Boér* a sógora, utána futott és besegítette a szemben lévő korcsmába, ahonnan az oda érkezett orvosok, dr. *Sermann* Henrik járásorvos, dr. *Dániel* Odön és dr. *Schni* a kórházba szállították. *Nádudvary* László vizsgálóbíró és *Mester* Karoly szolgabíró a gyilkost tizenegyedél óra tájban a csendőrséggel elfogatták *Taflán*nt, amint menekülni akart az éj sötétjében a *Bethlen* felé menő országúton, *Taflán* János a fegyvert és a revolvert már akkorra eldobta magától. *Nádudvary* vizsgálóbíró még az éjjel kihallgatta a halokló tiszthelyettes eskü alatt. A mai nap folyamán egész délelőtt a gyilkos fegyvert keresik a hatóság emberei, amelyet állítólag *Taflán* a merénylet elkövetése után az *Olta* dobott. A gyilkos a fogarasi járásbírósg büntetésében van, a sérült *Boér* pedig most a halálal vívódik a városi közkórházban.

— **A Dunáról.** A földmívelésügyi minisztérium jelentése szerint a víz a fővárosnál tegnap óta változatlanul 496 centiméteren áll s holnap, tekintettel arra, hogy felül egész *Budapest* apadás van, itt is beárad az apadás. Lefelé egész *Orsovaig* árad még a *Duna*, de csak lassan, s így veszedelemtől tartani nem kell s különös ovintézkedéseket alka mazni fölösleges.

— **Egy család tragédiája.** *Léváról* írják: *Szilvka* Margit, *Szilvka* János géplakatos 15 éves beteges leánya tegnap délután házuk padlásán felakasztotta magát. Apja akadt rá és az eset annyira felizgatta a szívbajos embert, hogy szívgörsöket kapott és pár perc alatt meghalt. A felesége most nagy jétedben szintén súlyos betegen fekszik. A leány állítólag azért lett öngyilkossá, mert egy szédelgő jövendőmondó rosszat jóslott neki.

— **Szolyva-Hársfalva** fürdőhely szezonja május elsején kezdődik. A kitűnő fürdőt tüdő- és gegebaajosoknak a legmelegebben ajánlják, ezenkívül megbécsíthatetlen üdülőhely is *Szolyva-Hársfalva*. Hegység között terül el a minta-berendezésű fürdő, melynek hatása biztos.

Az új kornak megfelelő.

E kályhák minden stýben és különböző új mintákban és színekben készíttetnek.

TELEFON: 168.

PUCHER-féle SZAB. GYORSMELEGÍTŐ

mely a több éven kipróbált és tökéletesített szabadalom folytán, minden javításokat fölöslegessé tesz, úgy minőségben, mint tűzelőképességében a legjobb eredményt érte el, minek folytán ezek tartósságukat tekintve a legolcsóbbak.

CSERÉPKÁLYHA,

PUCHER ANDRAS TEMESVAR

Józsefváros, Preyer-utca 4. saját ház.

— **A szegedi sikkasztás.** Karg József, a szegedi betegsegélyző-egylet pénztárnoka, mint megirtuk, tegnap délelőtt a budapesti London szálloda egyik szobájában agyonlőtte magát. Azt is említettük, hogy Karg öngyilkossága előtt levelet írt a szegedi rendőrségnek. Most *Szegedről* azt táviratozzák, hogy a levélnek szenzációs következményei lettek. A szegedi rendőrség ugyanis ma letartóztatta *Fazekas* Lajost, a betegsegélyző-pénztár volt pénztárnokát és *Balog* Lázár jelenlegi ellenőrt. Karg ugyanis a rendőrséghez jutott leveleiben azt írta, hogy ezek kényszerítették a sikkasztásra. A vizsgálat folyik. Az eddig megállapított hiány kétezer korona.

— **Az alkohol ellen.** Dr. Forel Ágost zürichi egyetemi tanár tegnap délután az V. kerületi állami reáliskola dísztermében előadta szövegére előadást a témáról e cím alatt: Mit tehetnek a nők az alkoholizmus ellen?

A tudós tanár az alkoholnak káros hatásáról beszélt, majd ennek degeneráló erejét fejtegette ki. A nők, mint anyák, testvérek, rokonok, részesei az általános nyomornak s boldogtalanságnak, amelyet az alkoholizmus idéz elő. Így tehát mint érdekelt felek hivatva az alkoholizmus ellen harcolni. Sikert csak úgy érnek el, ha gyermekeiket teljes abstinenciára nevelik, ha alkoholmentes vendéglőket és alkohol-ellenes egyleteket alkotnak, mint ez Svájcban több helyen szokás.

Az előadás után nyilvános diskusszióra szólították fel a hölgyeket. Az egyik hölgy azt kérdezte, hogy szükséges-e sőt inni a nőknek, ha szopós gyermeke van? Kell-e a dajkának söröt adni, hogy több tejet kapjon? Egy másik pedig azt kérdezte, kell-e a vérszegény gyermekeknek naponként bort vagy cognacot adni. Dr. Forel mindezekre a kérdésekre nemmel felelt s tudományos okadatolásokra adott.

Az előadás után a Förster-féle vendéglő körül megalkadt az országos magyar alkohol ellenes egyesület Budapestén.

A gyűlésen Forel tanár behatóan fejtegette a nézeteit és ajánlotta a svájci egyesületek alapszabályait. A válaszok során először lett: dr. Szalkay Gyula tanár, alelnökök: dr. *Theurek* Árpád tanár és *Krempl* József, titkárok: dr. *Szabó* Ervin és *Hahn* Béla újságíró, pénztáros: *Vankó* Károly. Választmányi tagok: dr. *Schwarz* József orvos, dr. *Büchler* Lipót orvos, dr. *Csillag* Gyula egyetemi tanár, dr. *Loránd* F., *Kürz* Antal, *Houba* Antal, *Ulrich* Gusztáv.

Végül közös vacsora volt, amelyen alkoholmentes italokkal: limonádéval, teával, gazdókkal és ásványvizsekkel mondtak áldomásokat. *Theurek* tanár Forel étette, míg emez a jelenlévő hölgyekre és Szalkay Gyulára mondtak köszöntőt.

— **Csak katonásan!** Egy kieli távirat jelenti: Vilmos császár még aznap, amikor fiát, Adalbert herceget a Charlotte hajóra kísérte, éjjelkor a hajó fedélzetén temerté váratlanul, hogy ellenőrizze a szolgálatot s meggyőződjkék, vajjon a herceg jól viselkedik-e. A császár mindent szemügyre vett s amikor elbucszott, még visszakiáltott az iskolahajó kapitányának:

— Aztán csak katonásan, szigorúan vegye elő a herceget!

— **Titokzatos haláleset.** Dr. *Szatmári* Jakab ügyvédjelölt a minap egy Teréz körüti kávéházban hirtelen rosszul lett és összeesett. A Ferenc József kórházba szállították, ahol három napig eszméletlenül feküdt s tegnap este meghalt. A holttestet az orvostani intézetbe vitték, ahol majd a boncolás állapítja meg, vajjon — mint az orvosok vélik — agyhártyagyulladásban halt-e meg, vagy pedig mérgezés áldozata lett.

— **Az eltűnt asszony.** *Toldy* Józsefné, az eltűnt gyümölcsáros-asszony ügyében a főkapitányság egyre folytatja a vizsgálatot és reméli, hogy a titokzatos ügyet hamarosan felderítheti. Az már kiderült, hogy *Toldyné* a pénzt Tokajban elhunyt nővérétől örökölte, aki szakácsné volt az ottani plébánián. Az is nyilvánvaló lett, hogy *Toldyné* azért akart kivándorolni Amerikába, mert a férje elhagyta és tudni sem akart róla. A rendőrség az asszony férjén kívül két gyanús embert is kihallgatott, letartóztatni azonban egyiket sem lehetett, mert nem volt ellenük elegendő bizonyíték.

— **Betörések.** *Szerencsés* Erzsébet Váci-körút 25. számú ház alatt lévő dohánytözsdejének a kirakatát az éjszaka ismeretlen tettesek feltörték s abból nagymennyiségű dohányt elloptak. — *Golubkovic* István szlavoniai, dolni-miholjaci születésű lakatossegéd tegnap alkülescel behatolt *Marmorstein* N. szobának Röpenty-utca 21. száma alatt lévő lakásába. A homi összecsomagolásba jött, amikor a takarítónő belépett, lármát csapott és a betörőt a házbeliek segítségével a rendőrségnek átadta. *Golubkovic* rovtott multu ember slopásért kétszer volt már büntetve.

— **Tűz a Schlick-gyárban.** Ma este fénylokokor gyári tüzet jeleztek a központi tűzörségnek a Schlick-gyárból, amely a Külső Váci-úton van. A tüzoltóság — csaknem az összes örsögek — nagy apparátussal vonult ki a tüzhöz, mert a jelzés úgy szólt, hogy a gyár ég. Kivitték a nagy tolólétrát s a gőzfecskendőt

is, mikor azonban kiértek, látták, hogy egészen jelentéktelen kis tűz volt a gyárban, amelyet már eloltott a gyár házi tüzoltósága. Egy kis bódé gyuladt ki a telep hátsó végében s ennek a teteje égett le. A kár egészen jelentéktelen.

— **Rendőri hírek.** *Sajovits* Salamon úgynök tíz éves Emil fia ma a Murányi-utca 21. számú házban a léposház karfáján csuszka s egyensúlyt veszve a második emeletről lezuhant. A szerencsétlen fiu szörnyen halt. Holttestét az orvostani intézetbe vitték. — *Csémé* Gáspár 52 éves úgynök az éjszaka fiának a Baross-utca 4-ik szám alatt lévő lakásán löbe löte magát s szörnyen halt. Aztért lett öngyilkossá, mert súlyos operáción kellett volna átesnie. — A Szent-László-út 51. sz. a. levő homokbányában talált holttestet már ismeretük. Az illető *Major* András nap-számos, aki még a téli folyamán tűnt el Angyal földön lévő lakásáról. Az ügyben a nyomozást folytatják. — *Van Beck* Albertné magánzó tegnap a Jávor-utca 3. száma alatt lévő lakásán hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Holttestét a halál okának megállapítása céljából az orvostani intézetbe szállították.

— **Gyermekáldás — Istenáldás.** Ezt tartja egy régi közmondás. Már pedig a közmondások az élet-tapasztalat példából keletkeznek. Es csakugyan bizonyítja a mindennapi élet, hogy ahol sok a gyerek, ott közel van Isten áldása is. Egy családapával, kinek kilenc leánya van, történt meg az az eset, hogy — bár nagyon szegényesen élt — mégis összekuporgatott egy osztályorsjegyre vásárlásához szükséges pénzt. Játzott egy-két osztályon keresztül s mit sem nyert, míg végül beüött a — főnyeremény. Még pedig egy nagy főnyeremény. A családapa midőn a nagy összeget fejtette, örömeiben mind a kilenc leányát díszbe öltöztette és képzeltel minő feltűnést keltett, midőn a kilenc szép leány eljött a *Török A. és Társa* bank-házába, haláljukat leróni a nagy nyereményért, mely boldoggá tette az egész családot. Több új meghiátó jelenet játszódik le a Török-bankház üzleteiben (Budapest V., Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.), ami természetesen is, mert a Török A. és Társa vezető ritka szerencsés játzsának és a cég országzerve ismert pontos diskrét és előzékeny kiszolgálásáról. Azért vásárolja bizalommal a cégnél sorsjegyeit.

— **A Foltis Caprice** mulató népszerű és nagy-tehetségű komikája *Weisz* Jozefin asszony e hó 28-án ünnepli színpadi működésének ötvenedik évjubiläumát, mely alkalommal a mulató igazgatósága a kitünő színész nézőtisztelőre, ki már mintegy 12 év óta tagja a mulatónak díszelődést rendez. *Weisz* Jozefin asszony pályáját 1851-ben anagyrszebeni városi színházban kezdte meg, onnan Bécsbe, majd a budapesti német színházhoz került, hol — úgy mint egybeült is is — sok babért és elismerést aratott. Jubileuma iránt széles körökben nagy az érdeklődés és a mulató közönsége bizonyára nagy órációban fogja részesíteni régi kedvencét.

— **Ös-Budavára.** A főváros az idén kellemes és barátságos mulatóhelyet talál Ös-Budavarában, olyant, amilyen már évek óta nem volt. Ma alkalom volt künt körülnézni s az előkészületeket és előmunkálatokat megtekinteni. Az új igazgatóság a nagy-közönség meglepetésére órási előkészületeket tesz. Különös meglepetés fognak kelteni az ujonan létesített gyönyörű fasorok, az ut közöttük estéknént villanyvilágítás mellett a legkellemesebb sétahely és korzó lesz. Szórakoztatásra és mulattatásra nagyművi előkészületek vannak folyamatban, egy amerikai Skating Ring már készen is áll. Nehéz és korai volna már most a számtalan elmés és mulattató újítást felsorolni. Bérletjegyek már most kaphatók az igazgatóságnál Ös-Budavarában és a nagyközönség kényelmére *Weisz* nagytözsdejében *Károly-körút* 26. szám alatt. A bérletjegyek ára férfiak részére 12 korona, nők és gyermekek részére 8 korona. Az igazgatóság értesíti a közönséget, hogy bérletjegyek csak május 11-ig, a megnyitás napjáig kaphatók, miért is jól teszi mindenki, ha bérletjegyet mentől előbb biztosítja. A megnyitás után ugyanis már csak egyes jegyek kaphatók.

— **Barnum és Bailey** (A világ legnagyobb látványossága) holnap, vasárnap lejezi be budapesti előadásait. Mindazoknak, akik a látványosság megtekintését elhalasztották ez az utolsó alkalom arra, hogy azt felkereshessék. A tegnapi két előadás rendkívül látogatott volt. Minden egy óramű pontosságával működött, amely pontosság általában jellemzi a Barnum és Bailey organizációját. A bohókó serege az előadás egész tartama alatt a közönséget zajos derültségben tartotta, míg a gyönyörű akrobata- és a lovasmulatványok a közönség tüntető elismerését vívták ki. A Barnum és Bailey-vállalat intézősége rendkívül hálás azért a fogadtatásért, amelyben a hatóságok és mindazok részéről részeseült, akikkel titléle alatt összekötöttesben állott. A látványosság holnap este 4 különvonaton elhagyja Budapestet és *Székesfehérvárra* indul, ahol holnapután hétfőn 2 előadást rendez. A héten még *Pécs*, *Eszék*, *Ujvidék*, *Zombor* és *Szabadka* városokat látogatja meg a cirkusz. E városok mindegyikében a budapesti 15 napig tartott előadásokkal teljesen azonos műsort adják elő.

(x) **Elsőrendű, a fővárosban és az országban** elismert műtér *Kossák* József cs. és kir. udv. fényképező, *Kossuth* Lajos utca 12., szemben a Nemzeti Kaszinóval, látványos kirakat a kapubejáratnál.

(x) **Figyelmeztetjük a gazdaközönséget és iparvállalat-tulajdonosokat, hogy gépolaj- és hengerolaj-szükségletüket a hírves orosz-amerikai olajipar-részvénnytársaságnál fedezzék.** Az egyedüli elárúsítás *Reich* S. és társa cégnél Eötvös-utca 32., mely cég minta- és árjegyzékkel készséggel szolgál.

(x) **Kérjük mindenütt Emke-gyűjtőt!**

Levél a tengerről.

— *Uti impressziók.* —

Otthon viharos hullámok kergetőztek, a tisztelt Ház mindenféle gyanúsításokkal támadta az Adriát; mi pedig szép lassan siklunk tova a sima tengeren, melynek hullámai előrelökve szertefoszlanak a messzeségben. Három barátommal a sicíliai partokra tettem kirándulást az Adria hajóival. Otödikén reggel érkezünk Triesztbe és onnan még délelőtt indultunk el Messinába. A tenger felett mintha köd tilt volna és mi, akik nem nagyon vagyunk tengerjáró emberek, különböző érzésekké fogadtuk azt a biztatást, hogy a Sirocco már nem lesz nagyon érezhető a hajón.

A *Buda* méltóságos cammogással indult el a trieszti kikötőből, hogy Siracusánál fölváltsa a Maltából érkező *Carolát*, melyet javítás végett visznek a fumei kikötőbe. És alig hogy a kikötőből a nyílt tengerre értünk, a déli harangszó a hajó gyomrában lévő szalonba egyesítette az utasokat. Nem voltunk sokan. Mindössze nyolcan a kapitánnyal együtt s ezek közül a társaságunkon kívül egy angol fiu a nevelőjével és egy osztrák állampolgár, aki Triesztben az argentinai köztársaságnak hasonló szolgálatokat tesz, mint Tiller Samu ur San Marinonak Budapestén. A hajó személyzetének csak az kölcsönöz némi érdekességet, hogy egy tisztje és egy gépésze magyar. A gépésze zalamegyei intelligens fiu; roppant elragadtatással beszélt *Klotild* főherceggasszonyról és két leányáról, *Unterauer* udvari tanácsosról és a főherceggasszonyt kísérő személyzetről, akik elindulásuk előtt egynehány nappal érkeztek a Budával Palermóból Fiuméba.

— **Uram!** — mondta egészen nekiperült arccal — nem beszélnek azok németül egy szót sem, még maguk között sem! Még a komornák is magyarok; Győrből valók, én ismertem őket még mikor gimnáziumba jártam Győrött. Csak mikor családi dolgokról esik szó és valamelyik komorna betoppán hozzájuk, megzavarva a beszélgetésüket, akkor franciául folytatják, de németül, uram, nem hallottam őket soha! Az egész dologban csak azt sajnáltam, hogy a Buda nem olyan elegáns hajó, mint amilyennek én szerettem volna ő fenségeik számára. De azért tessék elhinni, nem találtak semmi kifogásolni valót rajta. Olyan kis igényűek, mint akármelyik becületes, jómodoru polgárember. Mindegyikünkhez volt egy pár szavuk és mikor Palermóból visszaérkezünk Fiuméba, a legénység számára háromszáz forint borralvót is adtak és mirőlunk sem feledkeztek meg s éppen elindulásuk előtt értesített bennünket az igazgatóság, hogy a hajó tszjei számára a főherceggasszony egy-egy emléktárgyat adott át az igazgatóságnak.

Pompás időben, hullám nélküli tengeren értünk batvan órai hajózás után a messinai kikötőbe, ahol az Adria úgynöke, egy fiatal magyar úri ember, aki jövetelünkről értesült, felajánlotta szolgálatait. Az ő ajánlatára mentünk el Taorminába. Az a kilátás, mely onnan a tengerre és a buja vegetációval teli száraz-földre nyílik, igazán meghaladja mindazt, amit még ember láthatott. Mindaz, amit tenger pénzelembereime alkothatott a Rivierán, mindazt mesterkéletlen formában, természetadta gyönyörűségben találja itt a fáradt utas, akinek a szeme nem telik be az újabb és újabb meglepetésekkel. A szent Domokos-rendi barátok klastroma a maga épségében szálloda gyanánt van berendezve és a barátok egykori fehérré meszelt cellái nyujtanak barátságos, puha, fehér ágat a pihenőre vágyóknak. Minden cella fölött egy szentkép, melynek freskója még majdnem teljesen ép. A klastromhoz tartozó templom és annak régiségei folyton kutatás tárgyai a külföldi régiségbuvároknak. A régi aréna, melyet kiástak, majdnem teljesen ép és elrendezésének nagyszerűsége bámulatba ejti a szemlélőt.

Rövid tartózkodás után Siracusába utaztunk. Magyar származású vendéglőse, *Cosulich* tartja ott a legelőkelőbb szállodát. A Grand Hotel nem olcsó, de a legfinyásabb követeléseknek is megtele. Sirakusa talán az egyetlen városa Európának, ahol a papirus-növény az Anapo folyó mentén jobb- és balfelel való-ságos virágerdő és a sirakusaiknak kedves kiránduló helye. Az elsőlyed város, mely a jelenlegi Sirakusától másfél órai távolságban van szintén egyik leg-érdekesebb része Siciliának. A Dionysius vára min-

den leshelyével és minden alagútjával még épségben áll és Archimedes konstrukciója még a mai haditudományban is remeke. A régi városrész végében van az Archimedes háza is, amely ma már nem egyéb, mint egy kőhalm. A kormány, melynek a pénzügyekkel ugyanis elég a baja, nem igen érködik az ásatások folytatásával, pedig a pompás görög színház, amely a monda szerint Apollónak volt ajánlva (a belvederei Apollo innen került Rómába) meg a római Arena ritka épségük által tűnnek ki. Nem messze van innen a Dionysius füle, melyben hajdan a római foglyok sanyarogtak. Később a Dionysius fülét jóslásokra használták és a nép szája még ma is a *beszélő barlangnak* nevezi, mert az emberi hangokat meglepő gyorsasággal és hűséggel adja vissza. A katakombák is nagyon érdekesek. Az első keresztények itt tartották összejöveteleiket, istentiszteletüket és itt is temetkeztek. A kriptából kiérve a kolduló barát a markát tartja elibénk és ez a kolduló marok kísér bennünket végig a szicíliai és kalábriai tengerpartokon egész Olaszországban.

Messinával szemben a kalábriai partokon Szent-Giovanni mellett van Scilla külön mentőállomással a hajótörtek számára. Jaj annak a hajónak, amelyet a vihar odakerget, mert az menthetlenül összezuódik az éles sziklákon. A községnak nincs más fogadója, mint az öreg Don Philippo Baviera kis kormánya. A nagypapa másfél száz év előtt szakadt ide Bajorországból és így jutott ő a Baviera-névhöz. Kedves öreg ember, simára borotvált arccal; típusa a régi, jókedélyű korcsárosoknak, akik mindenüket odaadják vendégeiknek, amijük csak van. Mikor holtra fáradtan odaérkezünk a Don Philippo albergoja elé, már tárt karokkal várt. Bizonyosra vette, hogy vendégei leszünk, mert látott elhajtani Scilla felé és tudta, hogy nem térhetünk be máshová. Nos, Don Philippo, kérdezte tőle vezetőnk, mit adhat nekünk?

— Amit csak kívántok édes fiaim, — volt az öreg válasza. És amikor valamelyes husfélét kértünk, vagy szalámit, vagy bármilyen mást egyebet, mosolygó arccal, de rüstelkedve mondá: ez most fogyott el éppen. Mások jártak előttetek és etettek mindent, de jó friss tojással, meg birkasajttal szolgálhatok; azután a boroskám sem rossz, abból adok, amiből magam iszom.

A tojás, a sajt meg a bor csakugyan jó volt. Azután előszóltatta élete párját, az öreg hetvenegy esztendő Mariát és bemutatta mindenkinek külön-külön. Dicselkedve mondá, hogy az ő fogadjában találja az idegen a legtisztább lehneműt, ami pedig nagy sor még a kalábriai partokon is.

Ripostóból az Aetna körüli vasuton Kataniába utazunk, ahol a Tisza várt ránk, amely az Adriának legrégebbi hajója. Nagyon kis szalója, négy nókabinja és egy közös nagyobb hálóterme van. A kapitánya fiatal, alig harminchárom éves ember és már kilenc esztendő óta hajóparancsnok. Tengerészcsaládból származik. *Rukavina* a neve. Intelligensebb és humanusabb hajóparancsnokkal alig találkozhatik az ember. Csak véletlenül jöttünk rá, mert azt szereti, ha azt tartják róla, hogy kemény szívű. Reggiből vagy százhusz olasz munkás áthajózott Messinába és egészen eltele a Tiszát, mely majdnem teljes rakományával indult Ripostonak és Kataniában pedig annyira telerakták hordókkal és narancsládákkal hajónkat, hogy a szegény olasz munkásoknak alig maradt helyük a fedélzeten. Mikor Kataniából elindultunk, erős szélvihar keletkezett a tengeren és a Tiszával úgy játszottak a habok, mint kis gyermek a lapdával. Azután az eső is megeregt és sűrű csöppekben verte — nem a földézetet, hanem a hajón levő olasz munkásokat. A süvítő szélbe belevegült a munkások jajgatása. Valamennyien a hajó földézetére sietünk és erős borzongással néztük a szegény, védetlen emberek kétségbeesett helyzetét, melyen a kapitány még a legjobb igyekezettel sem tudott segíteni.

A Tiszának Kataniából Bariba kellett volna mennie, az ellenkező szél pedig megnehezítette előrehaladását. Lehetetlen volt a hajónak megküzdeni vele, és mert az utasok egy részének tizenhataladikán Budapesten kell lenni, Bari egészen kimaradt és a Tisza visszamenekült a messinai kikötőbe, ahol a Barinak szánt árukat kirakták és így több hely jutott a földézetben levő olasz munkásoknak.

Egy egész napot vett el utunkból a Messinába való visszahajózás. De nyertünk vele kellemes utitársakat. Gróf Taaffe, a volt osztrák miniszterelnök fia nejevel együtt jöttek a hajóra és habár kezdetben tartottunk tőle, hogy a feszleten, vidám életnek, amely eddig uralkodott a Tiszán, ezenül vége lesz, aggodásunk a bemutatkozások után megszűnt, mert kellemesebb utitársakat még képzelné sem lehet az ifjú Taaffeék-

nál. A fiatal gróftól birtokainak ügye szolgáltatta Csehországba.

A fiatal grófné bőkezűségét a matrózokon kívül még a hajón utazott olasz munkások áldották leginkább, mert mikor látta, mint pübitgát a munkások kiszáradt kenyerüket a kútnál, a grófné megkérte a kapitányt, hogy az ő költségére főzessen a napszámosoknak, amíg a partra érnek.

Lissa előtt vettük észre, hogy nem érjük el a Triestből Budapestre induló vonatot, ha csak nem változtatunk irányt és így a hajóparancsnok a jelző lobogót huzatta a főárboora. Alig mult el néhány peró a lissai táviróintézet póznáján is felvonták a lobogót, jelölül annak, hogy figyelnek táviratunkra. A parancsnok azt táviratozta:

— Tudassák Adriával, hogy a Tisza hajóval holnap reggel Fiuméba érkezem.

S azzal, hogy a Tisza előbb Fiumében köt ki, mi negyedfél órai időt nyertünk és épen jókor érkezünk a fumei gyorsvonathoz. Csak most, mikor a fumei partokhoz közeledünk, tudtam meg, hogy Rukavina hajóparancsnok Kataniától mai napig egy éjjel sem aludt. Megkérdeztem, hogy mi az oka? Előbb kitért a kérdésnek, de később aztán bevallotta, hogy minden ember életéért a hajón ő a felelős. És a Tiszán nem tud tizenötöt több barmadosztályu utast emberséges módon elhelyezni. Erre nézve minden kelének hijával van a Tisza. Már pedig ha valami baj esik, akkor nem az Adria szenved, hanem ő. Az ő okmányait veszik el és ő mehet aztán koldulni, nem a társaság. Ha pedig nem fogadja fel hajójára az utasokat, az ő fizetéséből vonja le az igazgatóság a kárt, melyet a társaság szenved. Pedig láttam a hajón a csirkék is ketrebe voltak zárva. Csak éppen az emberek voltak hely nélkül.

Boros Samu.

Nevetés.

— Jelenet. —

(Történik a Magyar Színházban, ahol most francia színészek játszanak.)

I.

Egy ur (háttul): Sokan vannak. Igazán kíváncsi vagyok ezekre a franciákra.

A felesége: Én csak azt nem tudom, hogy mikor nevesek.

A férj: Én már választottam erre a célra valakit. Ott elől . . . látod azt a kopasz urat?

A feleség: Látom.

A férj: Az a francia nyelv tanára egy reálisokolában. Amikor az nevet, akkor fogok nevetni én is. . .

A feleség: Pszt! Kezdődik az előadás.

(A függöny harmas kopogtatás után felgördül. A színészek megjelennek a színpadon. Nagy taps.)

Az egyik szereplő: Bonjour, mon cher!

A másik: Bonjour, mon vieux. Je viens de me casser la jambe.

A reálisokolai tanár: Hahaha!

A férj: Hehe! Nagyszerű! Hehehe!

(A felesége is nevet. A szomszédokra is átragad a nevetés. Mindenki nevet.)

A színész: C'est triste. Mais j'ai une nouvelle, qui est beaucoup plus triste. Pauvre papa. . .

A másik színész: Qu'y a-t-il?

Az első: Il est mort.

A tanár (kitörő nevetéssel): Pfksz! Hahaha! Cha, cha, cha! Hehehe! Hú. . .

A férj (háttul): Ha, ha, ha!

A felesége: Nevessek?

A férj: Hogyne! Hihihhi!

A felesége: Hihihihhi!

Egy kövér ur (aki eddig dühösen nézte őket): Mit röhög maga?

A férj: Először is én nem röhögök, hanem nevetek, és másodsor csak van jogom nevetni!

A tanár (elől): Ha, ha, ha!

A férj: Aj de jó. . . hihihhi!

A színész: À quand, l'enterrement?

A másik: Demain, à quatre heures précises.

A férj: Pompás! Rühühü!

A kövér ur: Az már mégse járja, hogy a színpadon valaki az apja temetéséről beszél, maga meg itt egy röhög, mint valami fakutya!

A férj: Kinek halt meg az apja?

A kövér ur: Az ögrófnak, aki szerelmes a rendőrönök nejebe. És ezen maga mulat.

A férj: Furcsa. . . nem értemet jól. Ezek a párisiak olyan gyorsan beszélnek.

II.

(A felvonás után.)

A férj: Tanár ur, kérem csak egy szóra.

A tanár: Parancsoljon.

A férj: Igaz, hogy ebben a darabban az forduló, hogy valakinek meghal az apja?

A tanár: Igaz.

A férj (a fejét vakarva): Akkor. . . izé. . . miért tetszett nevetni?

A tanár: Én. . . hja, vagy ugyi! . . . hahaha! Rühühü! Hühü! A szomszédom elmesélt egy viccet. . . hühü. . . egy főremberrel, akit. . . hihihhi. . . akit a sorozásra vittek. . . (nagyon nevet) . . . hallgassa csak meg, hihhi, magának is elmondom. . .

— o. —

Liszt Ferenc.

— A bevádatolt rapszódia. —

Jrta: LUCJÁN.

Liszt Ferenc, a nemzetközi zongorabirodalmak koronás királya állott ma a budapesti törvényszék előtt. A tárgyalóterem ebből az alkalomból szorongásig megtelt azokkal a jól ösmert zeneműkökkel, kik az ideális hevüléseket oly ügyesen tudják csoportosítani, hogy szinte zenei rajongásnak mutatkozik. De ezekből is kivált egy külön csapat: az ultra-Wagneristák komor hada, kik mogorván, elkeseredetten figyelték a tárgyalás menetét. Épp úgy, ahogy a zenét élvezni szokták.

A bíróság asztalán ijesztő hangjegy-garmada hevert: *Liszt Ferenc XIV. rapszódiajának partitúrája*. Ezek a hangjegytömegek sodorták büntügyi komplikációkba a zongoraciklopszot. A XIV. rapszódia miatt kellett törvényt állnia.

Tudva van ugyanis, hogy a nevezett zenemű eleitől-végig a *Magasan repül a daru* című népdal melódiaján épült fel, sőt voltaképpen nem más, mint annak nagy stilusu átírata. Viszont a nevezett népdalt eleitől-végig *Pecsenyánszky (Palotás) János* jászberényi lakos a saját termékének vallja, s a törvényszékhez beadott panaszlevelében azon kesereg, hogy nevezett Liszt Ferenc az ő népdalát a *transzkripcióval* kiforgatta eredeti természetéből és megfosztotta népies zamattól. „Valóságos műzenei tatárdulást vitt véghez rajta”, mondja a panaszos.

Ennek a panasznak az alapján a királyi ügyészség vádat emelt *Liszt Ferenc* ellen a btr. 418. §-ába ütköző és ugyanezen §. első bekezdése szerint minősülő *idegen ingó szándékos és jogtalan megrongálásának vétsége* miatt.

A végtárgyalást a régi eljárás szerint tartották meg. Elnök *Lenk Gyula* táblai bíró volt, a vádhatóságot dr. *Balás Elemér* kir. ügyész képviselte. Védő dr. *Faludi Jenő*.

(Rapszodikus vallomás).

Kiballgatják a vádlatot, ki összes érdemrendjeivel és összes szemölcszeivel jelenik meg a bírósági sorompó előtt.

Az elnök: Neve?

A vádlott: Liszt.

— Mivel foglalkozik?

— Billentyűkkel.

— Tartózkodási helye?

— A világegyetem.

— Ön rapszódiaikat irt?

— Rapszodíoe.

— Ön a XIV. rapszódiaánál egy népdalt használt fel?

— Igen, magasan darul a repül.

— Talán magasan repül a daru?

— Lehet. C'est toute la même chose.

— Milyen céllal történt?

— Művészi és közgazdasági céllal?

— Hogy érti ezt?

— Magasabba akartam röpíteni a darut. Fel az összhangzattan hemiszfériába.

— Honnan szerezte azt a népdalt?

— Pardon, nem szereztem, találtam. Árván kőborolt a népajkain. Adoptáltam, urrá tettem és bevitettem a királyi termekbe.

— Es mi volt a közgazdasági céllal?

— Tapasztaltam, hogy szép hazámból csak két cikket exportálnak: búzát és zálogleveleket. Ez kevés, gondolám, és megalapítottam az első melódia-kiviteili részvénytársaságot.

— És milyen sikereket ért el?

— Fenomenálisokat! Európa ismételtlen feküdt lábaimnál. Odazongoráztam.

— S mit tett azután?

— (Kereszte fonja karjait): Magamhoz emeltem és csókot lehettem homlokára. Mondhatom, nem ez volt a legedesebb csók.

Vass József könyvkereskedésének és minta-antiquáriumának Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. sz. Éppen most megjelent GAZDAG KÉSZLETET FELŐLELŐ és mélyen leszállított áru könyvárjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

— A panaszos azt állítja, hogy ön kiforgatta népdalát eredetiségéből, hogy megrongálta.

— Polihimniára mondom, igaza lehet. De ez az én eredetiségem. Ha a furiozó vihara elkap, rongyokra tépem a szenvedélyt, mint Danton és darabokra a Bözendorfiert, mint Sámson.

— Ön e szer az zenei forradalmár?

— A dinamikában igen. Ott nem ismerem zenei jogrendet. (A hallgatóság megilletődve nézi csontos, bütökös ujjait.)

— De mért bántotta azt a szegény népdalt?

— C'est la guerre, elnök ur. A háboruban sebeket kapunk és sebeket osztunk.

— Ugy látszik, ön nemcsak osztott, hanem szorított is sebeket.

— Sőt kaptam is, elnök ur.

— Mikor?

— Mikor az Operában előadták *Szent Erzsébet* legendáját...

A mester könnyet töröl szeméből. A zeneszerek padjairól halk zokogás hallatszik, a wagneristák dallamtalanul morognak, az elnök csönget. Ezzel véget ér a vádolt kihallgatása.

(A dalszerző keserve.)

Kihallgatják az öreg Pecsényánszky (Palotás) Jánost, aki féltékeny szorongatja gyűrt kalapját.

— Az elnök: Ön tennartja panasztát?

Pecsényánszky: Magasan könyörgöm, mint ahogy a daru repül.

— Hol hallotta ön először azt a rapszódiát?

— Egy jótékony hangversenyen. Uram bocsáss, most is ráz a hideg, ha rá gondolok. Egy sovány, csontos kisasszony játszotta a zongorán. Oh, mennyit szenvedtem! A köszvényem kiújult s a bicska kinyílt a zsebemben.

— A bicska?

— Igen, könyörgöm, kinyílt, mint a rózsza. Sokat gondolkoztam az öngyilkosságról s még többet arról, hogy milyen cudar az emberi jótékonyosság, mikor hangversenyeket rendez.

— Kíván-e kártérítést?

— Könyörgöm alássan, nekem károm nincsen. — Tehát önnek a népdalok nem jövedelmeztek?

— Csak annyit, hogy a cimborák eljöttek és megitták a boromat.

— Kívánja-e a vádlott megbüntetését?

— Nagyon; sokat szenvedtem általa.

— De a vádlott azt állítja, hogy ő a maga nótáját a királyi termekbe vitte.

— Lehet, de előbb guzsba kötötte, szíjjal hasított a hátából és karóba huzta. Nem illik a más jószágával így bánni. De ha visszaszívja a rapszódiát...

Liszt Ferenc: Visszaszívni egy Liszt-rapszódiát? (vezignáltan) Olyan tudó nincs a világon.

(A melódia a muzsikában.)

A védelem több nagynevű zeneszerzőt idézetelt be a mai tárgyalásra szakértők gyanánt. Ezek azt voltak hivatva eldönteni, hogy van-e a muzsikában a melódiának fontossága? Először Wagner Rikárdót hallgatta ki a törvényszék.

— Az elnök: Ön mint szakértő van beidézve.

Wagner: Bocsánat, elnök ur, én a vádlott veje vagyok, s így ebben az ügyben nem nyilatkozhatom. Különbösen is oly kínos a kérdés...

— Az elnök: Miután érdekeltségi viszony forog fenn, elbocsátom önt.

A wagneristák háromszoros „hoch” kiáltásban törnek ki. Az elnök szigorúan rendreutasítja őket.

— Mérsékeljék gőg-üzüket, mely nagyon németizáló, mert különben kivezettem önöket.

Következik Bach Sebestyén kihallgatása.

A védő: Szíveskedjék megmondani, lehet-e melódia nélkül zenét csinálni?

Bach: A legnagyobb mesterműveket. Csak a régi iskola, s a vén előítélet kapaszkodik a melódiákba.

— Tehát mi a fő a zenében?

— A kettős ellenpontozat és a generál-basszus, melyet az önkö zengzetes nyelve oly jellemzően nevez tábornoki alhangnak.

Ilyen értelemben vall Brahms János is.

A védő: Mi a melódia ön szerint?

Brahms: A laikusok vesszőparipája. Csak a nyers néptömegek dédelgetik a melódiát. A modern zeneírás igen csekély súlyt tulajdonít neki; ha a véletlen hozzájuttatja, hát felhasználja. Ennyi az egész.

(Az enyém és tied.)

A törvényszék kihallgatja Haendelt arra nézve, hogy a dallamok önkényes ki- vagy elsajátítását miként ítéli meg a zenei világban.

Haendel: A zeneszerző, tekintetes törvényszék,

minthogy folyton változó hangnemekben dolgozik, idővel teljesen elveszíti érzékét az enyém és tied megkülönböztetésére. Ellenben erősen kifejődik a folytonos harmonizálás folytán az az érzéke, hogy összhangba hozza a másét a magáéval. Ez a tipikus vonás. A muzsikusi világ ezek fölött igen liberálisan ítél, minthogy nem annyira a motivum érdekli, mint a kíséret. A kíséret a fődolog. Minden a hangszereléstől, az orkesztrális színezéstől függ. A zeneszerző folyton vesz és ad. De inkább vesz. Ez ismét tipikus vonás.

— Az ügyész: E szerint szabad a lopás?

Haendel: Ha úgy tetszik, igen.

— Az ügyész: És ez tipikus vonás?

Haendel: Teljesen kifejődött...

— Az ügyész: Köszönöm szépen.

Ezzel befejezték a bizonyítási eljárást.

(A perbeszéd.)

Dr. Balás Elemér kv. alügyész: Ebben a melódiánál korszakban, tek. kir. törvényszék, nagy súlyt kell helyeznünk arra, hogy a melódia jogait minden irányban megvédelmezzük. Azt az elméletet, melyet a szakértő urak kifejtettek, sehogyan sem tehetem magamévá. Én és velem a népek ezrei melódia nélkül nem tudnak zenét élvezni. Akik tudnak, azoknak gusztusát nincs okunk irigyelni. A vádbeli cselekmény különben teljesen beigazoltnak látom. Nagyon jól ismerem az inkriminált rapszódiát. Magam is játsztam zongorán. (Pecsényánszky kínosan felszisszen. Az elnök egy pohár vizet adat neki. Pecsényánszky udvariasan, de határozottan visszautasítja. Szeliden kijelenti, hogy a nagy árvíz óta nem ivott vizet. Az incidens után az ügyész folytatja.) Az inkriminált rapszódiában a daru nem repül magasan, hanem robog, mint egy benzines motor, nem szépen szól, hanem üvölt, mint egy professzionatus viharadar. Ez klasszikusan megállapítja az idegen ingó szándékos rongálásának vétségét. Kérem a vádlottat abban bűnösnek kimondani s a 418. szakasz alapján elítélni.

Dr. Faludi Jenő védő: Tek. kir. törvényszék! Hogy mi a zene, mondja Heine, azt nem tudjuk, de azt érezzük, hogy mi a jó, s főleg, hogy mi a rossz zene. Előismerem, hogy a „Magasan repül a daru” szép népdal, de hivatkozással a világ összes zenelexikonaira mondhatom, hogy a XIV. rapszodia nagyobb mestermű. Beigazoltnak tekinthető ennél fogva, hogy védenem csak javított az igénytelen népdalon. És ezt a javítást egész Európa hódolattal vette tudomásul. Már most azt kérdezhetném, hogy lehet-e a bűnös akár ingók, akár ingatlanok rongálásában, aki javít? De meg lehet-e állapítani a mai tárgyalásán, hogy a szóban forgó ingó a panaszos jogos tulajdonát képezi? Népdalok tekintetében ennek megítélésénél a legnagyobb óvatosság ajánlható. Hallottuk, hogy a muzsikusi világban már rég elmosódott az enyém és tied határvonalai és utalok arra, hogy a panaszos szintén zeneszerző. Ki tudná azt megmondani, hogy a lelkéből merítette e a dalt, avagy a szolgáltós csabos ajkairól, ki viszont a fonóból hozta haza. Mindezeket csupán a vád iránt való udvariasságból említem, mert én védenem felmentését a btv. 1. §-ára való hivatkozással kérem, mely § szerint büntetett vagy vétséget csak az képez, amit a törvény annak nyilvánít. A vádbeli cselekményt tételes törvényeink a szerzői jog bitorlásának minősít, amelyre nézve a büntetőtörvények hatáskörrel nem bír. Kérem védenem felmentését.

(Az ítélet.)

Ó felsége a király nevében!

A budapesti kir. büntetőtörvényszék idegen ingók szándékos megrongálásával vádolt és szabaddalbon lévő Liszt Ferenc világegyetemi lakos bűnjegyében megtartott főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után a következőképp

ítelt:

A kir. büntető törvényszék vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmenti.

FŐVÁROS.

(*) A tanácsosi állások betöltése. Ez idő szerint két tanácsosi állás van a fővárosnál üresedésben, egyenként 6000 korona fizetéssel és 2000 korona lakáspénzzel. A két állásra, amelyek Szabó Károly és Kullmann Lajos tanácsosok halálával üresedtek meg, nyolc tanácsjegyző folyamodott a ma déli 12 órára kitűzött határidőig; ezek a következők: Szily József, Rózsavölgyi Antal, Piperkovits Bátor, dr. Melly Béla, dr. Bódy Tivadár, Gergelyi Sándor, dr. Bárczy István, gróf Festetics Géza. — Ez alkalommal megemlítjük, hogy az a hír, amely szerint Rózsavölgyi Antal tanács-

jegyző azért nem választható meg tanácsosnak, mert a testvérbátyja: Rózsavölgyi Gyula mint alpolgármester, szintén benn van a tanácsban, — ilyen formában meg nem állhat; mert a törvény csak azt tiltja, hogy föl- és lemenő rokonok (apa és fiu, vagy unoka) foglaljon együtt helyet a tanácsban, de az oldalági rokonokat (testvér, unokatestvér) ki nem zárja. A most folyamodott tanácsjegyzők között rangban legidősebb Szily József.

(*) Adókövetés. A fővárosi adókövető-bizottságok folyó hó 22-ikén (hétfőn) a következő helyrajzszámú házakban összeirt adókötelesekre vonatkozó III. osztályú keresetadó-javaslatokat fogják tárgyalni, ugyanazt az I. ker. a tabáni Apród-, Kányaszög-, Attalutca 23. és 25. hejrajzszámú és a Pauler-utca 1. sz. külön meghívottakét, a II. ker. a külön meghívottakét, a VI. ker. A) bizottság a 3908—3931; a VI. ker. B) bizottság a külön meghívottakét; a VII. ker. A) bizottság a külön meghívottakét, a VII. ker. B) bizottság a 4275/a—4295/a szám alatti külön meghívottakét; és a IX. ker. a ferencvárosi 9287—9288. szám alatti külön meghívottakét.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Ney Hermina. Néhány év előtt, amikor Ney Hermina elvégezte énektanulmányait, édes atya, Ney Dávid mesterdalnokunk hiába kérte az akkori intendánst, báró Nopcsát, szerződtesse leányát valami minimális gázsival, vagy akár gázsí nélkül. Az intendáns azt felelte, hogy ingyen se mert nem tür dinasztiákat színházában. És Ney Hermina külföldre ment: rövid ideig tagja volt a troppani városi színháznak, majd a drezdai udvari operához szerződötték, ahonnan a százszemű fölledező, Neumann Angelo, a prágai Deutsches Landestheater direktora csakhamar elhódította. És amikor az ifju művésznő, mint egyike a számottevő külföldi primadonnáknak, ma este az Operaházban először jelent meg magyar közönség előtt, diadal aratván az opera-irodalom egyik legnehezebb szerepében, csöndesen konstaltuk, minő szereneseje volt a művésznőnek, hogy elzárták előle a magyar királyi Operaház kapuját, amelynek levegőjében az ő tehetségének virága, biztosan tudjuk, ekként ki nem fejlődhetet volna. Szomorú egy fejezet ez; lám, csak a minap emlékeztünk meg egy fiatal énekesünkről, aki otthagya tizezer forintos gázsiját, hogy Bécsbe menjen, mert — ugymond — művészetét Operaházunkban nem fejlődhetik tovább. Másként volt az nálunk azelőtt, amikor a vezetőség művészi szelleme és céltudatossága művészetet teremtett, de manapság ifju tehetségeink csak a maguk ösztönéből merithetnek erőt és irányt. — Ney Hermina Leonorája olyan világból származik, ahol nagy zenei hagyományok termékenyítő ereje táplálja a művészt és a közönséget. Nálunk az Opera izlése visszafelődött, szinte balkáni és az olasz staggione-modorosság Wagner-előadások keretében, nyers erő művészet nélkül, vaskos érzéki hatások, stilszerűen hangakrobataság egy-egy magac-vel, az egyesek tolokodása a művészi összjáték és az előadott műremek rovasára, meg sok egyéb visszaélés szinte napirenden van. Vannak természetesen igazi művészeink is, akik alárendelik személyiségüket a művészetnek, de nem ezek a lármás siker, amiből az következik, hogy nem bennük találják a mintát az ifju tehetségek. Hogy Ney Hermina ezt az elmékedést váltotta ki belőlünk, a legnagyobb elismerés az ő ifju tehetsége iránt. Akárminő kifogásokat is emelhetnénk, egy bizonyos: ő komoly művésznő. Van szíve. Előkelő a stílerzéke. Bensőséges az előadása. Énektechnikája a legjobb iskolából való és csiszolását az élet iskolájában; a további gyakorlatban nyerheti. Organuma igazi drámai szoprán, tele fényes melegséggel, lüktető szenvedélyvel és erővel. Természetes, hogy az első fellépés lámpalázában, a mikor a művésznő még nem ismeri a csarnok akusztikáját, nem érvényesülhetett hangjának egész terjedelme. Játékának, amely jóval túl van az operai sablonon, plasztikus mozdulatainak nemessége külön értéket adott és beszélő organumának nemes érze szinte zenei gyönyörűséget ébresztett bennünk. Ime egy ifju magyar művésznő, aki, ha továbbra is szorgalmasan tanul és kellő vezetésben részesül, hivatva van arra, hogy a művészi tőkely magaslátat elérje. — A közönség, noha Diósné-Handel Berta kitűnő Leonorája magas igényekhez szoktatta, lelkesen meleg szeretettel fogadta a fiatal énekesnőt, aki már gyönyörű megjelenésével is meghódította a szíveket. Megható volt, amikor az első felvonás után Ney Dávid, a jeles Pizarro a tapsoló közönség elé vezette leányát. A művész művésznő hangy ránk. (G—ly.)

** Hírek a Nemzeti Színházról. Dóczy Lajos rég nem adott történeti színműve, a Széchy Mária hét-
főn, e hónap 22-én kerül ismét színpadra Jászai Marival

Hölgyeknek

kedvező alkalmat nyújtok olcsó és jó bevásárlásra. 120 cm. széles gyapjúkelmék 45 kr. 120 cm. széles pépita gyapjúkélme 47 kr. 120 cm. széles angol pépita és divat-kelmék 65 és 90 kr. Csiszkefürgönyök, remek kivitelben, 100 cm. széles, 1 pár 2 darab 93 kr.

LUKÁCS MÓR,

VIII., József-körut 77—79. sz.

a címszerepben. A bor kétszer is szerepel a jövő hét műsorán és pedig szerdán, e hónap 24-én és szombaton, e hónap 27-én. *Rákosi* Jenő történeti színművét, az *Endre és Johannát*, amelynek minden eddigi előadására zsufolásig megtejt a nézőtér, csütörtökön adják és vasárnap este bérletszínházban. Vasárnap délután *Elektra* kerül színe mérsékelt helyarákkal. A címszerepet *Jászai Mari* játssza.

A falusi nász. A *Kisfaludy Színházban* ma este bemutatód előadás volt. *Krémer* Jenő, a Fővárosi Nyári Színház jeles komikusa *A falusi nász* címmel népszínművet írt, amelyet nagy tetszéssel fogadtak a kis színház szerzői közönsége. A darab kvalitásos munka, sok derűs jelenet van benne, az alakjai magyarosak és az akció leküti mindvégig az érdeklődésünket. A szereplők valamennyien dícséretes buzgóssággal játszottak. A darabba csinos, melodikus és füllemelő magyar nótákat írt *Kövári* Endre, ó-budai tanár. Ezek a nóták szintén hozzájárulnak majd a kedves darab népszerűségéhez, amely a vidéki színpadok műsorába szépen beilleszkedik. A szereplők közül dícsérettel érdemli meg a főlemlítést *Tomori* Melissza, *Tordai* Etelka, *Kispálfi* János, *Csige* Lajos, *Bereczki* Ferenc és *Kis* János. A közönség jól mulatott az egész estén át és a fülvonalok után többször tapsolta a lámpák elé *Krémer* Jenővel és *Kövári* Endrével együtt a szereplőket is.

Farsang utója. A Nemzeti Színház igazgatósága arra való tekintettel, hogy úgy *A bor*, mint az *Endre és Johanna* még mindig óriási közönséget vonz, *Hartleben* színművének bemutatását a jövő hétre, április 29-ikére halasztotta. A *Farsang utója* a következő szereposztással fog színe kerülni:

A legidősebb kapitány — *Helényi*; Marschall — *Pálffy*; Hoffmann — *Mihályfi*; Ramberg Péter — *Gyenes*; Ramberg Pál — *Horváth*; Grobitches — *Császár*; főhadnagyok, Diesterberg — *Dezso*; Rudorff — *Beregi*; Klewitz — *Zilahy*; Glahu — *Szöke*; hadnagyok, a kadét — *Náday* Béla; őrmester — *Abonyi*; az ordonánc — *Iványi*; Hónrik, tisztviselő — *Rózsahegy*; József — *Paulay*; az orvos — *Mészáros*; Schmitz — *Vizvári*.

Magyar szó norvég operában. Érdekes, hogy, miáltal a *Magyar Királyi Operaházban* legnagyobb bosszuságunkra olaszul énekelnek, magyar énekes norvég színházban magyarul énekel. *Arányi* Dezső, a jeles lírai tenorista, akit *Neumann* Angelo Prágába első tenoristának szerződöttet, rövid vakációját a *Christiánidól* német lapoknak jelentik, a magyar énekes nagy sikereket arat a norvég fővárosban és egyenemély szerepét, amelyet nem tanult még be sem olaszul, se németül, a közönség óriási tetszése mellett magyarul énekelte.

Ocskay brigadéros Nagyváradon. Nagyváradról írja tudósítónk: Zsufolt ház előtt zajos sikerrel adták tegnap először a Szigligeti-színházban *Herczeg* Ferenc *Ocskay brigadérosát*. Ocskayt Somogyi igazgató játssza nagy sikerrel. *Herczeg* Ferencnek *Hoványi* Géza színtügyi bizottsági elnök a következő táviratot küldötte:

Most, amikor a kurucz vitézek a Szigligeti-színházba is berontottak, lelkesedéssel köszöntjük Ocskay brigadéros szerzőjét aki Rákóczy zászlója alatt fényes tehetsége ígérvényével szerzett színpadunkon a magyar szellemnek diadalt, önmagának örök dícsőségét.

Jonescu Gabriella hangversenye. *Jonescu* Gabriella, a jeles fővárosi énektanárnő, aki *Marchesinek* volt tanítványa és híres mesterének módszerét néhány év óta itthon nagy sikerrel érvényesít, holnapután, *hétfőn* este fél nyolc órakor tartja növendékeinek bemutatód hangversenyét a VII. kerületi kör díszteremben. A hangversenynek, amelyen a tanárnő is közreműködik a maga distingváló művészetével, következő a műsora:

I. Rész. Mozart: *Ária* „Figaró lakodalmá”-ból. Éneklők: Biddle Malvin urnó, Kherndi Ella urnó, Párniczky Eszti urhölgy, Pauler Katica urhölgy, Pryborszky Elza urhölgy, Svéhla Margit urhölgy, Weinnek Ilka urhölgy. *Első és második előjáték.* a) Meyerbeer: *Ária* a „*Próféta*” című operából. b) Brahms: „Immer leiser wird mein Schummer.” Éneklők: Weinnek Ilka urhölgy. a) Kuhn László: *Brigitta* dala a „*Kis mama*” című vígjátékából. b) Böhm: „*Der Waldteufel*.” Éneklők: Svéhla Margit urhölgy. a) Goldmark: „*Herzeleid*.” b) Riedl H.: „*Margareta* dalai” a „*Sekingeni trombitás*”-ból. Éneklők: Pryborszky Anna urnó. a) Gumbert: „*Mein Lied*.” b) Massenot: „*Ouvre tes yeux bleux*.” Éneklők: Pauler Katica urhölgy. Mendelssohn: „*Duo*.” Éneklők: Kherndi Ella urnó és Svéhla Margit urhölgy. a) Kuliffay J.: *Csillagtalán*... b) Lányi: *Ejnye a galambom*... Éneklők: Svéhla Margit urhölgy. *Harmadik előjáték.* Strauss: *Ária* a „*Cigánybáró*” operatéből. Éneklők: Párniczky Eszti urhölgy. Erkel Ferenc: *Lagrange ária* „*Hunyadi László*” operából. Éneklők: Biddé Malvin urnó. *II. Rész.* Rossini: „*Di Tanti Palpiti*” a „*Tancredi*” című operából. Éneklők: *Jonescu Gabriella* urnó. a) Mendelssohn: „*Das erste Veilchen*.” b) Meyerbeer: „*Esszak csillaga*” operából. Éneklők: Kherndi Ella urhölgy. Wagner: „*Lohengrin*” operából. Éneklők: Párniczky Eszti urhölgy. a) Tarnay Alajos: „*Tragediák*.” b) Dworak: „*Gute Nacht*.” Éneklők: Biddle Malvin urnó. a) Porgolese: „*Tre giorni*.” b) Schumann: „*Er ist's*.” c) Schubert: „*Wohin?*” Éneklők: *Jonescu Gabriella* urnó. Halévy:

Duo a „*Zsidónő*” című operából. Éneklők: Biddle Malvin urnó és Párniczky Eszti urhölgy. Az énekszámokat Tarnay Alajos zongoraművész kíséri.

A hangverseny tiszta jövedelme a *Józsefvárosi Jótékony Egyesületnek* van szánva.

Küry Klára föllépte. *Küry* Klára, ki április elseje óta szabadságon van, ma a fővárosba érkezett, hogy szabadságidejét félbeszakítva, a Népszínház tegutóbbi operett újdonságában, a *Cirkuszéletben* föllépjön. A *Cirkuszélet* holnap, vasárnap este és kedden (23-ikán) kerül színe.

Vendégzereplés. *Tapolcai* Dezső, a Vígyszínház kitünő művésze a héten két estén át, csütörtökön és pénteken vendégzereplés az aradi színházban. A művész a *Kis mamában* és a *Coralie és társában* játszik s föllépte iránt nagy az érdeklődés.

Miss Halton a Népszínházban. *Miss Marie Halton*, a kiváló angol énekesnő, hétfőn Budapestre érkezik, hogy a Népszínház igazgatójával kötött meg egyezése szerint a hét folyamán a *San Toy* című angol operettben vendégzerepljen. Vendégjátéka négy estére van tervezve: *hétfőre*, *szerdára*, *csütörtökre* és *szombatra*. Ez előadásokra a rendszer helyáru jegyek már most válthatók a Népszínház elővételi pénztáránál és a jegyirodáknban.

A nagyváradai színgazgató kérése. *Somogyi* Károly, a nagyváradai Szigligeti színház igazgatója azzal a kéréssel fordul a belügyminiszterhez, hogy rendelje el, hogy a Barnum-cirkusz csak a színház színele alkalmával tarthasson előadást. Az igazgató azzal okolja meg a kérését, hogy a cirkusz ötven-hatvan-ezer koronát visz el a közönségtől, amely a kiadását a színházon fogja megakaratani.

Uj zeneművek. *Dárd* Ferenc és *Testvére* zeneműkereskedéséből. Kossuth-Lajos-utca 4. sz. és Andrassy-ut 42. sz. Grieg 5 dal operett 69. 240 K. Bokor: Napolygatózás operett teljes zenéje 3 füzeten zongorára szöveggel füzetenként 3 K. Dolly, Halton betét-dala a *San-Toy*-ból. Mader: Primadonnák operett 2 füzet ének- és zongorára. Postás fiu. *San-Toy*, *Circus Girl*. Kis szökevény, *Gésák*, *Mikádó*. A Modell. Görög rabszolga, *New-York szépe* operett teljes zongorakivonata, egyenkint 6 K. Monte Christo keringő, A hullámok felett, keringő, *Ziehrer*; *Landstreicher* keringő, *Ertl* potpourri (Musikal Momentaunahmen), *Legszébb magyar nóták* A. Jolyam 14. és 15. szám, *Miért vagy másé*, angol dal magyar és német szöveggel, *Dientzl*: *Néger* (kacagó dal), *Du mein Girl* (magyar szöveggel), *Márkus* Jenő: 1901. jogászkeringő.

Színházak műsora. *Nemzeti Színház.* Hétfőn: *Széchy* Mária. Kedden: *Nők barátja*. Szerdán: *A bor*. Csütörtökön: *Endre és Johanna*. Pénteken: *Ibolyafaló*. Szombaton: *A bor*. Vasárnap délután: *Elektra*. Este: *Endre és Johanna*.

M. kir. Operaház. Hétfőn: *Nincs előadás*. Kedden: *Aida*. (Ney Hermina vendégfelléptével.) Szerdán: *János és Juliska*. — *A babatündér*. Csütörtökön: *A walkür*. (Ney Hermina vendégfelléptével.) Pénteken: *Az álarcos bál*. (Prevost Henrik vendégfelléptével.) Szombaton: *Hoffmann meséi*. Vasárnap: *Az afrikai nő*. *Vígyszínház.* Hétfőn: *Elsülyedt harang*. (Deutsches Teater tagjainak vendégzereplése.) Kedden: *A segéd-tanár*. (Deutsches Teater tagjainak vendégzereplése.) Szerdán: *Kisrététek*. (Deutsches Teater tagjainak vendégzereplése.) Csütörtökön: *Elsülyedt harang*. (Deutsches Teater tagjainak vendégzereplése.) Pénteken: *Ifjúság*. (Deutsches Teater tagjainak vendégzereplése.) Szombaton: *A segéd-tanár*. (Deutsches Teater tagjainak vendégzereplése.) Vasárnap délután: *Ocskay brigadéros*. Este: *A prêmes kabát*.

Népszínház. Vasárnap délután: *A tolonc*. Este: *Cirkusz-élet*. Hétfőn: *San-Toy*. Kedden: *Cirkusz-élet*. Szerdán *San-Toy*. Csütörtökön: *San-Toy*. Pénteken: *Mészahetek*. Szombaton: *San-Toy*.

Magyar Színház. Hétfőn: *A denevér* (először). Kedden: *A denevér*. Szerdán: *A denevér*. Csütörtökön: *A denevér*. Pénteken: *A denevér*. Szombaton: *A denevér*. Vasárnap délután: *New-York szépe*. Este: *A denevér*.

Kisfaludy Színház. Hétfőn: *Szünet*. Kedden: *Becsület*. Szerdán: *Falusi nász*. Csütörtökön: *Náni*. Pénteken: *Szünet*. Szombaton: *Jogász-szerelme* (először). Vasárnap délután: *Náni*. Este: *Jogász-szerelme* (másodszer.)

Legújabb zeneművek kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zeneműkereskedésében. *Károlyi*-kört 26. Az árak koronában értendőek. *Operettek és operák*: Hoffmann meséi 10.—, Troubadour 3.60, Traviata 4.80, *Rigoletto* 4.80. *Aida* 9.60, *Álarcos bál* 5.—, *Faust* 7.20, *Mignon* kötve 10.80, *Bohéme* 10.—, *Bajazzók* 8.40, *Postás fiu*, *Kis szökevény*, *Cirkusz élet* a 7.—, *Geisha*. *New-York szépe*, *Görög rabszolga*, *Lucky Star* darabja 6.—, *San Toy* 5.40. — *Magyar szöveggel*: *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Hoffmann* meséi. A modell 2—2 füzet, füzetenként 3.— korona. *Du mein Girl* magyar vagy német szöveggel 2.— korona. *Zongorára* 2 kézzel: *Ziehrer*, *Die 3 Wünsche* 2 füzet a 3.— korona, *Rovle*, *Toreador* *Walzer* 1.80, *San Toy* *Marsch* 2.40, *Girl* *Walzer* 2.—, *Fregoli* induló 1.50, *Cadetten* *marsch* 1.45, *Ocskay brigadéros* bővített kiadás 3.—, *Buberl* *komm*, *keringő* 2.40. *Könyv- és zenemű-árjegyek* bérmintve. *Allandó* *vevők* kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírműködésben. Ma este a *Telefon Hírműködés* összes állomásán a *Magyar Királyi Operaház* előadása lesz hallható. *Előadásra* kerül a *Hoffmann* meséi, Offenbach fantasztikus operája. Az operaelővetések, melyek a Hírműködés keretében a legújabbban érvényesülnek, ma este is bizonyára kellemes szórakozást fognak szolgálni az előfizetőknek. Az opera után *cigányzene* lesz hallható a kagylókör keretében, melyet az Enke és az Elite kávéházából közvetít a *Telefon Hírműködés*.

Henschel fuvaros.

— A Deutsches Theater bemutatkozása. —

Budapest, április 19.

A berlini *Deutsches Theater* ma mutatkozott be a Vígyszínházban.

Tüntetés nem volt. Öt-hat népszerű detektív (Budapest legismertebb alakjai közül) igaztalan jártekelt a folyosókon fél nyolc óra tájban. Egyesektől bizalmasan megkérdezték, vajjon lesz-e demonstráció? A tagadó válasz nem egészen nyugtatta meg őket. De mikor a függönyt széthúzták és a szép *Else Lehmann*, a *Hanne* ábrázolója, *Friedrich Kaysser*, a *Siebenhaar* kocsisával az első felvonás zalkót jelenetét a legnagyobb csöndben lejátszotta: zaklatott szívükbe nyugalom költözött. Később pláne mosolygó derűltség ült az ábrázolatra, amikor az első felvonás után erős, zajos taps hangzott föl és a felvonás szereplőit háromszor-négyszer kihívták.

A detektívek megnyugodtak s azt hiszem, mások is, a rendőrség keretén kívül állók; mert nem lehet tagadni, hogy az előadás megkezdése előtt igaztoltak voltak az emberek, mintha valami kiszámíthatatlan előre nem látott esemény bekövetkezésétől tartottak volna. S valóságos megkönnyebbülés, sőt öröm látszott az arcokon, hogy a legcekélyebb kellemetlen incidens sem zavarta meg a berlini német színészek bemutatkozását.

Dr. Brahm és kísérete az igazgatóság proce-nium-páholyában ült. Rajtuk látszott meg leginkább a kedvező fogadtatás hatása. Mereven, zárköztelen ültek az első felvonás alatt, mint akik elvannak készülvé mindenre. Az első felvonás zajos és meleg tapsai teljesen megolvastották az arcokra erőszakolt fagyos nyugalmat. Sugárzó arccal, mosolygva állottak föl és a legnagyobb örömmel siettek a színpalak közé, hogy gratuláljanak a társaság művészeinek.

Maguk a művészek is boldogok voltak, hogy első fellépésük ennyire sikerült. Különösen *Lehmann* Elzán látszott, mennyire el van ragadtatva a magyarok lovagiaságától. De a komoly, hatalmas termetű *Winterstein*, a Henschel fuvaros ábrázolója is látható örömmel hajogatta magát és köszönt a csattogó tapsokat.

A színházat nagy és diszes közönség töltötte meg. Páholy, földszint, erkély mind el volt foglalva. A karzaton kevesebben voltak. Es akik ott ültek, minden oppozíció nélkül nézték végig a német előadást. A rettentő „*Wetterwinkel*”, ahonnan *Burg* tagjaira assa foitadit dobáltak, most üresen, de barát-ságosan tátongott a berliniek felé.

Egy árva fehér cilind, egy csizmaropogás sem zavarta meg a mai összhangot. Csönd, nyugalom, udvarias figyelem, mindinkább fokozódó érdeklődés, majd taps és brávózás kísérte a berlini színészek játékát, amint a kitünő ensemble mindjobban meghódította és magával ragadta a *Vígyszínház* magyar közönségét.

Tagadhatatlan, hogy a berlini *Deutsches Theater* első föllépése teljes mértékben igazolta a kiválóságáról hozott híreket. A *Henschel fuvaros* tökéletesebben előadni nem lehet. A *tulzának*, a *há-mis páthosznak*, a *színfalszakgatásnak* nyomát sem találjuk ezeknél. Mindenki arra törekszik, hogy a legjellemzőbbet adja és a maga gondosan kidolgozott szerepével hozzáismuljon a többihez, kiegészítse a többiek alakítását.

Jó dráma-e a *Henschel fuvaros*, arról most ne vitatkozzunk. A drámai műtájokkal kevésbé ismerős néző is érzi, hogy *Hauptmann* Gerhartnak ez a darabja drámai fölszerelés dolgában szegény. Nem is dráma, hanem népies életkép. Egy sziléziai fuvaros sorsának a rajza aki első felesége halála után elveszi a szolgáló leányát és öngyilkos lesz, amikor megtudja, hogy egy hütelen, durva, kikapós és gonoszlelkű asszony hálójába került. A cselekvés kevés és közönséges, de az alakok jellemzése kitünő, a hang realizmusa megkapóan eleven. Élet, erő, valóság árad ki belőle; és olyan színészeknek, akik a modern játékokat, a valóság lehető leghibb visszatükrözését teszik művészi missziójukká, jeles alkalmat ad ábrázoló képességük bemutatására.

Az olaszok verizmusa után az, amit a németek csinálnak, többé nem uttörés. Az elsőség érdeme az olaszoké. A természetes színjátszásnak ők a mesterei. Tőlük tanultak mindazok Európában, akik tanulni tudnak és akarnak és az új evangéliumban fölismertek a követésre méltó igazságot.

Az is igaz, hogy a zsánert könnyebb játszani, mint a magasabb műtáj. Sokkal könnyebb föladat egy paraszt szék lelki világát illusztrálni, mint egy hatalmas, fenséges tragikai alak egyéniségét, ahol a pszichológiának legmélyebb és legfinomabb elemeiből kell összeállítani a szenvedély magas régióban járó jellemet; ahol nagy invenció nélkül a színész nem boldogul; ahol a forma is éppen úgy föllötte áll a pongyola prózának, mint a tartalom a zsáner-rajz-

mindennapi kicsinyességének és kiváló ízlést, színnyalást, stilszerűséget követel a színésztől.

Az is igaz, hogy ma, amikor pontos, élethű, lelkiismeretes összjátékokra törekszik minden valamirevaló színész: nem világraszóló érdem a gondosan egybevágó, minden részletet aprólékosan feltüntető ensemble.

Mindez igaz.

De akárhogy vitakozunk magunkkal, akárhogy igyekezzünk kibebizítani a modern összjátékok értelmét annak a fejtegetésével, hogy az összjáték voltaképpen a kicsinyek okos szövetezése, uralkodó divat és nagyrészen mesterség, technikai haladás: mégis nagy élvezet olyan összjátékot látni, mint amilyen a *Deutsches Theater*é.

Élvezet látni értelmes, tehetséges színészeket, akik a színpadot megbecsülik, a művészetet ritka komolysággal szolgálják és abban keresik a hatást, hogy minden hatásadászatot mellőzve csak a legigazabbat akarják adni nekünk.

Ezt a komolyságot respektálnunk és követnünk kell, akár Rómából, akár Berlinből jöjzön.

Mi magyarok a színjátásban nagyot haladtunk és a legjobb uton megyünk előre; versenyképesek vagyunk a színpadon, sőt brilláns tehetségek dolgában irigységet kelthetünk a kulturálatlanokban; de a nagy komolyság, a művészet feladataiba való inspirált elmélyedés még nem ment egészen a vérünkbe; még mindig szeretjük a könnyebb sikert, a felületesebb bravurt és nem szívesen rendeljük magunkat alá azoknak, akikkel közreműködünk, bár a tökéletes produkciónak ez a biztosítéka.

A berlini színészek mai bemutatkozásán *Lehmann Elza* és *Winterstein*, a két főszereplő tünt ki legmarkánsabban az összjátékból. *Lehmann Elza* Hannája durva egészségtől duzzadó cseléd-alak, aki egy pillanatra sem esett ki alacsony parasztságából. Realizmus meglepő volt, amikor a második felvonásban a mosóteknőnél igazi nagy mosást produkált, és mikor a harmadik felvonásban pincér-szeretőjével beszélt. *Winterstein* a negyedik felvonásban, a korcsmajelenetben tüntette ki általa-szerű erejét, amikor kidobta *Hauflét* és vasmarokkal tartotta féken a sógorát. *Hauflé* szerepében *Reinhardt* olyan remek zsáner-alakot látunk, hogy csak a *Gabányi*élt állítjuk mellé a *Gárdonyi* parasztdramájában. A kisebb szerepekben *Heims Elzát* (Franciska), *Hofmeister*t (Siebenhaar) és *Köhler*t (György, a pincér) emeljük ki a *Deutsches Theater* mai összjátékából.

A. E.

Méaly kisasszony.

Budapest, április 20.

E fagyos és kegyetlen áprilisban is tudom már, hogy miért sorozzák kitűnő, bár szerény földünket a mérsékelt övbe. Nagyszerű e talaj nivelláló ereje. Mert áprilisban és 20-ikán és szombaton megtér egyült minálunk az okos német és a könnyűvérű francia. És sem ők nem veszeksznek egymással, sem mi övelük. Hála Istennek.

Kedves, vidám, bár nem ifjú, sőt sok tájat látott francia vendégeink ma már bucsuztak tőlünk. Kár. Most kezdtek megismerni és megszeretni őket. Látják, kedves franciák, ez a különbség köztünk. Önök a kaland elején szerelmese, mi a vége felé. Talán tetszettek is látni az aszfalton a sok melankolikus embert. Az mind a végén van.

Most engedjék kérem, hogy kövessük udvarias és nemes példájukat, amelyvel színlapjaikon kiragadják művész-környezetéből és jó vastag betűkkel külön helyre teszik a csillagjukat, többet annál, a napjukat: *Méaly kisasszonyt*. Mi szintegy cselekszünk. És az önk kisasszonya megérdemli.

Régen él már, de hol élt, mi mód élt, hogy az esztendőnk nem raktak rá semmi rossz fölösleget, a vállán és egyebütt. Ez már maga reneteg művészet, mert nem lehet véletlen, sőt egész bizonyosan üntudatos életprogramunk szülöttje. Hozzáértők mondják, akik elég neveletlenek arra, hogy már tiz, tizenöt esztendővel ezelőtt láttak egy-egy szubrettet, hogy ez a Méaly kisasszony ezelőtt másfél évtizeddel nem tudott semmit. Én, akinek a szakbeli emlékezése nem megy vissza ily messze időkre, azt hiszem, bizony nem tudott még tán járnai se.

Hiszen olyan fiatal, lenge, könnyű, karcu, ringó. A mozgásában olyan takarékos, hogy az ember azt gondolná, a mama a színlapok közt inti, hogy csak ne, és ő de egy világrért nem vétena a tilalom ellen. Pedig dehogyan. Istenem, a mama rég nincs sehol. És Méaly kisasszony éli az életet, sőt a nagy életet. Az öltözékén azonban semmi stílizált szubrettörület, sőt valami raffinalt egyszerűség, a tartásán semmi tudatos öntés, sőt lányos tartózkodás, a partnerével való együttesben semmi aláluzott kiválás, hanem szerény beleilleszkedés, a

táncában semmi suhogó szoknyajáték, sőt décens mérseket és a szemjátékában semmi szikrázó karikázás: sőt visszahelyezése a szemeknek természetes szerepüköz, amire régebbi törvények szerint szintén alkalmasok, a látáshoz.

Amikor így kedves, bájos, keresetlen, egyszerű játékkal eltelik pár óranegyed, azt tartanók, itt egy kedves leány beszél, ágál, nevet jár, táncol, dalogat, de se káviár, se pezsgő nincs az asztalon. Pedig dehogyan nincs. Méaly kisasszony egy széket a támlájával a közönség felé fordít és azon fehér ruhában, szterepsztett lábakkal ráül huszárosan és szélesen. Mindenkit meglep foglalkoztat és izgat e nagy kitanulással megépített póz, amely nem megy, bizony nem megy a lágy elyemnek egy csomóba való gyűjtése, majdnem, hogy eltávolítása nélkül. Hogy történt ez, nem látta senki. De édes, szép dolog volt. Ha egy perccel tovább tart, persze már taian csunya is. De egy fél percig, kérem, Méaly kisasszony még maradhatott volna. Tegye meg Bukaresten, ahova innen utazik. Nem szeretem az odaválókat, de azért csak emberek ők is.

Oh Méaly kisasszony, Ön nagyszerűen tud káviárt találni, de vigyáz, hogy barátai magukat meg ne rontsák és részint hogy mások is megkivánják. Hát csak jöjzön újra Budapestre, meglátja, megnézzük. Majd reklamáljuk a fél peret, bár Budapestben fél órákat is kapunk az ilyesekből. Ezért nem vesszük észre és ezért vagyunk mi ártatlan magyarok és önk romlott párisiak. Utazzék szerencsésen, tisztelt kisasszony, aki a boldogok közül való, mert többen busznak a távozásán, mint amennyien a jöttén örvendettek. Adieu! (—)

MŰVÉSZET.

□ **A király a Múcsarnokban.** A király, ha körünkben van, rendszerint megtekinti a Múcsarnok kiállítását. A jelenlegi nemzetközi tárlatra *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter hívja meg ő felségét, aki a jövő hét egyik napján nézi meg a kiállítást.

□ **Istvánffy-kiállítás.** *Istvánffy Gyula*, az ismert festőművész, a saját munkáiból kiállítást rendezett az Andrassy-ut végén levő Belle-Vue épület helyiségeiben. Négyháznál több életkép, tájkép, vázlat és tanulmány van együtt a kiállításban, amely holnap, vasárnap nyílik meg a nagyközönség számára és megtekinthető teljesen díjtalanul naponta délelőtt 9 órától este 6 óráig.

A sajtó képviselőinek ma volt alkalmunk a festményeket megsemlélni. Nagybárra aprócska képek, fűrgén s gyorsan odavetett vázlatok, hangulatképek Magyarországon sokféle részéből, olykat turista-kiwandulás közben vagy valamely dunai hajóról festette a művész. *Istvánffy* legelső sorban hangulat-ember, erős megérzője az atmoszféra változatainak, esős felhők nagy reflexeinek, a berulat változásainak, az esthómályban szendergő tájaknak. A gyűjtemény egyik legrészebb darabja egy színezett szénrajz, amely annyira megnyerte *Walter Crane* tetszését, hogy bemutatatta magának a művészt s biztatta, hogy menjen Angliába, ott módot talál a tehetsége szabad fejlesztésére. Nagyon szép néhány kis kép: ólomszínű, boros égre rajzolódik néhány nyíria fehér törzse, apróka, hajszálvékony fekete ágai. *Istvánffy* szinte tüntetőleg tartózkodik minden technikai mesterkedéstől amit akar, az: intimitás, közvetlenség. Mostani nehéz körülményei közt amidőn díjokoskodásból kell a napi kenyeret előteremtenie, természetesen nem oly szabad sem a keze, sem a feje, hogy egészen érvényesíthető kétség-telen tehetségét. De ez a négy száz kép a bennők rejő kvalitásokkal egyuttal azt is elárulja, hogy *Istvánffy* valóságos áldozata a bürömunkának. A közönség bizonyára szeretettel fogja ezt a — különben is ingyenes — tárlatot megnézni s valcsinűleg visz is magával egy-egy emléket, hisz oly olcsók e képek: tizenöt-husz-barminc koronáért vesztegetik. Mindenképpen érdemes ezt a kiállítást megnézni, kiki talál ott valamit, ami hangulatát, érzéseit megkapja. A finom, kis képeket ajánljuk a közönség figyelmébe.

□ **Művészeti előadás.** Az Országos Képtárban holnap, vasárnap, délelőtt 11 órakor dr. *Wollanka József* tanár műtörténeti előolvasást tart *Andrea del Sartoról*. Belépőjegyét ingyen bárki kaphat a Képtárban.

□ **Mezzotinto-kiállítás az Országos Képtárban.** Az Országos Képtár irodahatálan igazgató úra, dr. *Térey Gábor*, újabb metszet-kiállítást rendezett az Akadémia palotájában, ezuttal a XVIII. századbeli angol mezzotinto-metszetekből, amelyek virágai ennek a különleges technikának. Ez most már nyolcadik ilyfajta kiállítás a Képtárnak s egyuttal egyike a legérdekesebbeknek, amellet pedig egy nátauk kevésbé ösmert grafikai módszernek bőséges ismertetője. A mezzotinto körülbelül negyedfélszáz éves praktika,

Siegen utrechti grafikus találta ki, leginkább Angliában virágzott a nagy arcképe/estők korában, a XVIII. században s nagyban hozzájárult a művészek népszerűsítéséhez. A mezzotinto (*Schabkunst*, *Schwarzkunst*, *manière noire*) kellemes, enyhe átmeneti tónusokban bővelkedő sokszorosított művészet. Sima rézlapot finoman fogozott vésővel szánt végig a művész, míg felülele egyenetlesen szemcsés. Nyomdatéstelekkel bekenve s papirosra nyomva, nagyon meleg, bársonyos, mélyen sötét lenyomatot ad. Hogy a reprodukálható kép előálljon, a művész éles késsel lekaparja a szemcséket mindenütt, ahol a képek világosnak kell lennie. Összhatásában hasonlatos a mezzotinto egy pusztán tónusban delikátan készített szénrajzhoz. Legnagyobb mestereit a 4000 számból álló gazdag gyűjteményből kiválasztva, ezen a tárlaton mutatja be *Térey*. Egyik lap szebb a másiknál. Leginkább megragadott minket *Richard Earlom*, akinek egy *Snyders*-reprodukcioján egy hatyru ezüstös fehér tollát csudás anyagrézessel metszette. De pompásak *Dickinson*, *Valentine Green*, *Watson* s még egy sor angol mezzotinto-művész nagy lapjai. Az egész gyűjtemény kiogástan szépségű, sőt van köztük olyan lap is, amelyre valóságos hajtóvadászlatot tartanak a muzeumok. A kiállítás legtöbblapja a híres *Joshua Reynolds* festményei nyomán készült s tehát bőségesen bemutatja ezt az Angliában oly nagyra tartott, mindenképpen érdekes és korát jellemző festőt is. De *Rembrandt*, *Rubens* és több más mester is talált itt reprodukáló művészre. Szép és formás a képekkel díszített katalógus, amelyhez *Térey* tanulságos előszót írt a mezzotinto technika fogásairól és fejlődése történetéről. A kiállítás holnap, vasárnap nyílik meg, a közönség hetenkint háromszor tekintheti meg ugyanazokon a napokon, amelyeken az *Országos Képtár* is nyitva van.

□ **A drezdai kiállítás.** Drezdában ma nyitották meg ünnepiesen a nemzetközi képzőművészeti kiállítást a szász király és a királyné jelenlétében.

A Nemzeti Szalon közgyűlése.

Budapest, április 20.

Régen volt a *Nemzeti Szalonnak* oly izgalmas és látogatott közgyűlése, mint ma. Elnököt s két alelnököt kellett választania az egyesületnek. Az elnöki tisztség betöltésére nézve nem volt véleménykülönbség a *Szalón* tagjai közt. A két alelnöki állásra vonatkozólag pedig tudvalevőleg azt a kompromisszumot kötötték a művészek *Hock Jánossal*, az eddigi ügyvezető-alelnökkel, hogy *Hock*, ha újra megválasztják, két évi szabadságot kér s ez alatt az idő alatt nem vesz részt a *Szalón* ügyeinek intézésében. Így álltak a dolgok tegnap estig, amidőn a művészek köréből *Vérsi József* orsz. képviselő jelölték a *Szalón* műpártoló alelnökségére. Még az éjjel leveleket küldtek széjjel a művészek a *Nemzeti Szalón* tagjainak, arra szólítva föl őket, hogy a magyar művészet érdekében szavazzanak a művészek jelöltjére. A hirtelen csinált mozgalomnak reggel már híret vették *Hock János* hívei és érélyes ellenagitációt kezdtek. Ilyen előzmények után nyitotta meg gróf *Andrássy Gyula* elnök a közgyűlést. Bizatót tünetnek tekintti a nagy érdeklődést, mert bármi akadályon is átgázol a *Nemzeti Szalón*, ha a tagok ilyen buzgón vesznek részt ügyei, sorsa intézésében.

Harsányi éjlenzés követte e szavakat. Azután az elnök iőkérte a jegyzőkönyv vezetésére *Seress Gyulát*, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Kacziányi Ödönt* és *Baronyi Arturt*, a szavazás tartamára elnöknek *belavári Burchardt* Konrád főrendiházi tagot. A szavazatszedőbizottság tagjai lettek *Regele János* elnöklete alatt *Bihari Sándor*, *Brude Miksa*, *Déry Béla* és *Vidor Jenő*.

Ezután hozzáfogott a közgyűlés a tárgysorozat lebonyolításához.

Róssa Miklós titkár felolvasta az elnökség évi jelentését.

Hock János emelkedett ezután szólásra. Szeretné, ha mindenki, aki e terebbe lépett, kint hagyott volna minden előítéletet. Ne nézzenek egyébre, csak az eredményekre, melyeket a Szalón azallat a három év alatt elért, mialatt ő alelnöke volt. Anyagilag rendezőtt. Erkölosileg is nagy eredményeket ért el. Három év alatt 15 kiállítást rendezett, művészeti akciót indított a vidéken. Fölkellette az egész országban az érdeklődést a művészet iránt. Kérdi, hogy betöltötte-e azt a feladatot, melyet hozzá fűztek, mikor ezeltől 3 évvel ügyvezető alelnöknek megválasztották. Lelkiismerete nyugodt, mert talán nem volt elég erős hozzá, de a jóakarata meg volt kétségtelenül. Közönségtel tartozik a kormányoknak, mely a Szalont anyagilag támogatta, gróf *Andrássy Gyulának*, ki mint elnök 3 éven át nemesak egyénisége erkölcsi súlyával, hanem áldozatkészségének egész nagyuri voltával segítette a Szalont mindig.

Hock beszédét itt percekig tartó éjlenzés szakította félbe.

Azulán rátért *Hock* János azokra a vádakra, amelyekkel vele szemben felhozta. Azt mondták, hogy tirannizál. Ezt nem tette, csak erős kézzel vezette az egyesületet, ment a maga útján, kezében a zászlóval. Viselői érte a felelősséget, melyet azonban enyhítettek a sikerek, melyeket elért. Köszönet illeti a művészeket, kik kitarítottak mellette, akik minden kiállításon egész sor művel szerepeltek. Köszönet illeti a nemzetközi kiállítás munkatársait, akiknek ismételve fejezi ki hálóját. Köszönet a szives támogatást, mely erőt nyújtott neki a küzdelemben. Az utszélen álló utmutató-lát érheti sár, mely ráírásoson, de az első tavaszi eső lemossa róla.

Erre a felügyelő-bizottság jelentését *Vidor* Jenő hozzászólása után elfogadták. Vita nélkül fogadták el a *Baumann* Antal pénztáros előterjesztette zárszámadást és költségvetészetet is. Hasonlóképpen egészében és részleteiben elfogadták az alapszabályok módosítását.

Erre gróf *Andrássy* Gyula átadta az elnöki székét *Bélavári* *Burchardt* Konrádnak, aki elrendelte a szavazást és ennek tartamára felfüggesztette az ülést.

A szavazás titkos volt *Hock* hívei piros szavazólístákat adtak be, az ellenpárt fehérszínű listákat bocsátott ki, de igen sokan szavaztak ebből a pártból a piros listákkal, amelyekből *Hock* nevét törölték. Szavazás alatt nagyban és most már nyíltan folyt a korteskedés. *Hock* János pártját *Bálint* Sándor közbányai igazgató vezette, a művészeknek nem kellett pártelnök, sem kapacitáció. De sokan szavaztak a műpártolok közül is fehér listával.

A szavazatszedő bizottság másfél órai munka után készült el az összeszámítással. Ezalatt a közgyűlési teremben rendkívül élénk volt a hangulat. *Hock* hívei közt elterjedt a vereség híre. Majd megellenkező hírek jöttek abból a szobából, hol a bizottság dolgozott. Tetőpontra hágott az izgatottság, mikor a szavazatszedő bizottság megjelent a teremben.

Bélavári *Burchardt* Konrád elnök megnyitja az ülést és *Regel* János, a szavazatszedő bizottság elnöke kihirdette az eredményt. Beadták 118 szavazatot: gróf *Andrássy* Gyula egyhangulag választották elnöknek, *Csók* István művész-elnök 117 szavazatot kapott, *Véssi* József pedig 60 szavazatot. *Hock* János 55 szavazattal kisebbségben maradt.

Óriási tombolás keletkezett. *Hock* János hívei *Hock*ot éljenzték, a győztes párt *Véssi* Józsefet élte.

Hartmann Elek ügyvéd az alapszabályok 7. §-a értelmében óvatot jelent be a választás ellen. *Hock* János kijelenti, hogy meghajol a többség akarata előtt és kéri *Hartmann*ot, vonja vissza az óvatot. Gróf *Andrássy* Gyula elfogadja a választást, mert kötelessége az egyesületet átvezetni a krízisen. Azután a volt alelnökhöz intézett elismerő szavakat és köszönetét fejezte ki a fáradságos munkáért, melyet a Szalonban végzett.

Hock János még egyszer megköszöni bajtársai támogatását. Mielőtt távozik az egyesületből, egy indítványa van: válasszák meg disztagoknak a legkiválóbb művészeket, kik a nemzetközi kiállításban résztvettek. A közgyűlés elfogadta az indítványt.

Vidor Jenő, mint a szavazatszedő bizottság tagja kijelenti, hogy nem történt semmi rendellenesség. dr. *Hartmann* azonban fenntartja óvatát.

Gróf *Andrássy* Gyula megköszöni a megjelenteknek kitartásukat és buzgalmaikat és bezárja az ülést.

A közgyűlés percekig éljenzte gróf *Andrássy* Gynlát, aki rendkívül tapintatosan vezette a gyűlést.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Osztályülés az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia harmadik matematikai és természettudományi osztálya hétón a hónap 22-én délután 5 órakor ülést tart az Akadémián.

○ **A Vasárnapi Újság** április 21-iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: Hajnik Imre (arcképpel). — Költemények. A hajnal hangjai Kisteleki Edétől. — Regénytár. — A budapesti korszályzó-egylet és Kresz Géza. — Hires írók sokasái. — Mandsuorszag (képekkel és térképpel) Cholnoky Jenőtől. — A Múcsarnok tavaszi tárlata, képekkel. — Benedek tábornok Magyarországon. — A Zsolnay-szobor pályázata (képekkel). — Kényelmes vasúti kocsik. — Rendes hetirovatok. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.)

EGYESÜLETEK.

(A VIII-ik kerületi Józsefvárosi Kör) ma délután tartotta évi rendes közgyűlését *Császár* Jenő elnöklötte mellett. Dr. *Kiss* József titkár előterjesztette az évi jelentést, amely szerint a kör a lefolyt esztendőben is megjelent társadalmi föladatainak és kivette részét a közügyekből. A kört tavaly a modern izlés

minden követelményének megfelelően alakították át, ami nagyrészt a kör buzgó gondnokának, *Simonovics* Bélának az érdeme, akinek ezért köszönetet szavaztak. A közgyűlés elfogadta a zárószámadásokat az új költségeloirányzatot és a vezetőségnek megadta a fölmentvényt. Végül a választásokat ejtették meg.

(Műbarátok Köre) A *Műbarátok Köre* e hó 23-án délután öt órakor gróf *Baththyány* Lajosné lakásán összejövetelt tart, amelyen *Geyer* Steff hegedűszámokat fog előadni, *Malonyay* Dezső pedig előadását tart ily címen: Egy amerikai művészről.

SPORT.

• **Bécsi lövészenyek.** Ma folyt le a *Freudenau*-ban a bécsi tavaszi meeting negyedik napja. Bár nagyobb versenyszám nem szerepelt a programmon, igen jó sportban volt része a szép számban egybegyűlt közönségnek. A nap főversenye, a 7000 koronával dotált tavaszi verseny, kilenc lovat állított az indító elé. A versenyt, mint előrelátható volt *Tarantella* II. nyerte a *Przedsvit*-nyerő *Charmant* istállójárta, *Charmer* és *Rósi* ellen. A háromvesek handikapját *Passé partout* nyerte *Melba* és a topwight *Timor* ellen. *Passé partout* óriási favorit volt és dacára 4 kg. poenalitásának, könnyen nyerte meg a versenyt.

A részletes eredmény a következő:

I. **Háromveses nyeretlenek versenye.** Díj 3000 korona. Távság 1600 méter. Báró *Uchtritz* Zs. *Kozma-öcsöse* (Toral) első, *Dreher* Antal *Gulgenugja* (Jones) második, báró *Springer* G. *Veritája* (Gray) harmadik, azután *Cordia*, *Haramia*, *Francitireur*, *Igric*, *Carmin*, *Cartell*. Ítélet: Igen könnyen öt hosszal nyerve, fél hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 31. Helyrefogadások: I. 50 : 73, II. 50 : 22*, III. 50 : 102.

II. **Handicap.** Díj 2000 korona. Távság 1100 méter. Báró *Uchtritz* Zs. *Passé partoutja* (Toral) első, *Krausz* L. *Melbája* (S. *Bulford*) második, *Dreher* Antal *Timorja* (Jones) harmadik, azután *Tamtam*, *Narcuta*, *Victress*, *Bombardier*, *Harpagon*, *Cleofas*, *Repülj*, *Versuch*. Ítélet: Könnyen 2½ hosszal nyerve, rövid fejhosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 18. Helyrefogadások: I. 50 : 69, II. 50 : 137, III. 50 : 143.

III. **Tavaszi verseny.** Díj 7000 korona, távság 1200 méter. Báró *Harkausy* J. *Tarantella*-ja (Wilton) első, *Blaskovich* E. *Charmer* (Black) második, *Egyedi* L. *Rózsija* (Morgan) harmadik. Azután *Orchet*, *Lili*, *Sathi*, *Sarkantyú*, *Davensberg*, *Gaiba*, *Biró* ítélet: Könnyen másfél hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 34. Helyre I. 50 : 96, II. 50 : 200, III. 50 : 172.

IV. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távság 1800 méter. Gróf *Degentel* J. *Csillaga* (Hamilton) első, *Szemere* M. *Sternbuckja* (Cleminson) második, *Mr. Redgery* D. *Capoja* (Prudames) harmadik, azután *Csalóka*, *Carmela*, *Völegény*, *Dodó*, *Pegrungs*. — Ítélet: Könnyen 1 hosszal nyerve, 2 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 61. Helyrefogadások: I. 50 : 97, II. 50 : 77, III. 50 : 132.

V. **Handicap.** Díj 2000 korona, távság 1600 méter. *Péchy* A. *Scharbeja* (Toral) első, *Szemere* M. *Meifitana* (Cleminson) második, *Dreher* A. *Marchionesse* (Jones) harmadik. Azután *Kontár*, *Buluwayo*, *Különc*. Ítélet: 2 és fél hosszal nyerve, 2 és fél hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 59. Helyrefogadások: I. 50 : 132, II. 50 : 72.

VI. **Gátverseny-handicap.** Díj 3000 korona. Távság 2400 méter. *Geist* G. *Solygó* (Slinn) első. *Dreher* A. *Tippu* *Tipp-e* (Wheeler) második. *Haas* L. *hadnagy* *Rheingoldja* (Krois) harmadik. Azután: *Táblabíró*, *Schurfintz*. Ítélet: Könnyen 4 hosszal nyerve, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 31. Helyrefogadások: I. 50 : 65, II. 50 : 69.

VII. **Nyeretlenek akadályversenye.** Díj 1800 korona. Távság 3200 méter. *Dreher* A. *Trappistja* (Wheeler) első. *Mauthner* V. *Kótyagja* (Buckenham) második. *Hg. Auersperg* *Needless-e* (Sejbal) harmadik. Azután: *Megara*. Ítélet: Könnyen 4 hosszal nyerve, 5 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 20. Helyrefogadások: I. 50 : 63, II. 50 : 84.

• **A bécsi lövészenyek eredményét** a fogadó közönség a leggyorsabban és legmegbizhatóbban a *Telefon* *Hirmondó* útján tudhatja meg. A *Telefon* *Hirmondó*nak kiküldött tudósítaja ugyanis két futamonként telefonjelentést ad a közvetlenül a verseny lefutása után, úgy hogy a *Hirmondó* keresztül már délután 4, illetve 6 órakor és az összerendényt fél 7 óra tájban a leg részletesebben kapják az előfizetők. Minden versenyeredmény felolvasását kétszeres riadójele előzi meg. — Az *Urkoocsok* szövegezte által ma délután rendezendő versenyek eredményét is közli a *Telefon* *Hirmondó* fél 7 óra tájban, midőn a bécsi lövészenyek eredményét olvassák fel.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A párbajnak nevezett cselekmény.** A vádlottak padjáról finomabb distinkciók ritkán hallatszanak, jóformán csak akkor, mikor *Tóth* Béla, a kintinó író, áll törvényt. A mai tárgyaláson ismét párviadal vétségéért vonták felelősségre *Tóth* Bélát. Az eset egy tavalyi párviadal tárgyalásának folytatása. Tavaly ugyanis egy hírlapi kritika miatt megverkedett *Kacziány* Gézával. Mikor ügyüket tárgyalták, különösen leszögezték egymást s a párbaj-tárgyalásból párbaj lett s a párbajból ismét törvénszéki tárgyalás. *Eödrög* *András*, az elnöklő bíró, attól tartott, hogy ez a cirkusz vicciózus a végtelenségbe kering bele, s már a tárgyalás elején figyelmeztette a feleket, hogy

uralkodjanak idegeiken, nehogy elnöki fegyelmi jogát legyen kénytelen alkalmazni. Aztán külön-külön kihallgatta őket.

— **Büñösnek érzi magát?** kérdezte *Kacziány*tól az elnök.

— Annyiban igen, hogy párbajt vívtam, felelt *Kacziány*.

— **Mi volt az oka ennek a párbajnak?**

— A mult év szeptember tizenötödikén (tárgyalásom volt itt *Tóth* Bélával egy előbbi aférem miatt. A tárgyaláson fölolvastam egy levelet, melyet annak idején a segédeimhez intéztem s melyben tudtukra adtam, hogy *Tóth* Béla ezeltől tizenkilenc esztendővel nem adott nekem elégtételt. *Tóth* Béla erre fölugrott s nyomorult gazembernek nevezett.

Kacziány elmondta ezután, hogy a tárgyalás után provokálta *Tóth* Bélát s hogy a *Fodor*-féle vívóteremben verekedtek meg kardra.

Most *Tóth* Bélát hallgatták ki.

Az elnök: *Büñösnek érzi magát* abban, hogy *Kacziány* Géza urral szeptember 22-én párbajt vívott?

Tóth Béla: En pro foro interno nem vívtam párbajt, azt azonban elismerem, hogy egy párbajnak nevezett cselekményt követtem el.

— **Hajlandó megmondani, de izgatottság nélkül, hogy mi volt a párbaj oka?**

— Azt hiszem, hogy az teljesen fölösleges.

E rövid bizonyító eljárás után a törvénszék meghozta az ítéletet. Egyenkint öt napi államfogházra ítélte a vádlottakat, azzal az enyhítő körülménnyel, hogy nagyon el voltak keseredve egy korábbi affér miatt. *Kacziány* megnyugodott az ítéletben, *Tóth* Béla fölébzegett.

Nyíltér.

Vérgyógyítás

HEMOPÁTIA.

Ezen új eredeti gyögmód bántalmos sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sz.v. vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem széküdes és elmevazar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyögmód megalapítójának és egyedül képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelési helye van

Budapest, V. Váci-körút 18. sz. alatt
Díjazott levélre válaszol.
Rendelés naponta 9-1 és 3-6-ig.

Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyögmódja.

FKV BRÓDY SANDOR „FEHER KÖNYV”-ének új kötetei minden második hónapban jelennek meg. Az író utazásai nem akadályozzák meg abban, hogy valami nagy, izgató vagy feltűnő hazai esetről meg ne írja, amit gondol, még ha az nincs is harmoniában a könyvvel. A „Fehér Könyv” formára, terjedeleme néve olyan lesz, mint eddig. Olykor egy-egy ívvel vagy képpel több. Az ára a hat kötetnek: öt forint. Kötve 6 forint. Az „Ezüst Kecse” nagy képes regény nyel — amelynek ára a boltban külön 12 forint — 10 forint mindösszesen. Ez összeg beküldése után az a terjedelmes nagy könyv a megrendelőnek mindjárt elküldetik. A hat kötetre való 5 vagy 6 frtos, illetve 10 frtos előfizetést két részletben is elfogadja e lapok kiadóhivatala. Az előfizetési pénzék e hó végéig küldendők be.

A „Budapesti Napló” kiadóhivatalába *József*-körút 18.

Dr. Hajdu Viktor

ügyvédi irodáját

Budapest, VI., *Teréz*-körút 50. sz. alatt megnyitotta.

SZOLYVAI

GYÓGYVIZ

hivatalos hatása: **köszvény, hólyag, cukorbetegség, vesebajknál, gyomor, torok, tüdő és gégebántalmaknál.**
Megrendelhető: a forrásbirtokosnál Szolyván (Berzsegye).
Budapesti forgalmazó: VIII. Károlyi-ut 11.

Ifj. Deutsch Manó

férfiszabó műtermei

Budapest, V. Ferenc József-tér 3. I. em.

Kitűnő szabászat.

Nagy választék
valódi angol szövetekben.

Leghatásosabb

vissas

arzenes viz

vérzegénység,
női betegségek,
ideg- és bőrbeteg-
ségek stb. ellen.

Guber József

Kapható az összes ásványvíz-üzletekben, gyógyszerár- és drogeriáknál.

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Tömegesen kelendő

cikkek gyártásával, mely a legjobb közekben van, közreműködő

társ, 25.000 koronával

keresték. Ajánlatok „Biztos Járások” jellegével a lap kiadói hivatalához

küldendők.

Szt. Lukácsfürdő.

Téli gyógykezelés.

BUDAPEST.

Lazpáfrók, helyi iszapkezelés, stb. olcsó ellátás. Prospektus

ingyen küld az igazgatóságnak.

KORNYITNICAL ÁSVÁNYVIZ.

Elismert kitűnő gyógyvíz:

gyomor-, bél-, aranyeres bántalmak, máj-,
légdaganatok, sárgaság, idült székrekedés
és epék ellen. Kapható Koryniticán a
fürdőigazgatóság által. **Edoskuty L.,
Kulyák Ernő** Budapest, **Makó-
völgy Péternél** Rózsahegyen,
valamint minden gyógyszerárban.

Szezon-megnyitás május 15-én.

Penzió: Lakás-ellátás, kiszolgálás, gyógy- és
szemléltetők előidényben május 15-től június
1-ig és augusztus 15-től október 15-ig naponta
1 személy 6 korona, 3 személy 15 korona. Fő-
idényben 1 személy 8 korona 50 fillér, 3 személy
20 korona. Felvilágosítással szolgál a fürdőorvos

Dr. Ormay József, kir. tanácsos, ügyintéző a

fürdőigazgatóság Koryniticán.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága

Vagyon 1900. december 31-én

1,687,840,168.54 frank.

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károlyi-kört 26.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Róma, április 20. Hír szerint a *Margherita* pauceóshajó tengerrebocsátásán nemcsak angol, hanem orosz és francia hadihajók is jelen lesznek.

A király prágai utja.

Prága, április 20. Csehország helytartója a jövő héten Budapestre utazik, hogy az uralkodónak prágai utazására nézve információkat szerezzen.

A pápa halálhíre.

Róma, április 20. A pápa haláláról ma itt elterjedt hírek teljesen alaptalanok. A pápa, aki a legjobb egészségnek örvend, ma Mgroe *Schaepman* utrechti szeméniáriumi tanárt fogadta.

Az osztrák lengyelek a kormány ellen.

Bécs, április 20. A lengyel klubban a többség ellenséges magatartást határozott el a kormányval szemben. Erre való tekintettel *Abrahamovics*, a békésebb tábor vezetője, nem kíván a parlamenti bizottságnak tagja lenni.

Vatikáni nagykövetségünk.

Róma, április 20. A Vatikánban beszéltek, hogy a bécsi külügyminisztérium ragaszkodik gróf *Szechen* osztályfőnök jelöltségéhez, mert az ő kinevezése a vatikáni nagykövetségre a magyar kormánynak is helyesléssel találkozik. A Curia eleinte kedvezőtlenül fogadta ezt a kandidálást. Gróf *Litzow* osztályfőnök Rómába érkezett, hogy gróf *Szechen* kinevezése céljából közbenjárjon.

A Vatikán és Franciaország.

Páris, április 20. Néhány nacionalista lap azt a híresztelést regisztrálja, hogy *Lorenzelli* pápai nunciust, aki üdülés végett Olaszországba ment, egyelőre nem fog visszatérni állomására.

Szocialisták és antisemiták.

Marseille, április 20. Tegnap itt *Drumont* megérkezése alkalmával a szocialisták és antisemiták között verekedés volt. A rendőrség közbelépett és néhány embert letartóztatott.

A kínai bonyodalom.

London, április 20. A *Standard*-nak jelentik Sanghaiból, hogy az állami vizsgák feltűggesztése Csekiang tartományban zavarokat okoz. A diákok azzal fenyegetőznek, hogy felgyújtják a jáment és elkergetik a mandarinokat. A *Morning Post* jelenti Sanghaiból: *Li-Hung-Csang* és a sanszui kormányzó memorandumára a császár e hó 17-én rendeletet bocsátott ki, amely utasítja *Liu* tábormegparancsnokot, hogy vonuljon ki *Peesilüöl*.

Berlin, április 20. Gróf *Waldersee* jelenti Pekingből: *Schwarzhoff* tábormegparancsnokot megölték és szombatn ideiglenesen eltemették. A tüzet sikerült annyira lokalizálni, hogy csak a tulajdonképpeni téli palota hat legnagyobb épülete és az aszbeszt-ház égett le, de a bennök volt tárgyakból semmit sem lehetett megmenteni. A francia katonák *Marchand* alezredes vezetése alatt hathatósan közreműködtek az oltásban. Japán, angol és olasz katonák is jöttek a tűz színhelyére. A tűz, ugylátszik, nem gonosz indulatú gyújtogatás műve. A főhadvezérlés tovább is megmaradhat a téli palotában. A tüzvész okozta kárt egy millió taerre becsülik.

Brüsszel, április 20. A pekingi belga követ jelenti, hogy a helyzet Kínában ismét veszedelmes kezd lenni s a hangulat az idegek ellen nagyon is ellenséges.

A délafrikai szabadságharc.

London, április 20. A *Daily Telegraph* jelenti Bathfonteinből 17-iki kelettel: *Plumer* ezredes most az Oliphant-folyónál áll. Megjelenéséről sok boer menekülő oltalma alá helyezkedett, úgy, hogy az angolokat most egy tucatnál több koei kíséri, amelyeken egész boer-családok vannak. *Milner* 10kölödi kormányzó, ha csak valami előre nem látott dolog közbe nem jön, a jövő hónap elején megy Angliába.

London, április 20. A *Times*nek jelentik Pretóriából, hogy a beheli és ermeiöl kerületben hadműveletek kezdődtek, amelyeknek az a céljuk, hogy megakadályozzák, hogy a boerok keresztül törjék magukat a busmanok földje felé. Ugyanennek a lapnak jelenti Bankfonteinből, hogy a boerok a Long Tomon kívül, amelynek romjait *Waldherr* tábormegparancsnok megtalálta, egy Maxim-ágyut és néhány hasonló kaliberű géppágyut is elpusztítottak.

London, április 20. A *Standard* brüsszeli levelezője jelenti, hogy *De Wet* Transvaal északkeleti részébe ment, hogy ott *Bothával* tanácskozzék. A parlamenten kívül nagy kedveltséget kelt a háború által okozott deficités költségvetés, valamint a cukorvám fűemelésé.

London, április 20. *Milner* azért hívta vissza a kormányt, hogy a béketárgyalásokat megkönnyítse. *Lord Kitchener* mellé magasrangú polgári hivatalnokot fog rendelni a kormány polgári adlatus gyanánt és

Kitchener fogja vezetni a béketárgyalásokat. A kormány abban bízik, hogy a boerok engedménynek fogják tekinteni *Milner* szabadságolását.

East-London, április 20. Tegnap este *Moltene* mellett a boerok elfogtak egy marha- és kőszén-szállító vonatot. A vonatot vivő gőzmozdonyt sikerült lekapcsolni, úgy, hogy *Stornbergbe* juthatott. Mikor az angolok a támadás színhelyére érkeztek, a vonat már lángokban állott.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, április 20. A hivatalos lap egy e hó 17-én kelt királyi rendeletet közöl, amely vámot vet ki a Haiti köztársaságból behozott kékberzsenyre és pótvámot az ugyanonnan jövő kávéra és kakaóra.

Bécs, április 20. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A hideg időjárás nem volt kedvező, de azért aggodalomra nem volt komoly ok; csak éppen a csütörtökön éjszaka beállott hideg okozott nagy károkat; addig azonban a vetések állását egy a magyar, mint az osztrák földművelési minisztérium jelentése igen kedvezőnek jelezte. A külföldi termelő piacok Németország kivételével meg vannak elégedve a vetések állásával. A berlini tőzsdén szilárd irányzat érvényesült, a nyugat-európai tőzsdék, különösen a francia piac lanya volt. Az észak-amerikai piacokon az árfolyamokat fel akarták szűkíteni, de sikertelenül. Az itteni tőzsde a hét elején nem volt egészséges irányzat. Buza a külföldi jelentésekre és mert további felmondás nem történt, szilárdult, rozs és zab tartott, zab a 17.000 mm. felmondás következtében emelkedett s eleinte szenvedett veszteséget viszanverte. Az irányzat a magyarországi jelentésekre és a külföldi hírekre szilárdult.

Zárlatkor maradtak:

Buza tavaszra 7.92—7.93, május—júniusra 7.92, őszre 7.94, rozs tavaszra 7.94—7.99, május—júniusra 7.90, őszre 7.06, zab tavaszra 6.98—7.—, május—júniusra 6.94, tengeri május—júniusra 5.58 tengeri július—augusztusra 5.70, repce augusztus—szeptemberre 13.50—13.60.

A mai heti tőzsdén a tulajdonosok gabonaművekben magasabb árakat iparkodtak elérni, de nem sikerült, mert a togyasztás szigoruan tartózkodott. Eladatott kis tételekben: buza 76 k. 7.40 K. Suránybó, 77 k. 7.45 K. Köbükutról, 7.55 K. Tardoskerről, 78 k. 7.60 k. Ersekujvárról, 7.55 k. Nagyszombatból 7.55 K. Nyitrai 79 kg. 7.50 K. Mező-Tur, 80.5 kg. 7.50 K. Mezőberény, 77 kg. győri 7.89 K. Győr.

Ros ár a nem változott; eladatott 1800 méter-máza magyar urasági áru 8.20 K. Bécsből; egyébként szlovéniai 7.95 K. Marcheggből, 7.75 K. Nagyszombat, 7.25—35 K. B.-Gyarmathról, 7.40 K. Ipoly-ságh, 8.40 Gröszing. Tengeri 5.75—80 K., 5—10 fillérel szilárdabb. Zab megmaradt a mult heti áron; magyar 7—7.60 K. Lisztben csekély volt a forgalom, s a malmok finomabb minőségekben 20 fillért engedtek. Korpa szilárdan tartott volt.

Bécs, április 20. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok következők voltak: Osztrák hitelrészvény 696.—. Magyar hitelrészvény 607.—. Angol-Osztrák bank 283.—. Bécsi bank-egyesület 494.50. Union bank 562.—. Landerbank 425.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 695.—. Lombard 103.—. Elbavölgyi vasut 516.50. Északnyugati vasut részvény 494.—. Dohányrészvény 296.50. Rimannurányi vasut 512.50. Alpesi bányarészvény 485.50. Májusi járadék 98.35. Magyar korona-járadék 92.95. Török sorsjegyek 109.—. Német birodalmi márká 117.66. Napoleon d'or 19.09.

New York, április 20. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 8.1/2 (8.1/2). májusra 8.13 (8.09). Juliusra 8.13 (8.08). New-Orleansban helyben 8.1/2 (8.1/2). — *Petroleum*: Stand white New Yorkban 7.65 (7.65). Stand white Philadelphianban 7.60 (7.60). Refined in Cases 8.70 (8.70). Credit Balances at Oil City 1.20 (1.20). — *Zsír*: Western steam 8.60 (8.60). Rohe és Brothers 8.75 (8.75). — Tengeri irányzata szilárd. — Májusra 49.1/4 (49.1/4). Juliusra 48.1/4 (48.1/4). — Szeptemberre 48.1/4 (48.1/4). Buza irányzata szilárd. Piros ősz helyben 79.1/2 (79.1/2). Áprilisra —. —. Májusra 77.1/2 (77.1/2). Juliusra 76.1/2 (76.1/2). Szept-re 76.— (76.—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — *Kávé*: fair Rio T. sz. 6.1/2 (6.1/2). Áprilisra 4.95 (4.95). Juliusra 5.15 (5.10). — *Liszt*: Spring Wheat clears 2.75 (2.75). — *Cukor*: 3.1/2 (3.1/2). — *On*: 26.— (26.—). — *Réz*: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 20. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata állandó. — Májusra 71.— (70.1/4). Juliusra 71.1/2 (71.1/2). Tengeri irányzata szilárd — Májusra 44.1/2 (43.1/2). — *Zsír*: Májusra 8.17 (8.07). — Juliúra 8.07 (8.02). — *Szalonna* short clear 8.33 (8.37). — *Sertésus*: Májusra 14.40 (14.40). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 21-én.
Délután 3 órakerészkelt helyárrakkal:

Ocskay brigadéros.

Színmű prólogussal, 4 felv. Irta Herczeg Ferenc.
Személyek:
Ocskay László Bihari Dili T. Deli
Tisza Ilona K. Szerényi A palóc Szerényi
Tisza Jutka Nógrádi Szörényi Gál
Pyber Hegedűs Tarcis Balassa
Ozorbózy Kazaliczky Ocskay Sándor Tapolezai
Jávorka Góth Königeegg Péchy

Este:

A berlini Deutsches Theater tagjainak előadása:

Ifjuság.

Színmű 5 felvonásban. Irta Halbe Miklós.
Kezdete 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 21-én.

Ó. u. 2 1/2 óraker, berleten kívül, mérsékelt helyárrakkal
Blaha Lujza asszony mint vendég.

A tolonc.

100 arannyal jutalmazott eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Tóth Ede. Zenéjét szerzte Erkel Gyula.

Személyek:

Kontra Szirmai Péter Újvári
Krisza Izsóné Ördög Sára Siposné
Vágó Miklós Kiss M. Angyal Liska Blaha
Abris Szerdányi Mravcsák Horváth
Dolgos Szabó A. Korcsmáros Várdai
Tigó Lejtényi Rendőr Gondos

Este:

Cirkusz-élet.

Operett 3 felvonásban. Írták: J. T. Tanner, W. Palings, Harry Greenbank és Adrian Ross. Zenéjét szerzte: Ivan Cayril és Lionel Monckton. Fordították: Fái J. Béla és Faragó Jenő.

Személyek:

Sir Wemyss Solymosi Dr. Velli Németh
Lady Diana Krecsányi Drivelliné Siposné
Dóra, leányuk Küry Favorita Bojár
Roginold Raskó Lucille Kápolnai
Dikk Capel Szirmai Albertoni Kiss M.
Gustave Marton Rudolf Gondos
Biggs Kovács M. August Újvári
Gaston Deli Adolf Nagy V.
Flobert Kovács K. Gundor basa Némédi

Kezdete 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1901. április hó 21-én.

Zárva.

Somossy-Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-ker. Kezdete 8-ker.

A szerződött balett és operett-személyzetnek hatásos sikere!

Ma: Tündéres kiállítás, új díszletekkel pentban 10 óraker:

Kappeller Károly zeneszerzőszemélyes vezetése mellett

Ferde világ.

(Die verkehrte Welt.)

Balett-operette L. Krenn és G. Lindautól, zenéje Kappeller Károlytól.

Nagy balett-egyveleg rendezői Gundlach Louis.

Fellépte a 18 személyből álló eredeti amerikai

Aurora Zuávoknak kitűnő katonai mutatóványaikban.

Ugyint az összes műerek.

Jegyek elővetelben kaphatók Weisz A. nagytűzsdéjében, Károly-körút 26., tézsdé Andrássy-út 28. és 38. sz. alatt egyint a Somossy Mulató pénztáránál.

Dr. Renner vizgyógyintézete

bejáró betegek számára.

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 24 év óta áll fenn, most teljesen újításkivta, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltett föl.

Alkalmazásban levő gyógyeszközök:

A tudományos vizgyógyászat összes eljárásai, masszáz, villám- és fényfürdő (elhiszásoknál), az elektroizálás minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektroizálás, masszázs), hűtőkészülékek (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nauheimi eljárás, szívbetegségek számára). Kezelés alá vétetnek. Különféle ideg- és gerincbajok, ideges gyöngeségi állapotok: izomlángás, szédülés, a gyomor és belek renyhesége, idősi izületi és izomszöv. stb. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelték.

Alapítottatott 1850.

SEMLER J.

posztókereskedése

osztrák oszársi és magyar királyi udvari szállító BUDAPEST,

Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarok.

Ajánlja a legujobb szöveteiket férfi- és nőruhákhoz, valamint a legujobb felöltő-szöveteiket (Overcoat sans doublure).

UTOLSÓ UJDONSÁGOK!

Kizárólag Magyarország részére vásárolt eredeti minták.

Diszes ingaórák

5 évi jótállás mellett

részletfizetésre

kaphatók

Polgár Kálmán

óra- és ékszer-üzletében

Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.

Videkre árjegyzék bérmentve.

GMEHLING HERMANN

csász. és királyi udvari szállító

bőr- és bőrbutor-gyára

BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6.

Bőrszékek,

Támlányok,

Mappák,

Papirkosarak,

Kályhaellenzők

..... stb.

Régi nádszékek bőrrel

bevonatnak.

Képes levelező-lapok színésznők

lekedvebb budapesti brom-erzst kivitelű arcképevel díszítve.

Páratlan szép gyűjtemény.

Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 dírbet tartalmaz, ára bérmentes ajánlott küldésével 1 ftr 80 kr. (3 K. 60 fl.).

Az öszeg beküldése után küldi a

„Budapesti Napló“

kiadóhivatala

József-körút 18. sz.

Aki mind a négy sorozatot egyszerre hozatja, az 48 helyett 62 képet kap.

A.)

Ábrányiné W. Margit
Blaha Lujza
Felekiné M. Flóra
Gasz Mariska
Gombaszögi Margit
Jászai Mari
Küry Klára
Ligeti Juliska
Szojyer Ilonka
Vasquez M. grófnő
Vizvári Mariska
Székely Irén.

!! Most jelent meg!!

III-ik olcsó kiadásában

DR. KISS ARNOLD

veszprémi forrából

MIRJAM

című ifjúsági könyve, zsidó nők számára.

24 csinos vaszonkötésben

32 korona 40 allér.

Kapható:

KÖVES BELA könyvtudományi

Veszprémben

és minden hazai könyvkereskedésnél

.....

.....

.....

Hölgyek titkára.

Házi tanácsadó és levelező, tiszteltető az élet minden viszonyaira. Szerelmi levélváltásokkal, levélírásról szabályokkal és tolmácmólvány-mintákkal. Arany színnyomatú táblában, vaszomban kötve, ára 1 kor. 40 fl. Az öszeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Weddner F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvtérképésében, Andrássy-út 21. sz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szabadalmak

gyorsan és lelkiismeretesen kioszkosítottak.

Szabadalmakért Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Találványok finanszírozása és értékesítése.

Vedjegyek beajátrozozása. Felvilágosítás díjtalan.

Telefon 56-79.

Dr. Budai József
GYÖNGYVIRÁG-CRÉM

Ápolja, szépséget ad, eltávolítja a májfoltot, a szeplőt, pattanásokat, bőrtöréseket és az arconk báj és üdöségét ad.

Próbátégely 50 allér, nagy tégely 1.20.

BUDAPEST, Városi gyógyszer-tár Váci-utca.

Fénykép!

6 drb Mignon 50 kr. 1 drb Kabinet 80 kr.

3 „ Vízit 90 kr. 1 „ kis Makart 60 „

Minden más nagyság a legfinomabb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Vasár- és ünnepnapon egész nap nyitva és felvételek esős időben is eszközöltenek.

Rauch Ede fényképezési műterme

Budapest, VIII., József-körút 51.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A hét színházi műsora.

	Nemzeti színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház
Hétfő	Széchy Mária	Nincs előadás	Elsülyedt harang	San-Toy	A denevér (elsőszór)
Kedd	Nők barátja	Aida	A segédtanár	Cirkusz-élet	A denevér (másodsor)
Szerda	A bor	Jancsi és Juliska	Kisértek	San-Toy	A denevér (harmadsor)
Csütörtök	Endre és Johanna	A walkűr	Elsülyedt harang	San-Toy	A denevér
Péntek	Ibolyfaló	Az álarcos bál	Ifjuság	Mézeshetek	A denevér
Szombat	A bor	Hoffmann meséi	A segédtanár	San-Toy	A denevér
d. n. Vasárnap este	Elektra	Afrikai nő	Ocskay brigadéros	Mézeshetek	New-York-szépe
	Endre és Johanna	A prémes kabát	Télen		A denevér

!! Magyar toltal írjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acéllírótoil és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 564 szám, 580 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1886 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Színházak, szórakozó helyek.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. Aprilis hó 21-én.
D. u. 1/3 órákor mérsékelt helyekkel:
Kaczér Olga.
Bohózat 3 felv. Irta id. Szilágyi Károly.
Este:
Falusi nász.
Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta Krémer Jenő.
Zenéjét szerző Kövály Ernő.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1901. Aprilis hó 21-én.
D. u. 1/4-kor mérsékelt helyekkel:
Bánk bán.
Eredeti szomorujáték 5 felv. Irta Katona J.
Este:
A szökött katona.
Népszimű 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órákor.

Levélbortók ujdonság!

A magy. kir. szah. levélvédő bortékgyár.
(Keleti szabadalma)
Budapest, VI., Gyár-utca 22.
szives figyelmébe ajánlja szabadalmazott bortékeit minden nagyságban, minőségben és minden alakban, úgy a közönséges valamint a leg-elegánsabb kivitelben. Ismét elárultuk előnyben részesülnék. **Képviseletök minden nagyobb városban felvételnek.**
A levélvédő bortékeink előnyei a következők:
Kényelmes és gyors felbontása és **kés vagy olló nélkül**: az átlukasztott esik leszakítása által, az azon át nem csuszható **levél és melléklete sérülésének kizárásával.**
A levél kifosztása — a szabadalmazott bortékeknek szerkezete és ragasztása által — **lehetetlen.**
A postabélyeg — melynek kelte peres esetben mint bizonyíték gyakran szükséges — sérületlen marad.
Mind eme előnyök mellett az árakra nézve a közönséges levélbortók árával verseny-zünk.

2000 gyermeköltöny 4 frittól feljebb.

TELEFON 1719.

TELEFON 1719.

AZ ANGOL SZABÓHOZ

KOHN HEILMANN és FIAI

elsőrangú
uri- és gyermekruha-áruház

Budapest, Károly-körut 12. sz.

Földszint és I. emelet.

A szigorúan szabott árak minden darabon koronaértékben láthatók.

Felöltök, egy és kétsoros, divatos színek, 7-től 30 frittig

Raglan-felöltő vállba szabott ujjakkal, legújabb facon, gyöny. kivit. 14-től 24 frittig

Kerékpár-öltönyök és egyes kerékpár-nadrágok, nagy választékban 9-14 frittig, kerékpár-nadrág 4-től 5 frittig

Kamgarn-és cheviott-öltönyök legdivatosabb facon 10-től 26 frittig

Férfi-nadrágok a legszebb mintákban, divatos szabás 3-től 8 frittig

Legszebb gyermek-öltönyök legújabb facon, 4-8 frittig, gyermek-köpenyek 4-től 10 frittig

Figyelem!

„Angol szabó“ csak Károly-körut 12. földsz. és I. emel. Vidéki megrendelések a legbiztosabban eszközölhetők. A meg nem felelő árakat kérésre vagy kívánságra a pénz visszaadjuk.

Vadász- és sport-öltönyök.

VÁSÁROLJON OSZTÁLYSORSJEGYET HECHT BANKHÁZNÁL!

Kész férfiruhák,

elegáns kivitelben, jutányosan beszerezhetők

Leitersdorfer D. és Fia

férfiszabók-nál

Budapest, Koronaherceg-utca 6. szám.

Mértékszerű ruhák a legdivatosabb angol szövetelekből elismert elegáns szabásban készülnek.

Fizikai és diätetikus gyógyintézet

Topolschitz fürdő

(Posta: Sobánstein, Cilli mellett, Stiermark, Ausztria.)

Modern berendezéssel. Nagyszerű fekvésben. Olcsó árak.

GYÓGYIT: mindennemű idült bajnál, hosszadalmas üdülésnél és mindenfajta gyengékedésnél.

Az intézet az egész éven át nyitva van. Prospektusokat és felvilágosításokat díjtalanul ad a kezelőseg vagy a Wien VII. Mariahilferstrasse 31. sz. a lakó tulajdonosa a fürdőnek: **Dr. Huttern Gusztáv**, volt vezetője a Rikli A.-féle természet-gyógyintézetnek Malinerbrunn Veldesben (Krajna).

Olcso keritések!

Olcso keritések!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 48. szám.

Gyárt és szállít: szabadalmazott Hungaria-fonatokkal mindenféle 50 és 70 fűlért; gép- és kézi sodronyfonatokat, tűskés sodrony, pantuzsart; erők, vadaskerék, baromli-utverek, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélykerékek, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskezes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Továbbá fűző- és kavics-rostályokat; magtárolók-rostályokat; akor-székességeket; szikrafogókat; gabonaválasztó-bongereket, valamint régi válszótölgyműveket új sodronykepenyével való ellátást. Rostaszöveteket és fonatokat szobrászókra.

Árjegyzőkönyv és költségvetések ingyen. — Jutányos és pontos kiszolgálás.

Bankházunkat azon nagy megtiszteltetés és kitüntető kegy érte, hogy ő Fensége

Ferencz Ferdinánd tronörökös

osztálysorsjegyet vásárolt nálunk. Ebből látható, hogy még legmagasabb helyen is máltányolják az osztálysorsjáték előnyeit és bankházunk szolid és pontos kiszolgálását.

Huzás már májás 22. és 23-án.

Sorsjegyek ára:

egész	fél	negyed	nyolcad
kor. 12.—	6.—	3.—	1.50

A legtöbb fűnyereményt nálunk nyerték.

Hecht Bankház

Budapest, Ferenciek-tere 6.

Bérházépítés!

V., V segrádi- és Sziget-utca sarkán egy modern nagy bérház építése terveztek. Építetők: hajlandók a tervbe vett épület pince, földszint, félemelet és esetleg egyéb helyiségeit is bármely iparvállalat vagy raktár (nyomda, gépraktár, pék, asztalos vagy lakatos stb.) céljainak megfelelően tervezni és építtetni, ha a bérlet több évre biztosított. — Felvilágosítással szolgálnak:

Grünwald Testvérek és Schiffer
vállalkozók.
VI. kerület, Szobi-utca 5. szám.

AKAR ELEGÁNS CIPŐT

egy teregen egy próba-rendelést, minden minden cipőmért 1 évi írtásheli jótállást vállalok, ha az általam feltöltött Guzi kenőccsel vízálló helyet bekentem, melyet ingyen küldök. Ezzel eljövök, hogy nem megfelelő cipőt visszaveszek és a pénzt minden levonás nélkül visszaadom. Mertékek elengedő, ha harmonikus egy papírra alá a láb lejárta. Kérje több száz képes árjegyzőkönyvet és kérésre ingyen. Vidéki rendelésnél 30 kr. jutt. Hozzáadás.

Férfi víz, sima cipő, erős	3.—	Női seregbor engos v. fűzős	3.—
Férfi víz, betétez, finom kivitel	3.20	Zergebör, gombos, elegáns	3.50
Elegáns víz, fűzős cipő	3.40	Divatos barna, fűzős, elegáns	3.—
Divatos barna bagaria fűzős	3.80	Salonlak fűz. v. eng. aug. var.	3.50
Salonlak fűzős v. engos, aug. 4.	3.50	Félepo, sárga v. fekete, seregbor	2.40
Parisi divat boxall bord fűzős	3.50	Gyermekcipők 3 évig 1.20, 3 évétől 8-ig 1.50, 8 évétől 10 évig 1.80.	

Beák-tér és Király-n. sarok.

Agulár Dávid fia

Olcso operák

zongorára 2 kézre.

Auber, Portici néma	1.80	Koronák	
Kórnis és lakatos	1.80	Hugonották	4.80
Beethoven, Fidelio	1.80	Profés	4.80
Egmont	1.80	Afrikai nő	3.60
Bellini, Norma	1.80	Figaró lakodalmá	1.80
Alvájár	1.80	Várszafvöl	1.80
Puritana	1.80	Niccolai, Windsori vig. nő	1.80
Boisduin, Fohér nő	1.80	Rossini, Sevillai borbély	1.80
Donizetti, Lucia	1.80	Schumann, Faust	3.60
Halky, Zaidón	3.80	Verdi, Rigoleto	4.80
Handel, Messias	1.80	Tevéd nő	4.80
Ezred leánya	1.80	Trovatore	3.60
Flotov, Márta	3.60	Két koronán felül megrendelések utánvéttel is eszközölhetők. Kisebbségi rendelések az ország és 30 fill. portóköltség előre kifizetésre.	
Stradella	3.60	Kapható Lampel Róbert (Wodanor F. és Fiai) cs. és kir. udvari fűzős és zenemű-keskedésében Budapest, Andrássy-ut 21. sz.	
Halky, Zaidón	3.80		
Handel, Messias	1.80		
Haydn, Teremtés	1.80		
A négy évszak	1.80		
Herold, Zampa	2.40		
Krotzer, Granadál éjj.	2.40		
szállás	1.80		
Loitrix, Császár és ács	2.40		
Fegyverkovács	2.40		
Vajörgy	2.40		
Mendelsch, Szentivánéj	1.80		
Meyerbeer, Ördög Róbert	3.60		
Hugonották	4.80		
Profés	4.80		
Afrikai nő	3.60		
Figaró lakodalmá	1.80		
Várszafvöl	1.80		
Niccolai, Windsori vig. nő	1.80		
Rossini, Sevillai borbély	1.80		
Schumann, Faust	3.60		
Verdi, Rigoleto	4.80		
Tevéd nő	4.80		
Trovatore	3.60		

Mindenki fényképész.

Fényképezési ké-szülék: Elitz, mely mindenki előismeret nélkül teljes fényképet tud előállítani. Könnyű, egyszerű kezelés. Nagyság 8x6. Egy teljes fényképezési készlet minden hozzátartozóval és könnyen ártóbb leírásokkal egy fűzős kasszával, ára **K. 3.80**. Nagybőrkészülék objektívvel 7-7 és számos hozzátartozóval **K. 6**. Lásd 60 ill. Artyernek fényképezési készülékeiről lex. Runkhakin M. Bécs, IX., Berggasse 3.

Magy. kir. Osztálysorsjegyek

az I. osztályhoz

1/1 sorsjegy ára 12.— kor. | 1/4 sorsjegy ára 3.— kor.

1/2 sorsjegy ára 6.— „ | 1/8 sorsjegy ára 1.50 „

kaphatók

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Megrendelések legcélszerűbben postautalványon eszközölhetők.

Mercurbank

BUDAPEST,

IV., Váci-utca 37. sz.

JÁRVANYMENTES HELY! Vasuti állomás. **Állandó fürdőorvos.**

KLIMATICUS GYÓGYFÜRDŐ és HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET.

Remek szép fokozással, kiránduló helyekkel és sétányokkal.

GYÓGYESZKÖZÖK:
Hidrogén-gyógyintézet, vasas és érvényes savanyúvíz és fürdők, só- és fonyó. belégzési intézet, villarim-esszage, természetes melegvíz, kefir, julsavó.

SZOLYVA-HARSFALVA

minderék célszerű használátra a gyógyfürdő orvosa ügyel.

Gyógyjavallatok:
Tüdőbajok, malária, (mocsári) gőg, lég- és tüdőbaj, gyomorhurut, emésztéscsökkenés, máj- és lépdagadatok, vizeletgyulladás, specifikus és görvélyes csontbántalmak. Mindenteljes főlegbántalmak, fejfájás, migraine, histéria, szédülés, nehézlégzés, jobboldali. Vérhajók, koszvény, görvély, bujakor, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál. — **Kitűnő ellátás és lakás.** — Prospektussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Gyógyszertár. a fürdőigazgatóság. KÉT VENDEGLŐ.

Idény: Májustól Októberig.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonai (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmélyebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. orvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Buda:pest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb huncyfólyásokat, leg súlyosabb huncyfólyásokat, bujakorok sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannakra felkeltő és hatásában párában sikerő

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerincbajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtti 9 órától 4 óráig: este 7—8 óráig
Nőeknek úgy mint férfiaknak külön be-és kijárattal.
Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszolattal; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Elégedetlenség lehetetlen!

Meg nem felelőért a pénz kifogás nélkül visszaadatik.

Havelok gallérral 9 frt, Felöltő 9 frt, Loden-öltöny 15 frt, (mindezt tiszta gya:pijából). Rothberger Jakab eszáz. és kir. udvari ruhaszállító, Buda:pest, IV. Váci-utca 6. szám.

Legszébb Legjobb Legelőszöb

PAP PAP PAP

1 szeszajtható vasgőz 2 db
1 kivethető matrac — 10.—
1 rongge paplan — 1.50
1 prima — 2.80
1 caochmir paplan — 3.40
1 satin — 3.80
1 szőcses csomir — 4.80
1 selyem szőcses paplan — 8.50
1 fodros selyem ál. papl. 18.50
1 jó vásson paplan lepedő 2.—
1 ággy 1.50
1 szellő ággyakará pókrő 2.50
1 gyapju 5.50
1 jó lőpokrő 1.80
1 téli pókrő 4.60
1 szép fali szőnyeg 7.50

1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50
1 szőcses szőnyeg 2.50

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vad-butor stb. nagy rakára
Buda:pest, VII., Erzsébet-körút 30.
Arjegyüket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki mag-vendelősek pontosan eszközölhetők, nem töltesz árak kiadóitól-
sek, vagy a pénz visszadatik.

BESTES WASCHBLAUMITTEL URANOS-KÉK

A képzeltető le-szebb azurkék.

A XX-ik század legfenomenálisabb találmánya. Takarékoság és szín tekintetében feljűmulhatatlan. Használatban legelőszöb. Ez old szerinti a legjobb és legelőszöb ruhaképző. Nem nagy foltok és a fehérenyem: Csak néhány ösöppet vegyen egy tekő vízhez. Egy kis üveg (1/2 liter, ára 24 fillér).

tizenkétzeri nagymosásához elég.
Ne fogadjon el más, csak Uranos-kéket. Minden üveg egy külön dobozban.

Uranos-kék minden nagyobb moe-dában, tisztító-intézetben, fehérenyemgyárakban, szállodákban, kórházakban és jobb háztartásokban használ-tatik. Kapható drogeriákban, jobb fűszer- és festőkereskedésekben.

Hochsinger Testvérek

vegyészeti gyára

Buda:pest, VI., Rózsa-utca 85.

ÁRAK:
Nagy üveg körülb. 1 liter tart. 1 K. 60 fill.
Középsü üveg. 1/2 „ 1 K. 30 fill.
Kis üveg. 1/4 „ 1 K. 24 fill.

368/1901. Á. szám. Beregvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalról.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium az 1901. évi április hó 5-én kelt 38003/v—b. számú rendeletével a **beregzászi kincstári csendőrlaktanya** átalakítási és javítási, továbbá **egy legénységi laktanya** újból építési munkáitait 24436 kor. 35 fillér összeg erejéig engedélyezte.

Az építési költségek következő tételekben irányoztatnak elő:

1. Átalakítási és javítási munkálatok ... 2249 kor. 38 fill.
2. Föld- és kömves munka ... 9493 „ 64 „
3. Ácsmunka ... 4881 „ 29 „
4. Asztalos munka ... 3409 „ 98 „
5. Vas- lakatos- és bádogos munka ... 1859 „ 83 „
6. Kőfaragó munka ... 126 „ 80 „
7. Szobafestő munka ... 50 „ — „
8. Különféle munkák ... 608 „ 81 „
9. Istálló, szerszámokra és fűskamra ... 1756 „ 62 „

Összesen 24436 kor. 35 fill.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1901. évi május hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára a beregzászi kincstári csendőrlaktanya helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben elő-írt 5%-nyi bántópenzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezeit hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezték magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők. Kelt Beregzászban, 1901. évi április hó 18-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Bos. herceg. államvasutak. Menetrend A. az 1901. évi május hó 1-étől érvényes.

Bosna—Brod—Metkovic.					Metkovic—Bosna—Brod.					
Sz. V.	Sz. V.	Sz. V.	V. V.	V. V.	Km.	ÁLLOMÁSOK	V. V.	Sz. V.	Sz. V.	V. V.
I—III	I—III	I—IV	I—IV	I—IV			I—IV	I—IV	I—III	I—III
850	850	—	210	—	—	ind. Bécs stb. Bruckon át	évk.	150	—	730
240	300	—	940	—	—	Buda:pest k. p. u.	évk.	705	—	105
720	1125	—	820	—	—	„ Eszék	évk.	656	—	821
—	—	815	825	—	—	„ Bécs déli vasút (Steinbruck)	évk.	915	853	—
—	—	1050	—	—	—	„ (N. Kanizsa)	évk.	854	535	—
1048	—	930	810	—	—	„ Zágráb m. á. v.	évk.	724	690	—
1112	229	400	238	—	—	évk. Bosna—Brod	évk.	100	1124	908
1157	324	623	304	—	—	ind. Bosna—Brod	évk.	1234	1014	958
253	623	906	612	—	32	„ Doboj (2)	évk.	854	646	1021
638	1006	150	—	457	190	„ Zenica	évk.	214	623	1021
710	1038	230	549	573	260	„ Lasva (3)	évk.	1010	115	578
918	1251	521	647	903	205	évk. Sarajevo	évk.	725	1048	340
948	125	527	630	—	—	ind. Sarajevo	évk.	—	740	310
123	533	—	1100	—	325	„ Konjica	évk.	—	1042	259
426	449	700	300	—	400	„ Mostar	évk.	921	756	622
606	650	913	—	447	—	„ Metkovic	évk.	710	520	1000

Doboj—Donja—Tuzla.					Donja—Tuzla—Doboj.					
V. V.	Sz. V.	V. V.	V. V.	V. V.	Km.	ÁLLOMÁSOK	V. V.	Sz. V.	Sz. V.	V. V.
I—IV	I—IV	I—IV	I—IV	I—IV			I—IV	I—IV	I—IV	I—IV
312	314*	316	318	—	—	ind. Doboj (1)	évk.	830	600	952
—	—	—	—	—	—	„ Gracanica	évk.	787	506	856
—	—	—	—	—	—	„ Lukavac	évk.	608	331	725
—	—	—	—	—	—	„ Kreaka	évk.	528	251	445
—	—	—	—	—	—	évk. Donja—Tuzla	évk.	505	623	637

Lasva—Jajce					Jajce—Lasva.					
V. V.	Sz. V.	V. V.	V. V.	V. V.	Km.	ÁLLOMÁSOK	V. V.	Sz. V.	Sz. V.	V. V.
I—IV	I—IV	I—IV	I—IV	I—IV			I—IV	I—IV	I—IV	I—IV
1026	245	—	—	—	—	ind. Lasva (1)	évk.	1255	—	532
1207	432	30	—	—	—	„ Travnik	évk.	—	1119	400
220	620	60	—	—	—	„ Donyi Vakul	évk.	—	786†	150
342	744	94	—	—	—	évk. Jajce	évk.	—	600	1216

Dónji—Vakul—Bugojno.					Bugojno—Dónji—Vakul.					
V. V.	Sz. V.	V. V.	V. V.	V. V.	Km.	ÁLLOMÁSOK	V. V.	Sz. V.	Sz. V.	V. V.
I—IV	I—IV	I—IV	I—IV	I—IV			I—IV	I—IV	I—IV	I—IV
750	1210	230	—	—	—	ind. Dónji—Vakul (3)	évk.	915	140	409
820	1240	300	11	—	—	évk. Bugojno	évk.	845	110	330

* Csak a kompozás szűneté alatt közl.
† Hétfőn és pénteken 1901. év október hó 1-ig.
‡ Szerdán és szombaton 1901. év október hó 1-ig.

M E S E.

A szabó és a tüzkirály.

Éjfél előtt öt perccel még üres volt az öreg Gellérthegy s amint az első óraütés elhangzott a tizenkettőből, egyszerre nagy szél kerekedett és hosszú sorban jöttek a boszorkányok, ki seprőn, ki piszkafán, meszelőnyélen lovagolva, majd pedig holló, bagoly és szárnyasegér képében pukkedlitzek egymás előtt. Közben beszélgettek. A piszkafás boszorkány azt kérdezte a meszelőnyeléstől:

— Hogy mint szolgál becses egészségre?

— Köszönöm — mondta ez — nem valami jól. Amióta a tüzkirály szakácsnéja vagyok, elrontottam a gyomromat az elevenparázs kosztal.

— Persze — mondta a másik — az elevenparázs nem igen válik a gyomornak egészségére. Hanem van nekem egy jó recipém, hallgassa meg.

— Csupa fül vagyok, komámasszony.

— Ördögharapta fű, számbogács-kóró,
Rézüstbe kavarva, boszorkánynak való,
Add oda ősdől az őrdög fiának
S magadat testáld el hollók nagyanyjának.

— Hi, hi, hi! Hu, hu, hu! — kacagtak erre itt is, ott is a többi boszorkányok — ez aztán jó recipe!

És kacagtak a boszorkányok, csunya sárga agyaruk az állukat verte s úgy esőrögtek a fogaik, mint a dió a zsákban, mikor egyszerre csak hirtelen elhallgattak és valamennyien háptákba vágták magukat. Jött a boszorkány királyné.

Négy szárnyasegér röpitette a kocsiját s ő maga olyan kicsi volt, mint egy aszaltkörte és olyan öreg, mint a Gellérthegy. Hanem rettenetesen okos volt. Mindent tudott, ami a föld felett és a föld alatt történt.

Most is, amint megállt a kocsija, egyszerre csak elkezdett szaglálni, mint valami vizsla s aztán elkialtotta magát:

— Phü, phü, de emberszagot érzek! Itt ember van közöttünk.

A többiek csodálkoztak.

— Nem lehet az!

Pedig bizony ott csakugyan volt egy ember, a mi jókedvű szabónk, aki a mindentlátó, mindenthalló posztódarabocsakájával ott kukszolt egy fának a tetején s ugyancsak kinyitotta a hallókáit és pislákolóit, hogy mindent láthasson és hallhasson...

A boszorkánykirálynét fölrepitették a szárnyasegerek egy sziklának a legislegtetejére s amelyik boszorkánynak valamelyes óhaja volt, az oda járult eléje.

Először is jött a tüzkirály szakácsnéja, akit azért küldött a gazdája, hogy mivel lehetne fölértesíteni hosszú álmából Csingiling királykisasszonyt, az üvegkirály elrabolt leányát, aki három hét óta egyfolytában alszik s nem lehet

tudni, hogy tulajdonképpen meghalt-e, vagy pedig csak alszik?

— Meghalt, nem halt, mindegy az, — mondta a boszorkánykirályné — elég az hozzá, hogy alszik és addig mindig is aludni fog, amíg egy szabó oda nem áll az ágya mellé és meg nem fogja öt nevetettini!

— Egy szabó?! De hát hogy fog ez oda jutni?

— Két lábán, szél hátán, „Régen volt szép“ tündérnek ördög motoláján.

— Hát jól van — mondta magában a mi szabónk — majd felkeresem „Régen volt szép“ tündért. — És fogta magát, ott hagyta a boszorkány társaságot s neki vágott az éjszakának. Amint ment, mendegélt, egyszer csak látja, hogy az utszelent két kökénybokor úgy verekszik egymással, mint a kakasok a szemétdombon.

— Mi bajotok van? — kérdezte a szabó tőlük.

— Azt mondja — szolt az egyik bokor a másikra mutatva, — hogy az ő vesszője olyan vessző, hogy még a vaknak is megmutatja az utat.

— Hát azt mindjárt megtudhatjuk — felelt a szabó s a dicsékvő bokorról letörve egy ágat, azt kérdezte tőle:

— Merre lakik a „Régen volt szép“ tündér?

— Es az ág megmondta, hogy merre lakik:

— Nagy hegy alatt, kis domb felett, jobbra az ut arra vezet.

— Derék kökénybokor vagy te — mondta a szabó s a nagy hegy alatt, kis domb felett csakugyan ráakadt a tündér házára.

Bekopogtatott a szabó a ház ajtaján s a „szabad“ szóra belépve ott találta a tündért a tűzhely előtt guggolva, amint minden erejéből azon fáradozott, hogy a százesztendő előtt kialudt tűzét újra felgyújtsa.

Köszöntötte őt a szabó.

— Adjon Isten, öreg anyám!

— Neked is, édes fiam. Mi járhatban vagy?

— A tüzkirályhoz akarok menni.

— A tüzkirályhoz?! — kiáltotta el magát örvendezve a tündér. — Es mi keresni valód van nála?

— Meg akarom nevetetni a három hét óta alvó üvegkirály leányát.

— Hm, hm — gondolkodott a tündér, — ebből nagy baj lesz! Bizonyosan tudom, hogyha fölébresztetted a leányt, rögtön a mindig lánggal égő kemencéjébe dobát a tüzkirály. Hanem ha teszel nekem egy szivesseget, segíték rajtad.

— Persze, hogy teszek. Es mi légyen az?

— Száz esztendővel ezelőtt ellopota a tüzkirály a konyhából az „örök tüzet“ s azóta egyebet se teszek, mint hogy élesztgetem, fuvom a kialudt szikrát, de mindhiába. Száz esztendővel ezelőtt még én voltam a legszebb tündér az egész világon s amint láthatod, rettenetesen megcsunyultam a hiábavaló tüzelesztgetés közben. Tehát ha hozol nekem egy darab paraszt, én meg adok neked egy vasvesszőt, amelynek ha elmondod a varázsvesszőt, a vesszőből egy vas-

páncél lesz, amelynek semmiféle tűz sem árt hat meg.

— Ejnye de jó lesz! — örvendezett a szabó, — aztán hogy van az a varázsvessző?

— Tüzből tűzbe, lángból lángba,
Kiteg-kattogó szikrába,
Tüzfolyóba, lángtengerbe
Hiába dobsz, jól van vedve
Kezem, lábam minden részen,
Nem remegtet meg félelem!

Megtanulta a szabó a verset s kérdezi a tündértől, hogy most meg már azt mondja meg, merre juthatna el a tündérkirályhoz.

— Kilenc napig egyfolytában háttal kell előre menned keletnek, kilenc napig meg ugyanígy nyugotnak. A kilencedik napon majd meglátod a tűzhegy tetején a tüzkirály tűzházát.

— Csinos kis multság lesz ez, — mondta a szabó, — hanem azért megcselekszem, mert a három kakasos boszorkány törpéitől úgy hallottam, hogy aki megméri az üvegkirály leányát, az egy üveg vizet kap az „örök élet“ vízből. Már pedig erre ugyancsak fáj a fogam, mert egyszer s mindenkorra szeretnék leszámolni a halállal.

Elnevette magát erre „Rég volt szép“ tündér, s azt mondta a szabónak:

— Hallod-e, szabó, te tetszel nekem és mondd neked valamit! Ha te megkapod az „örök élet“ vizet, akkor te sohasem fogsz meghalni, s ha az én konyhámra újra pattogni fog a tűz, én meg ismét olyan fiatal és szép leszek, mint száz esztendővel ezelőtt, s akkor mi összeházashatnánk. Hát mit szólna hozzá?

— Azt — felelte jókedvűen a szabó — hogy kutya aki megbánja!

Mint jegyesek váltak aztán el egymástól s a szabó hozzá fogott az ő furesa utazásához.

Fele sem volt ennek tréfa s mikor a második kilencedik napon meglátta a tűzhegy tetején a tüzkirály tűzházát, nagyon megörült és becsöngetett a tűzpalota kapuján.

Kinyílt a kapu, aztán megint bezáródott, hanem azt mondom, hogy aki kívül marad a tűzpalota kapuján, az ugyan egyszer se üsse e miatt falba a fejét, mert egy kicsit kutya világ van odabenn!

Nem tréfa az: tüzkövön jární, tüzajtót kinyitni, tüzeberrel beszélni. A mi szabónk is azt mondta, amint belül volt a kapun: Házat tévesztettem!

— Az se lehet — vigyorgott a tüzkapus — ezer mérföldre sincs ház a szomszédságunkban. Másikfelőben minek köszönhetjük ezt a szerencsét?

A szabó látta, hogy innen ugyan ki nem juthat olyan könnyen, mint ahogy bejött, hát gondolta: lesz, ahogy lesz — s azt válaszolta a tüzkapus kérdésére:

Azért jöttem, hogy a király menyasszonyát fölébreszsem az alvásából.

A tüzkapus erre elindult s annyi ajtót ki-

A szurtos királyfi.

— REGÉNY —

Az ifjuság számára írta:

(17) KABOS EDE.

XV. A nagy hintó.

Viki még egyre azt hitte, hogy álmodik.

— En Bors Viki vagyok! — dadogta s nem értette, mért öleli a király, mért csókolja a magához tért királyasszony, mért nevetnek rá a királyfiak, mért bámolja a kis királyleány s mért hajlong olyan mélyen az öreg miniszter? Azt hitte, talán tréfálnak vele. Csak éppen az igazságot nem hitte, hogy ő is királyfi volna.

Pedig édes szavakban, bársonyos pillantásokban, puha szeretetben máris megfűrésztették. De az csak, kezdet volt.

Aztán elkialtotta magát a király:

— Jöjjön a cselédség! Három komornyik vigye a fürdőbe, három szabó talpig ragyogó ruhába öltöztesse, három nagy katona kísérsje s ha olyan igazi királyfi lesz, mint a többi fiam, akkor hozzátok eléim, mert akkor nagy ünnepe lesz az országban és minden harang hirdetni fogja, hogy a király megtalálta az ő legkedvesebb fiát. Majd Vikihez fordult megint:

— Drága gyermekem vagy te nékem, szivemtől elszakadt, szivemből csodálatosan hozzánőtt gyermekem. Mikor világra jöttél, világá üztelek; mikor csak gondoltam rád, áldás lettél nekem; mikor rólad álmódtam, az életünket menttetted meg. A jó Isten akarta, hogy igazságtalan legyek hozzád, mert veled akarta megmutatni, hogy milyen gyarló az ember, még ha király is. Én haragból küldtetek a nyomoruságba s te a nyomoruságból jöttél az én segítségemre. En el akaralak pusztítani s te mindnyájunkat megmentettél.

Áldassék az Ur neve s az ő áldása szálljon véled a mi házunkra. Mert az én fiam vagy te, az én gyönyörűséges gyermekem és sirva kérlek, anyád és testvéreid mellett szeress engem is, aki valamikor világá üztelek.

Mindnyájuknak nedves volt a szeme. Viki csak nézte a remegő királyt és nem tudta, mit csináljon.

— Mondd nekem: „édes apám!“ — könyörgött a király.

— Édes apám! — mondta Viki, mintha álmában beszélne.

— Csókolj meg édes fiam! — sirt a királyasszony.

Es Viki még mindig álomnak vélte, hogy a királyasszony csókolja, a királyfiak körülfogják, a királyleányka pedig bársonyos kacsóival simogatja az ő durva, munkától feltört tenyerét. Olyan különös, olyan csodálatos volt ez az egész jelenet!

S ez így tartott napokig. Mikor megfűrésztették, ragyogó ruhába öltöztették, nappal becézték, éjjel selymes ágyba fektették: az mind olyan volt, mind az álom. Mikor mindenki csak őt szolgálta, mindenki csak az ő kedvét kereste: az is olyan volt, hogy Viki megtapogatta magát, igazán ébren van-e? Hiszen még az imént szurtos inas volt, műhelyben fáradt, az öreglegény kalapácsot vágott hozzá, aztán sötét éjszaka magában bolyongott, a fősvény kofa kupcihernek nevezte, mert egy almáért partra cipelte volna a kosarát, a porban heverő dinnyehéjből szomjában szopogatta az édes nedvesseget, az eldobott kalarabét rágtá éhes kínjában, a vasuti hid kópárkányán törte magát, gonosz feketék beszédét leste meg, az egyik feketé a kezére is hágot, csatatosan kereste a királyi palotát, paritával verte be a királyi ablakát — és most királyfi, ragyogó, szaz szolgálja, öreg király kényeztetni, hat királyfi sétáltatja, tizesztendő királylányka hajlik az ölébe.

Álom ez — nem lehet más, csak álom.

Közben pedig tanítók, katonák, mesterek vették munkába. Megtanították lovagolni, kardot

forogni, vitézkedni, ami ugyis jól esett Vikinek, ha csak álom volna is.

Kétszer harminc nap alatt egy beleszokott, úgy beletanult, hogy idegen ember a hét királyfi közül ki se tudta volna már válogatni, melyik a szurtos királyfi. Csak olyan ügyes volt, mint a testvérei. Mintha lóra született volna, elvágatott a királyfiakkal s a kardot is úgy forgatta, hogy a legvittebb generális se különben. Hát nagy gyönyörűsége is telt benne a királynak.

S boldog is lett volna, ha valami szomorúságot nem lát olykor a homlokán borongani.

— Valami bánt tégedet, Viki — szolt neki egy reggel, mikor Viki megint csöndesebben ült a reggelihez. — Tudod, mennyire szeretlek s ha volna egy eltított álmód, egy ki nem mondott óhajátod, azt is teljesíteném. Hát miért nem tárod fel előttem a szivedet?

Viki szemében könny ragyogott.

— Igazad van, édes apám. Egy eltított álmód bánt. Azokról álmódtam, akik között felnőttem, akikkel együtt szenvedtem és örültem. Vajjon mit csinálnak most?

— Szeretnéd őket látni? — kérdezte a király.

— Mindjárt megint boldog volnék.

— Hátha idehozod őket örökre, hogy sohse is kelljen tőlük elválnod?

Viki térdre rogyott a király előtt.

— Oh, hád, hogy idehozzam őket. Az én drága nevelő szüleit, Román Kázmért, akiről neked annyit meséltem s az én kedves kis barátomat, Loneicit. Oh apám, ha meg fogod ismerni! Olyan édes kis játszópajtása lesz majd az én egyetlen kis nővéremnek.

Az egész család csatlakozott Viki esdekléséhez. A király nevetve toporzékolott.

— Hát olyan rossz apa vagyok én, hogy annyinak kell ilyen csekélységért könyörögni? Nos Viki, menj le a kocsiszínbe, válaszod ki a legnagyobb hintót, ütled rá a legparádásabb kocsisit, ülj a hintóba s akik neked kedvesek, csak

nyitott, becsukott maga után, hogy negyedrésze is sok lett volna s végre egy olyan szobába értek, nem volt tűzszoba, hanem inkább jégzsoba volt.

Azért szép volt. A falai ugy ragyogtak, mint a jég, ha rásüt a nap, a padlója meg tükör volt s mikor a szabó hirtelen lenézett a földre, hát azt gondolta: legalább egyszer a fejem tetején is járok...

Es ebben a szobában, egy rózsaszínű porcellánagyban aludt a szépséges Csingiling királykisasszony.

Hát hiszen szép volt, az igaz, de a mi szobánk azért el nem tudta gondolni, hogy mi tetszhet olyan nagyon a tűz királynak rajta? Egy üveg-leány... Na bizony... Hanem hát az ő dolga — gondolta a szabó s azt mondta a kapusnak, hogy szeretne beszélni a királyllyal is.

A másik percben megjelent a király s mondja neki a szabó:

— Felsőges uram, eljöttem, hogy fölérteszem a menyasszonyát.

— Szép volt föléd — felelte a király — s minő jutalmat kívánsz ezért?

— Nem nagy dolgot. Csak egy kis szikrát az örök tűzből.

— Abból ugyan nem eszel — gondolta magában a király, hanem fennhangon azt mondta: Megkapod!

A szabó erre leült az ágy mellé és mesélni kezdett az alvó királyleánynak:

— Volt egyszer egy nagy csizma, Nagy csizmába kis csizma. Kis csizmába nagy róka, Nagy csizmába kis róka, Hogy lehet ez, Csingilingi alvóka?...

Megmozdult erre a királyleány s azután kacagva nyitotta fel a szemét:

— Honnan tudjam én azt, tréfás szabó?!...

Erre egy szolga behozta egy kis edényben az „örök tüzet”, a szabó pedig fogta s betette a tarisznyájába, azután hirtelen megkapta a picike kis üvegleányt s ezt is a tarisznyába dugta és még ennél is hamarosabban magára varázsolta a vaspáncélt...

Na, tekintetes tűz király, most vetteded tüzre a mi szabónkat!...

A tűz király a fogát csikorgatta dühében s mivel másképp nem állhatott bosszút a páncélos emberen, előhívatta a szolgálait és kidobatta a palotából a szabót.

Hogy örült ő ennek a kidobásnak! Volt is oka az öröme. Haza vitte az üveg királynak a leányát s megkapta az ígért vizet az „örök élet” kutjából s azután elvette feleségül az ő tündérét, aki olyan szép leány lett, amikor felleobogott a tűz ismét a konyhájában, mint száz esztendővel ezelőtt és mondanom sem kell, hogy nagyon boldogok lettek.

Az ő nagy boldogságuknak csak két ember nem örült: a tűz király, meg a halál. A halál

hoz el mind. Ahányan beférnek a legnagyobb hintóba, elhozhatod. Ugy fogom őket nézni, mintha mindig az én királyi udvaromhoz tartoztak volna. Itt élhetnek, amíg meghalnak. Csak te légy boldog, édes gyermekem.

Akkorát ugrott Viki örömeiben, hogy majd kiűtötte a szoba padmalyát. (Pedig magasak ám a király szobái!) S már egy percig se volt türelme. Kiválasztotta a legnagyobb üveghintót, a legaranyosabbat, elébe fogatta a legragyogóbb paripákat, a bakra ültette a legparádésabb kocsiat, megtöltötte a kocsi belsejét virágokkal, de úgy, hogy szinte kifosztotta a királyi parkot, aztán beült a hintóba és gyi te, hoppá — vágatott egyetlenest a régi tanyára, Bors Mihály uramékhoz.

Bezzeg összefutott az egész utca, mikor a királyi hintó megállt a szegény bádósok házikója előtt. Kuhinka Gyuri, aki éppen a Lonciák ablaka előtt illegette magát kényesen, ijedten vágódott el, mikor meglátta, hogy micsoda ragyogó királygyerekek ugrik ki a hintóból. Pedig még akkor meg se ismerte. De Viki megismerte őt. Mosolyogva kiáltotta oda neki:

— No Gyuri, mikor megyünk megint a ducba?

— A ducba? — nyögött Kuhinka Gyuri. Hát ki vagy te?

— Hát Bors Viki vagyok.

— A bádósosinas?

— Nem. A királyfi. Mert a király fia vagyok ám.

Etől ugy elkezdett a Kuhinka Gyuri foga vacogni, hogy alig tudott a lábán megállni. Hazaszókött és levágódott a divánra. De még ott is csak reszkedett, mintha a hideg rázná. Az anyja hiába szólította, hiába takarta három paplannal, egyre csak didergett és fehér ajakkal nyögte:

— Jaj a szurtos királyfi... Jaj most dug csak igazán a galamducba... Már meg is haltam tán...

(Folytatása következik.)

majd megpuhított mérgében, hát még mikor a szabó meghívta a lakodalmára!

Na!... Hanem aztán gondolt egyet a halál s azt mondta magában:

— Eh, vigye el a kánya az egész haragot, mégis csak többet ér egy lakodalmi vacsora, mint egy mázsa harag, én bizony elmegyek a szabó lakodalmára!

Es elment a halál s olyan jól mulatott, hogy kivilágos kivirradtíg táncolt s ugyancsak jókedvűen kurjongatta még ő is:

— Sohasem halunk meg!...

Luix Terka.

KÜLÖNFÉLEK.

A költő hire.

— *Martialis.* —

Irtam néhány ezernyi verset, Bohókás, könnyed mind a hány, Nincs köztük vaskos, durva egy se, Ha kissé borsos is talán.

Szerte egész birodalomban Olvassák őket és kedvelik, És híres név a Martialis, Napnyugattól napkeletig.

Hálával tartozom a sorsnak, Igen, mert többet értem el Mint sok-sok ezren én előttem És fog utánam sok ezer.

De aki híremet irygi, Annak ez esze nincs helyén, Hisz nálam százszor híresebb lett Andrémon, a cirkuszi mén.

Incedi László.

† **Marianellai ikrek.** Nápoly szomszédságában, Marianella községben megismételte a természet azt a szeszélyét, melyet a számi-ikrekben bántult meg első sorban a világ. Egy marianellai tizenhétéves olasz parasztasszony az a boldog, avagy boldogtalan anya, aki olyan ikreket szült, akik a szó legszorosabb értelmében: egymás nélkül nem élhetnek. A két újszülött bordái, a hátgerinc körül egymásba olvadnak s ugyanarra egymáshoz vannak nőve, hogy a szétválasztás ez idő szerint csakis úgy történhetnék meg, ha a műtő az egyiket halálnak szánja, hogy a másikat megmentse, illetőleg — fizikai értelemben — önállósítsa: Az újszülöttek közös súlya hat kilogramm, nagyságuk hatvan centiméter. Az orvosi vélemény szerint határozottan életképesek. — Hogy mint csodagyermek fogják-e megfújni közös életpályájukat, vagy pedig meg fogja-e kísérni az orvosi tudó-

mány időmultával rendes mederbe terelni a rendelkezést, ez a jövő titka.

† **Egy halotti bizonyítvány.** A hatvanas évek valamelyik becsületes, naiv, dunántúli halottkémének előkerült egy halotti bizonyítványa. A jó halottkém kissé bőbeszédű volt, amiről ékesen tanuskodik a következő jelentése:

A halott neve Gyöngösi Teréz, hátramaradt özvegy néhai férjének.

Családi állapota Nincs.

Állása vagy foglalkozása Sose volt állása szegénynek, merthogy szélütött volt a lábaira, hát álva nem állott, leginkább csak ult!

Kora Egykoru volt az öreg Puszpánnóval, vagy 70—77 éves, eleget élt, meg sok szenvedése is volt.

Vallása Templomba már régóta nem járt.

A halál oka Mondtam már, hogy idős személy volt, hát nem csoda, hogy meghalt.

A kór neve Ehhez nem tudok.

A gyógykezelő orvos neve Nem régen jött ide, hát biz én, ha főbe ütnek, se tudnám megmondani, mert hogy olvasni olvastam, akit ő maga irt alá a recefcének, de abból nem lehet okos lenni, mert hogy igen szálkás az írása.

A halál napja és órája Minek firtassák, öreg volt.

Azon minta száma, mely szerint külön jelentés tételet Nem értem.

Észrevételek A hullá igazán meglát, azért hullá a neve.

Kelt: 1862. január 2.

Purgyi István,
borbélymester, halottkém.

† **A rozsdá megszüntetése.** Gyakorta annyira belepí a rozsdá a vasat, hogy a szokásos eszközökkel való eltávolítása nehézségekbe ütközik. Pedig van a rozsdá megszüntetésének nagyon egyszerű módja: a villamosság felhasználása. A rozsdás vasat ugyanis össze kell kötni egy darab cinkkel és mind a kettőt egy vízzel telt edénybe kell tenni. Ha a vízbe egy

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Irtá: DÓZSA ENDRE.

33

Nem tudta megcsókolni nejét, de karját nyújtotta, hogy a terembe visszavezesse. A grófné alig tudta palástolni a mohóságát, melylyel az erkélyt elhagyni sietett. Idegessége azonban lényegesen alább hagyott, mikor Djerbuleskut Zelmával karontogva a táncteremben sétálni látta.

A kotilion előkészületei folytak. A párok egymásután vonultak fel helyeikre. Göttfersen Heinrich bárónak nehéz sóhaj tört elő kebeléből. Megkönnyebbülés volt... Djerbulesku tehát nem lehetett az erkélyen, hisz Zelmával rendezték a kotiliont, így csakis a szobor lehetett: Leültetem... Leültetem!...

Radniskyné jött, figyelmeztette a grófnét, hogy homloka vérzik és Heinrich bárót, hogy kesztyűje vértől áztava van. A grófné alig tartóztatta magát, hogy ne sikoltson. Heinrich bárót is meglepte a felfedezés. Sehogysem tudta magának megmagyarázni. Feltűnés nélkül szétválvá magántermeikbe vonultak.

A kotilion bevezető futamai másodszer is elhangzottak. Az Orsolya-szüzek növendékei mintegy titkos egység szerint mindnyájan a kotilion-oszlopban voltak, még az elhelyezkedésnél is azt keresték, hogy lehetőleg egymásután sorakozzanak.

Radniskny órnagy mint előtáncos kikötötte magának, hogy neki legyen szabad, ellenére minden elfogadott szokásnak, saját feleségével táncolnia. Maga a neves államminiszter a háziasszony-nyal, Rodvitz grófnővel állott fel, Djerbulesku Zelmával. Az egész fényes társaság az a fesz-

telen kedv vett erőt, melyet a kiválóan izletes nagy vacsora alatt elfogyasztott pezsgő gyönyöztetése már előbb felvert, az egymásból való dallamos keringők még fokozták. Mindenki mulatni akart. Mindenkinek lelkébe a remény és emlékezet teljes pompájában fejtette ki az ifjuság érzésének nyíló virágait. Mindenki, ki élvezni és aki élvezésben mintegy megrögzíteni akarta a lepergő pillanatot, érezve ez, tudva már amaz, hogy eltűnik rendre minden varázs, eltűnik szépség, ifjuság és maga az élet is velük.

Ragyogó kotilion-készletek, leleményes rendezés, melyben a lengyel órnagy mester volt, össze-vissza szöttek, fonták a társaságot. A tánc közben is felhordatott jégbe hűtött pezsgő, a mind bizalmasabb suttogások olyanná tették a párokat, mint megannyi pásztorú, mely előrejtőkön látszik, de azért messze világít. És e sok apró, fénylő pásztorú, mely egymást folyton éleszteni látszott, ott forgott, kavargott, végig öntve a csillárok fényével és besugározva a felkelő tavaszi nap tükövével.

Amint az óra hat felé közeledett, az Orsolya-szüzek zárdájának növendékei sűrűn összebujtak egymással. Bizalmas suttogások között egyik a másiknak látszott tovább adni valami titkos megállapodást. Végre egy koszorú-figuránál, mikor a hölgyek mind a terem ablakosor oldalán állottak, a hölgy-oszlop egyik felével Göttfersen Zelma, másik felével Radniskyné megindultak egyenesen az erkélyre vezető két nagy üveges ajtónak.

Az olmtüzi vár toronyórája hatot ütött. A magyar foglyok az északi bástya fokán megjelentek, szuronyos börtönőrök egyhangú fegyvercsörgése között végeztek sétáikat. A Göttfersen-házról el-elkaptá a szél a zene édes dallamát. Eles szemmel alátékitve lehetett látni a fényárban uszó termeket, az imbolygó alakokat.

— Kotilion — kiáltotta Bacó főhadnagy, félrenyomva meg nem vasazott kezével a durva vászonsapkát fején.

kis kénsavat öntünk, villamos áram fejlődik, amely elegendő arra, hogy a rozsdát levegye a vasról. Ha egy nap alatt nem sikerül, mindennap öntsünk újabb kénsavat a vízbe.

+ Sienkievics új regénye. Olasz újságok írják, hogy Sienkievics, aki jelenleg Bordigherában tartózkodik, egy új regényen dolgozik, amelynek *Sobieski János* király a hőse. A regény fordítási jogát angol és amerikai kiadók 40,000 frankért vették meg. A longyel kiadás a varsói Tygodnik illustrowany (Képes hetilap) mellékleteképp jelenik meg. A lapnak huszonegyezer előfizetője van.

+ Pisztolygolyó egy élő ember szívében. A köztudat szerint egy golyó a szívből halálhoz. Hogy azonban e szabály alól is van kivétel, azt egy északamerikai párbajfiú bizonyítja. Cardillonban eszelőtt négy évvel pistolypárbajt vívott Nelson Benjamin és a bal mellén, a szíve fölött hatolt testébe az őn. A sebesülés természetesen életveszélyes volt, de nem végződött halállal. Néhány heti gyógykezelés után Nelson talpra állott, habár a testébe behatolt lövedéket az orvosoknak nem sikerült megtalálni, s ennél fogva az a sebesültnek testében maradt. Legutóbb, vagyis négy évvel a párbaj után Nelson Röntgensugarakkal megvizsgálta magát és ekkor nyilvánvalóvá lett, hogy a pistolygolyó Nelson szívéért, annak izomzatába befészkelte magát és azóta ott van. Dacára ennek az idegen anyagnak, mely Nelson egyik legnemesebb szervét jelenlétével terheli, nem mutatkozik semmiféle szervi baj és az abortálás az életműködésre nem gyakorol semmiféle káros befolyást.

Ehhez a rendkívüli jelenséghez hozzá fűzhetjük azt is, hogy a szakácsok kivételesen a vadászidő szívében is találnak fegyvergolyót. Ilyen esetekben a golyó nem csak megsebzti a szívet, hanem egyúttal az elvérzést is megakasztja, vagyis maga a golyó az általa ütött sebén nézve a vérvesztést megakadályozó sebtapasz.

+ A jó hangulat. A premiér közönségről találó jellemzést mondott egy párisi színház-igazgató. Az előadás megkezdése előtt kinézett a függöny nyílásán. Mögötte állt az ideges szerző, aki kérdezi:

— Tele van?

— Igen.

— Itt van X. ur?

— Igen.

— Jó hangulata van a közönségnek?

— Azt hiszem, igen. Képzelse csak: itt vannak azok a szerzők, akiknek a darabját az őné váltotta, itt vannak azok a szerzők, akiknek a darabja az őné után következik; vannak itt színműírók, akik türelmetlenek, hogy mikor kerülnek már sorra; itt látom két igazgató kollégámat, akik darabját elutasították

— Csönd! . . . kiáltott rá a börtönőrmeester.
— Későn lesz nekünk még egyszer kotilion, soha több fény és illatár — sóhajtott Galambodi.

A nap a felhők mellől csöndes méltósággal szórta szét sugarait és amint beragyogott a fényes társaságra a Göttersen-palotában, épp úgy végigragyogta a komor várfalakokat, a halvány magyar foglyok arcait, reátűzött egy-egy sugárt a zörgő bilincsekre is.

— Látod, milyen kevés sugár kell, hogy verőfény legyen — szólit ismét Bacó főhadnagy — jut még a rabláncnak is . . .

E percben a Göttersen-palotában az erkélyre vezetők mindkét szárnyas-ajtó kinyílt. Az egyik Göttersen Zelma, másikon Radniskyné vezette ki a rájuk maradt hölgyoszlopot. A harmas vasszobrot jobbról is balról is elepte a fényes hölgytársaság. Az Orsolya-szüzek zárdájának növényekéi mind a tizenketten a szobor talapatánál elrojtott veres-fehér-zöld selyem szalagokat átvették pihegő mellükön. Azután izgatottan hol elhalványodva, hol elpirulva, mint kik valami nagyot akarnak és nagyot mernek, kibontakoztak a társaságból s míg Radniskyné a megszokott kolont gyorsan összefűzve, azon ajtón, melyen Göttersen Zelma jött, a terembe visszavezette, a tiz fiatal hölgy Göttersen Zelmával élükön összefonódva koszoruba az erkély legkiválóbb pontjára siettek.

Igy összelelkelve előbb halkán, azután mind növekvő erővel, úgy, ahogy Kornélia nővéről eltanulták, énekeltek a forradalmi dalt:

„Kossuth Lajos azt izente, megfogott a reménye!”

Onnan az olmtüzi vár fokáról belevágott a dalba előbb a Galambodi, azután a Bacó erőteljes hangja, követte az összes magyar rabok lázasan, szenvedélyesen felharsogó dalától:

„Ha még egyszer azt izeni, mindnyájunknak el kell menni! Éljen a magyar szabadság! Éljen a haza!”

(Folytatása következik.)

és a főpróba sikeréről hallottak; látok újságírókat, akik darabot írtak, amelyet nem fogadtam el; látok két bankárt, akik egy tehetséges kezdőt ajánlottak, akit nem szerződtettem; látom elbocsátott színészeit; itt van a „mellözött” színész, aki azt hitte, hogy ma a főszerepet játszása; a földszinten ül egy kis kritikus, aki mára kért, de nem kapott egy páholyt, — hogy ezeknek jó-e a hangulata?

Azt hiszem, igen!

KÖZGAZDASÁG.

Vasutások kinevezése.

Budapest, április 20.

Az államvasutak alkalmazottai felelősségteljes munkájának ma ismét elismerés jut. Kicsiny ez az elismerés azokkal a szolgálattalakkal szemben, amelyekre a vasutások kötelességtudó szorgalma dícséretre méltó és példás módon teljesít. De megelégedéssel látjuk, hogy a lehetőség határára belül, felsőbb helyen is megvan az igyekezet, hogy az a munka, amely a Magyar Államvasutak az európai vasutak sorában elsőrangú nivóra emelte, kielégítőbb javalmazásban részesüljön. Íme a kinevezések sora:

Hivatalnokok kinevezése.

Május 1-jétől való számítással kinevezetnek: Litomericzky Nándor állomás-előjáró az altiszti III. rangfokozat 1-ső osztályából a hivatalnoki VI. rangfokozat 2-ik osztályába.

Hivatalnokká nevezetnek ki: Pártos Miksa, Kántor Ferenc József, Veress András, Steiner Ede, Reizman Miklós, Ridler Dezső, Hanke Richard, Breuer Árpád, Polcz Erhard, Tóth Vilmos, Gutfreund Armin, Göbl Gyula, Adam Agoston, Baltya Hugó, Szulovinyi Gyula, Leszinger Jenő, Schönleind Miksa, Lankasch Vilmos, Fülöp Pál, Bohus Gusztáv György, Márkus Henrik, Tóth István, Farkas László, Heim Károly, Drinóczi János, Pács Vilmos, Pollák Vilmos, Sztrazsik József, Holczér Mihály, Weiss Sándor, Nagy János, Fischer S., Palmi Kálmán, Katona Géza, Ungváry Miklós Béla, Friedmann Lajos, Gösz Gyula, Steindl Emil, Gorócz Aladár, Sorbán József, Székely Béla, Juhász Béla, Kiss Lajos, Handeli Manó Emil, Kremppszky Andor, Parragh Gábor, Kiss Ernő Miksa, Masa Gyula, Hopka Károly, Varga Lajos, Fiedler József, Bistey Rezső, Gnóth Gyula, Gasztány Ferenc, Bartha Samu, Fisch Vilmos, Trautner József Antal, Kronberger Lajos, Joó Gábor, Jónás Alfréd, Dunajetz József, Borbély Brunó, Benedek István, Frankl Sándor, Vas Dávid, Tupa Zoltán, Mikle István, Skudezka Béla, Takáts Ernő Albert, Hindy Ádám, Prugberger László Rezső, Buzeczky Béla, Lakatos Vilmos, Bartos Ágost Vilmos, Bence Géza, Gorny József, Fehér Kálmán, Bodon Gyula Béla, Csapó Ignác György, Rosenberg Jakab, Gerő Alfréd Simon Ede, Sándor Antal, Veisz Samu Püzi Ernő, Csink Lajos, Szép Sándor, Lengyei Viktor Géza, Magyar Bazil, Losonczy Lajos József, Domszics Béla, Vadnai Dávid, Balázs Vilmos, Berger Adolf, Surányi Ernő, Mayer Szilárd, Klein Vilmos, Tolnay András Gyula, Morocza Géza, Szekulesz Kálmán, Rosenberg Ernő, Riechmann Adolf, Szendrő Mór, Kovács József, Güttik Dávid, Schlibák Ferenc, Schwarz Mihály, Mezei Jenő, Kozler Károly, Piek János, Chamilla Miklós, Mersitz Géza, Tivadar, Winter Győző, Biró Antal, Szily Béla, Endre Vadaszi László, Frdrich Rezső, Kuchár István, Barakovic Gyula, Molnár János, Wichter Salamon Gábor, Antal Henrik ifj. Novák Mór, Karpinsky Lajos, Fischer Gyula, Heller Jenő, Skray Ignác, Aith Ottó, Novák Emil, Lang Salamon, Kokas Gyula, Hóke Dániel, Wesp Arnold, Pulszky János.

Kinevezetnek számításztól a VI. rangfokozat 3-ik osztályáig szerinti évi 1200 korona fizetés és a szabályszerű lakbérilletmény élvezete mellett:

Lendvai Emil, Havasi Gyula, Wonderka Ferenc Pál, Bartsch Leo, Winter Jónás Jenő, Ritt Gyula Lajos, Fekete Árpád, Fritz Oszkár, Kastner Tivadar, Drágos Aristid, Matiaszkovszky Károly, Csontos Sándor, Friedrich László, Huszár Hugó, Grósz Nánán, Weisz Hugó, Steinfeld Mór, Szücs István, Mikulich Géza, Kammermayer István, Kurik Antal, Almásy János, Bába Lajos, Seissel Gusztáv, Keszler János, Babos Jenő, Grósz Nándor, Tischler Emil, Szarvassy Mihály, Krémer Károly, báró Pongrácz Antal, Katrubány Gergely, Holló Domokos.

Az illetmény változatlanul hagyása mellett kinevezetnek: Hynál Ede hivatalnok ellenőrré, Szakáll Ferenc, Braun Kálmán hivatalnok toglmazókká, Garai Miksa irodatiszt hivatalnokká dr. Georgovits József hivatalnok toglmazóvá, Kertész Armin számítászt, Lang Sámuel számítászt hivatalnokká, dr. Kovács László hivatalnok-segédfogalmazóvá, Ujlaki Gyula irodatiszt, Nagy Ödön irodatiszt-számítászt, Braun Pál számítászt, Horváth Gyula számítászt hivatalnokká, Szremác László irodatiszt-hivatalnokká.

Altisztek kinevezése.

Április 1-től való számítással előlépett az I. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat első osztályába: Frankel Frigyes, Fischer József, Linek Ferenc, Dreszler József, Kael Károly.

Az I. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába: Braun Emil, Lancia János, Kábel Frigyes, Bacó Pál, Sárly Sándor, La-

katos Gyula, Popp Mátyas, Kökényessy Szilárd, Janakovich Sándor, Lábár István, Schilling Károly.

Kinevezettek az II. rangfokozat 1. osztályából az I. rangfokozat 3-ik osztályába: Sebestyén (Sebastiansics) Márton, Piliy János, Mayer Miklós, Alt János, Rudnyák Károly, Rónay Bernát Bertalan, Pethe János, Szigeti Bálint, Müller Iván, Deák Ferenc, Walcha Pál, Rácz László, Oberbauer József művezetővé.

Előlépett a II. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába: Obradovits Mita, Vior Illés, Tenkoni József, Jámbor Elek, Ferencz Endre, Kálmán Móz, Dvorzácsek Ede, Szerényi (Schärieneder) Nándor, Palugay Bertalan, Pehacsek Ferenc, Bayer Vinca, Püspök Pál, Pígal József, Urányi Ferenc, Müller Gyula, Dániel Sándor, Rudnay Lajos András, Fiehl Mihály, Fehérvári Ferenc, Skorka Mihály, Hirling Sándor, Rádai Flóris, Luffert Frigyes, Puskár László, Németh Lajos, Székely Sándor, Czétényi Zsigmond, Horovitz Mór Miksa, Beranek József, Mándy Armin Lórina.

A II. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába: Zehrer Ambrus, Fries János, Hirtzer Ferenc, Varga Lajos, Czétényi György, Szántó József, Fodor Zoltán Mátyas, Strausz Ferenc Lajos, Csizsér Elek, Alexy Lajos, Fürst Kálmán, Homolya Sámuel András, Kiss Mátyas, Bary János, Lysek Albert Béla, Sarudy Géza, Pesehók Zsigmond Armin, Szentandrassy Géza, Alloni Gyula Antal, Bogár Lázár Lajos, Wessely József, Kovács Mihály, Kondor József, Giresch József, Ladányi Győző, Visehrad Károly, Papácsy Pál, Terényi István, Farkas István, Holupka András, Káli János, Pataki József, Reiherzer Lajos, Lassú Antal, Píngstgáf János, Riglay Frigyes, Kuttler József, Pásztor Gyula, Sándorffy Ede, Zaubek Adolf, Handl Károly, Peznyik György Sámuel, Szabadosi (Frey) Miksa, Kálnai Gyula, Bánay (Utratta) János, Ripperger Gyula, Földváry Gyula.

Kinevezettek: A III. rangfokozat 1-ső osztályából a II-ik rangfokozat 3-ik osztályába Ressel Rezső, Grincic József, Frank Miklós, Hadászi Károly, Englmayer Márton, Hain János, Baumann Ferenc, Somosi Ignác, Szirányi Rezső, Zsarnovicsky Gusztáv, Körber Mátyas, Egyházi János, Szabó József, Kolos Herman, Gallasz Sándor, Metovics György, Fischer Sándor, Hódosi Ferenc, Simonyi János, Somogyi Gyula, Takács Ferenc, Némethy Géza, Hohn János Lajos, Kovács Márton, Andre József, Kohhammer Zsigmond, Pleva Antal, Suskovic János, Hokkes János, Vas Sándor, Bene János, Hajós Keresztély, Kőszegi Ferenc, Sonabend Sándor, Tegvei Ferenc, Kovács Antal, Colombó Jerkó, Andorfi György Rajmond, Karkovszky János, Szabó József, Rutner József, Nedeczky Ottó, Banna Géza, Regelsberg Hugó, Kunz Henrik, Olbert Emil Hugó, Kovács Imre, Magyera József, Zalai (Zirkelbach) Károly, Ruiss József Binder Antal, Szojka Károly, Stefány István, Hubay Alajos, Zachradnik Károly, Krancosevics Menyhért, Apathideán Miksa, Beke János, Nagy Sándor, Tóth István, Radimeczky György, Marinka Antal, Biró Gyula, Madarász Jenő, Sztankovics Gyula, Kónyi Gusztáv, Scheiber Károly, Memlauer Alajos, Czintula Károly, Vása József, Ujházi Aladár, Jost Károly József, Pataki (Zirkelback) Imre, Sipka Pál, Minich József Pöcentigan Imre, Wendler János, Simon József, Onody Gyula, Löbl Ignác, Gerlich György, Droppa Imre, Gyurtsy Sándor, Roller József, Gebhardt Péter, Kassai Albert, Sváty Lipót, Bánay János, Szalaközy Sándor, Greger József, Fritsch Vilmos, Kovács Károly, Moczik József, Weitzner Ede, Damó Géza, Mikus Dániel, Neu eld Zsigmond, Angeiotti Zsigmond, Deoczky Imre, kaplonyi Rácz Akos, Mihalkó Béla, Déri Ödön, Lomjanszky István, Kovács János, Nagy Gyula, Stein Áron Armin, Fironics István, Röschenbenthal János, Kremmoczky József, Mester György, Holstáder József, Schmidt Miklós, Koszoru József, Góth Lajos, Sebestyén Károly, Lapu Károly, Nagy Pál, Dinda Árpád, Békési Gyula, Tárnoki Antal.

Május 1-től való számítással kinevezetnek: Schmidt Mihály vizsgáló lakatos, főokosvizsgálóvá, Schenck András, Koller József, Neuman Mór, Pöntenauer Károly, Zsoldos Hubert, Keleti László, Besse-nyei Károly, Moldt József, Reusz Gusztáv, Démeisz Károly, Hausz Ferenc, alművezetőkké művezetőkké, Tóth Lajos és Nagy Károly villaműzem-felügyelők gépfelügyelőkké és Uprimny Mihály fővizsgáló lakatos főokosvizsgálóvá végül Weizenzell Ede fővizsgáló lakatos (II. rangfokozat 3. osztály) illetményeinek változatlanul hagyása mellett, főokosvizsgálóvá neveztek ki.

Hetiszemle.

Budapest, április 20.

Gabonatüzet. Az időjárás e héten tulnyomóan hűvös volt, a mellett csapadék is gyakrabban fordult elő, mely azonban a vetésekre csak jöltevényen hatott. Azok fejlődésével majd mindenütt meg is vannak elégedve; a tavaszi munkálatok pedig szintén gyorsan haladnak. A vizállás újból emelkedett. A külföldön rendes lefolyású az időjárás és kivéven Észak-Németország egyes vidékeit, a vetések fejlődésével meg vannak elégedve.

A külföldi piacokon a forgalom továbbra is mérsékelt s a vállalkozási hajlam korlátozott, a fogyasztási kereslet gyenge és az árak keveset változtak, habár egyes piacokon némi spekulatív üsz-tönzés mutatkozott is. Amerikában gyakraibb, ámbár mérsékelt variációk fordultak elő. A látható buzakészletek feltűnő — a Bradstreets becslése szerint — ca 4 millió bushelt tevő csökkenése, a hesseni légy álli-

lógagos fellépése szilárdítóg hatott míg az argentiniai elszállítások és az exportizlet gyengülése, továbbra is kedvező terméskilátások később inkább nyomást gyakoroltak. Az aralakulás egyenlegként egyébként 1 c. magasabb. Angliában az irányzat csendes és az árak mérsékelten visszaestek. Franciaországban az amugy is alacsony árúvó további 1/4 frankot veszített. Németalföld, Belgium és Svájcban az üzleti viszonyok továbbra is nehézesek és változatlan árak csak nehezen érhetőek el. Németországban különösen az északi részekből a vetések kedvezőtlen átteleléséről panaszokadtak és ez az árak 2 márkával való emelkedését vonta maga után, habár eme híreknek a többi kontinentális piacokon alig tulajdonítottak fontosságot.

Nálunk az irányzat kenyérmagvakban épp ugy, mint takarmánycikkekben is, ártartó maradt, a forgalom azonban mérsékelte. Felmondásra bejelentettek összesen 32.000 mm. búzát, 22.000 mm. zabot és 2000 mm. rozst.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza szilárd hangulatban indult és a malmok jó vételkedve mellett az árak is néhány fillérrel emelkedtek, a kereslet később azonban csökkent, a hangulat is csendesebbé fordult, míg a hét második felében ismét kellemesebb hangulat érvényesült a nélkül azonban, hogy ez az árakra különösebb hatást gyakorolt volna; az árak a múlt héthez viszonyítva, csekélységgel magasabbak és az ősziragolom 160.000 métermázsát tesz ki. Az összes hozatai 167.000 métermázsát tett ki, melyből 31.000 métermázsát vittek tovább.

Rozs kevés érdeklődéssel találkozott és a forgalom nehezeke maradt. Az export tartózkodó volt és a helyi fogyasztás is csak mérsékelten beszerzésekre szorított, ami mellett az árak, a gyenge kínálat dacára, alig tartottak. Minőség szerint 6.45—6.65 korona között jegyzünk budapesti paritásra. Nyíri származékokban nem volt forgalom.

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) változatlan maradt. A kínálat gyengébb ugyan, a mutatkozó kereslet azonban elég könnyen nyer kielégítést. A hét vége felé a hangulat szilárd. Az árak minőség szerint 6.80—6.95 korona között alakulnak helyben. Kőbányán 6.80—6.65 koronáig fizettek. Állomásokon átveve nem volt forgalom.

Zab aránylag mérsékelten van kínálva és különösen jobb, valamint prima áru hiányzik. Az irányzat kezdetben szilárd volt és jó érdeklődés mellett az árak tartottak maradtak, a hét vége felé azonban a hangulat valamivel csendesebb. A forgalom ca. 4000 mm. és szín és tisztaság szerint 6.70—7.— koronát fizettek helyben.

Tengeri hazai áruban Győr és a Dunán felfelé való továbbszállításra jobb érdeklődéssel találkozott és néhány fillérrel a májusi határidő jegyzésén felül is ért el míg szerb áru ex Schiepp 7 fillérrel a májusi jegyzésén alul kelet el. Szeszegetők csokis hibás árut vásároltak. Kőbányán ugyancsak néhány nagyobb tétel hazai áru a 5.30, vagonáru 5.35 koronáig és szerb a 5.10 koronáért adott el. Tiszavidéki állomásokon a kínálat bő, a nélkül, hogy megfelelő érdeklődés mutatkoznék és így e viszonylatok néhány fillért vesztek.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet forgalma e héten közepesen monható, amennyiben vevőknek csak a korábbi kötések lebonyolítására szorítottak. Rendelések különösen a sötétebb lisztajtásra meglehetősen érkeznek.

Takarmánycikkek szilárdak, amennyiben élénk kereslet mellett malmaink gyártmányai a legmagasabb árakon is elhelyezést találnak. A készletek nagyon csekélyek. Az üzlet élénkítése érdekében malmaink e hét folyamán a liszt árat átlagosan 30 fillérrel leszállították és mai napon következőképpen jegyezzük:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	24.80	23.40	23.20	21.70	21.40	20.70	19.50
		7	7 1/2	8			
		17.60	14.70	10.60			
Finom korpa:							Goromba korpa:
Ár: korona	9.10						9.10
Dara:	AB	C					
			24.90	23.90			

Átlagos árak 100 kilogrammonként, Budapestre szállítva zsákostól értendő.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Ipargyesület iparpártolási szakosztálya, kedden, április 23-ikán délután 5 órakor az egyesület helyiségében (VI., Uj-utca 4. sz. I. emelet) ülést tart. A napirend tárgya: 1. Válaszok a hazai imakönyvek tárgyában kiadott kérvényeinkre. 2. Válaszok a gyolcsos tótok ügyében kiadott felhívásunkra. 3. Intézkedések a karácsonyi piacnak magyar cikkeivel való ellátása iránt. (Viznai indítványa.) 4. Hazai gyártmányok elárúsítása. (A „Magyar Ipar”-ban fölvetett eszme.) 5. Magyar anyagot a magyar gyártmányokhoz. (Egy hírlapi leiszólalás.) 6. Folyó ügyek és bejelentések. (Indítványokat 48 órával előre kell az egyesület irodájában bejelenteni.)

Az összes szakosztályok csütörtökön 25-ikén tartanak ülést, amelyen Komlóssy Gyula tart előadást a surló korongról.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet ma tartotta második rendes közgyűlését gróf Széchenyi

Sándor elnökle alatt. A közgyűlés elsősorban az igazgatóság évi jelentését és a zárszámadásokat tárgyalta. A jelentés szerint a lefolyt üzleti év végéig 964 szövetkezet volt a kötelékbe felvéve 193 605 taggal, akiknek 383.576 üzletrésztük van, 19.976.277 korona értékkel. Ezek a szövetkezetek az év végén összesen 26,282.926 koronával tartoztak a központnak. A tiszta kamatbételt 398.251 korona. Ebből leszámítva az üzleti költség címén felmerült 279.567 korona, az elért tiszta nyereség 118.684 korona, amiből a tartalék és biztosítéki alapok dotációját után az alapítónak csak szerény 3% osztalék jut. Az igazgatóság jelentésében megemlíkszik arról is, hogy több vármegye árpaárpaízeinek egy részét ő nála helyezi el; megemlíti, hogy az 5%-os kamatozó kötvények elhelyezése szép sikerrel járt, hogy a vidéki szövetkezetek könnyebb felügyeletére és ellenőrzésére több képviselőség szervezetet, végül, hogy az igazgatóság a központi hivatalok elhelyezésére házat épített, hogy a tisztviselő részére s azok állandó hozzájárulása alapján nyugdíjalapot létesít. A közgyűlés e jelentést s a zárszámadásokat jóváhagyta s az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a telmentést megadta. A közgyűlés továbbá a közgyűlésen való megjelenésről és képviselőségről szóló alapszabályhatározmányt módosította, az előtte való nap tartott szövetkezeti kongresszus által szövetkezeti ügyekben tett elvi elterjesztéseket jóváhagyta s végül az igazgatóság kiegészítésére újból megválasztotta a kisorsolt gróf Maláth József. Ottlik Iván és Pallavicini Ede öröf igazgatósági tagokat és új tagokul megválasztotta dr. Chavrak Levint és Eisele Józsefet. A közgyűlés végül az igazgatóságnak, az elnöknek és a vezérigazgatónak teljes elismerését lejezte ki.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara április 23-ikán kedden délután 4 órakor teljes ülést tart.

Nemzetközi vasutertekezet. A legközelebbi európai menetrend-értekezletet a palermói értekezlet határozatából folyólag június hó 12. és 13-ik napjain Budapestben tartják meg. Ezen értekezleten a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumot Jenk Béla vasuti és hajózási főfelügyelő, az osztrák cs. kir. vasutügyi minisztériumot pedig Pascher Károly cs. kir. osztálytanácsos fogják képviselni.

A m. kir. Államvasutak igazgatósága április 10-én három, április 16-ikán pedig egy millió koronát szállított be pénztárai főösszegeiből a központi állampénztárba, ami által a folyó évi beszállítás 14,160.444 koronát tesz ki.

A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság Illok állomást árviz miatt, 20-ikától további intézkedésig megszüntette.

Az Anker Élet- és Járadék-Biztosító-Társaság Bécsben április 20-ikán tartotta XLIII. rendes közgyűlését, gróf Prokesch Osten Antal elnökle alatt.

A számadó jelentésből kitűnik, hogy az 1900. évben 9533 ajánlatot nyújtottak be 48.602.337.06 K. tőkére, 35.016.55 K. járadékra és 7818 szerződést 39.488.486.91 K. tőkére és 37.261.40 K. járadékra létesítettek. Az év végén érvényben volt 87.150 szerződés 505.214.107.71 K. tőkére és 321.374.19 K. járadékra. Az 1900. évben halálesetekről, visszavásárlásokról, életeseti és járadék-biztosításokért, 3.810.647.30 K. a nyeresémenyriszüléssel kötött haláleseti biztosítások osztalék-alapjaiból és a minimális eredményvel garantított tulajdosi csoportok alapjaiból és az üzleti nyereségből a társaság által adott összeg hozzászámításával 6,981.049.88 K., a nem garantított tulajdosi csoportok alapjaiból 1,447.037.55 K. összesen 12,238.734.73 K. fizetett meg a tartalékok szabályszerű emelésére 12,873.201.32 K. fordítattott.

A halálesetre nyeresémenyrisztalékkal biztosítottak mint nyeresémenyrisztalékok az „A” osztalékértv szerint az évi díjnak 25%-át, a „B” osztalékértv (emelkedő osztalék) szerint pedig a biztosítás tartama arányában az évi díj 21, 18, 15. és 9%-át kapják. A biztosítéki vagyon a számadási jelentés szerint áll: a tőke és járadék-biztosítások díjtartalékaiból (biztosítási alapok) 45.080.629.50 K., a garantított tulajdosi csoportok alapjaiból 17,262.264.92 K. Összesen 122.342.894.42 továbbá a részvénytőkéből 2.000.000.— K. a tőke-tartalék, különtartalék s az 1900. évben átutalt nyereségből 6,277.529.69 K. Összesen 130.620.424.11 K. A társaság összes vagyona 138,202.504.41, ebből Magyarország esik: magyar értékpapirokban 14,472.457.75 korona, leizalóköltésönökben 13,005.200.— korona, és ingatlanból (társasági ház Budapest) 1,063.768.80 K., összesen K. 28.541.426.55 K. A részvényeseknek osztalék és felülosztalék gyanánt 400.000 K. — osztalék ki; az elélt és halálesetre nyeresémenyrisztalékkal biztosítottak osztalék-alapja javára 330.000 K. — utaltatik s a rendkívüli tartalékok emelésére 340.000 K. — fordították. A 1900. évben a nyeresémenyrisztalékkal biztosítottaknak s a felszámolásra került garantított tulajdosi csoportoknak nyeresémenyrisztalék gyanánt 659.166.13 K. fizetett ki. Az igazgatónakésből kilépő gróf Hoyos Sztaniszló ő méltósága ismét megválasztották Felügyelő bizottsági tagoknak megválasztották: dr. báró Klein Hubert Scanavi Etienne lovag és Wiedmann Ottó; pótagokul Pflaum Mór és Seidler Mór urak. Az 1900. évi szelvény április hó 22-ikétől kezdve váltáltak be 200 koronával a társaság bécsi és budapesti pénztárainál.

Esztorgom—Szászvári Köszönbánya Részvénytársaság Budapest. Holnap e hó 22-én történik az alávás az Esztorgom—Szászvári Köszönbánya Részvénytársaság ama részvényeire, melyek a Saigotárnyi részvényeket megilétő átvételi jog alapján át nem vétettek. Az alávási ár részvényenkint 236 koronával van megállapítva, a címletkamatokat hozzáadva. Noha a Saigotárnyi köszönbánya részvénytársaság részvényesei közül igen számosan éltek a nekik biztosított átvételi joggal, mégis a készpénzalávási céljára bizonyos számú részvény rendelkezésre fog állni, melyekre jegysékek elfogadtatnak: Budapestén a Pesti Magyar

Kereskedelmi Banknál s a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál, valamint ezen intézetek főkösztelőinél, Bécsben a Wiener Bank-Verein-mál s annak letétpénztárai s váltóüzleteinél, továbbá prágai, brünni, grázi, auszigi s prossnici főkjainál.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ierenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árgyézése 1901. évi április 20. Készlet 459 darab, Erkezet 1213 darab. Összesen 1672 darab. Eladatott 1270 darab. Maradt 402 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 84—92 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 86—92 koronáig, 320—380 klg. sulyban 84—93 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 76—82 koronáig. Malac ——— kgrig —.— korona. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, április 20.

Élénk kereslet és szilárd irányzat mellett 37,000 métermázsza buza került forgalomba, néhány fillérrel drágábban. Egyéb gabonanemtekben mérsékelte volt a forgalom. Rozs tartott.

Eladatott:
Buza. Tiszavideki: 14 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 1800 mm. 78 k. 8 K. 15 f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 10 f., 500 mm. 78-5 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 0 1/2 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 0 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 200 mm. 79 k. 8 K. — f., 150 mm. 78-5 k. 8 K. 0 1/2 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 85 f., 400 mm. 75 k. 7 K. 75 f.

Pestvidéki: 150 mm. 79 k. 7 K. 97 1/2 f., 100 mm. 78 5 k. 7 K. 97 1/2 f., 600 mm. 77-5 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 82 1/2 f., 1300 mm. 77 k. 7 K. 77 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 77 1/2 f., 600 mm. 76-7 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 76 k. 7 K. 65 f.

Fehérmezei: 1560 mm. 74-8 k. 7 K. 70 f., 650 mm. 75 k. 7 K. 65 f.

Dunai: 1500 mm. 75 k. 7 K. 55 f.

Cservenkai: 3000 mm. 75 k. 7 K. 65 f.

Dunaföldvári: 1000 mm. 74-5 k. 7 K. 70 f., 800 mm. 75-5 k. 7 K. 77 1/2 f.

Makói: 1560 mm. 77-8 k. 7 K. 97 1/2 f.

Bácskai: 200 mm. 77-9 k. 7 K. 55 f.

Szent-Tamási: 1500 mm. 75 k. 7 K. 72 1/2 f., 1800 mm. 75 k. 7 K. 72 1/2 f., 2000 mm. 75 k. 7 K. 72 1/2 f.

Morosi: 4450 mm. 77-5 k. 7 K. 77 1/2 f.

O-Becsei: 3250 mm. 74-2 k. 7 K. 65 f.

Raktáru: 1200 mm. 77-5 k. 7 K. 92 1/2 f., 2000 mm. 76-2 k. 7 K. 65 f.

Mind három hónapra.

Zab: 600 mm. 7 K. 70 f.

Rozs: 150 mm. 7 K. 62 1/2 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokási szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	Kilogramm áru		Kilós	Kilogramm áru	
		K.-to	K.-ig		K.-to	K.-ig
Tiszavideki	0	79	7.45	75	7.80	7.65
"	"	70	7.65	77.50	7.90	7.80
"	"	77	7.65	77.50	—	—
"	"	78	7.70	8.80	8.2	—
Fehérmezei:		79	7.35	7.65	7.9	7.90
"	"	77	7.55	7.70	8.0	7.90
"	"	77	7.65	7.75	8.1	7.65
"	"	78	7.7	7.80	8.2	—
Pestvidéki		77	7.35	7.65	7.9	7.80
"	"	75	7.45	7.65	7.8	7.90
"	"	77	7.55	7.65	7.8	7.90
"	"	78	7.65	7.75	8.0	—
Bánási		74	7.30	7.55	7.80	7.70
"	"	75	7.35	7.45	7.6	7.70
"	"	78	7.45	7.60	8.0	—
"	"	77	7.65	7.65	8.1	—
Bácskai:		77	7.45	7.65	7.8	—
"	"	74	7.50	7.65	7.9	—
"	"	75	7.65	7.75	8.0	—
"	"	76	7.75	7.85	8.1	—

Egyéb gabonanemtek	Kilós	Kilogramm áru	
		K.-to	K.-ig
Rozs új elsőrendű	70—72	7.60	7.65
" másodrendű	—	7.40	7.50
Arpa — takarmány	—	6.85	6.85
" égszsi való	—	6.90	6.90
Zab — elsőrendű	—	6.50	6.50
Zab — másodrendű	—	6.30	6.30
Tengeri — elsőrendű	—	6.80	6.70
" másodrendű	—	6.50	6.55
Reposz — elsőrendű	—	—	—
" másodrendű	—	—	—
Köles — elsőrendű	—	—	—
" másodrendű	—	—	—
" harmadrendű	—	—	—
" negyedrendű	—	—	—
" ötödrendű	—	—	—
" hatodrendű	—	—	—
" hetedrendű	—	—	—
" nyolcadrendű	—	—	—
" kilencedrendű	—	—	—
" tizedrendű	—	—	—
" tizenegyedrendű	—	—	—
" tizenkettedrendű	—	—	—
" tizenharmadrendű	—	—	—
" tizennegyedrendű	—	—	—
" tizenötödrendű	—	—	—
" tizenhatodrendű	—	—	—
" tizenhetedrendű	—	—	—
" tizennyolcadrendű	—	—	—
" tizenkilencedrendű	—	—	—
" harmincadrendű	—	—	—
" negyvenadrendű	—	—	—
" negyvenötödrendű	—	—	—
" negyvenhatodrendű	—	—	—
" negyvenhetedrendű	—	—	—
" negyvennyolcadrendű	—	—	—
" negyvenkilencedrendű	—	—	—
" ötvenadrendű	—	—	—
" ötvenötödrendű	—	—	—
" ötvenhatodrendű	—	—	—
" ötvenhetedrendű	—	—	—
" ötvennyolcadrendű	—	—	—
" ötvenkilencedrendű	—	—	—
" hatvanadrendű	—	—	—
" hatvanötödrendű	—	—	—
" hatvanhatodrendű	—	—	—
" hatvanhetedrendű	—	—	—
" hatvannyolcadrendű	—	—	—
" hatvankilencedrendű	—	—	—
" hetvenadrendű	—	—	—
" hetvenötödrendű	—	—	—
" hetvenhatodrendű	—	—	—
" hetvenhetedrendű	—	—	—
" hetvennyolcadrendű	—	—	—
" hetvenkilencedrendű	—	—	—
" nyolcvanadrendű	—	—	—
" nyolcvanötödrendű	—	—	—
" nyolcvanhatodrendű	—	—	—
" nyolcvanhetedrendű	—	—	—
" nyolcvannyolcadrendű	—	—	—
" nyolcvankilencedrendű	—	—	—
" kilencvenadrendű	—	—	—
" kilencvenötödrendű	—	—	—
" kilencvenhatodrendű	—	—	—
" kilencvenhetedrendű	—	—	—
" kilencvennyolcadrendű	—	—	—
" kilencvenkilencedrendű	—	—	—
" századrendű	—	—	—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra	7.61—7.60—7.62—7.61—7.62
Buza májusra	7.61—7.62—7.63—7.64
Buza októberre	7.66—7.67—7.68—7.69—7.70
Rozs ápr	

Délután fél 5 órakor zárul:

Table with 2 columns: Item name (Buza áprilisra, Buza májusra, Buza 1901. októberre, Rozs áprilisra, Rozs októberre, Zab 1901. áprilisra, Zab októberre, Tengeri májusra, Tengeri júliusra, Repce augusztusra) and prices (7.59-7.60, 7.61-7.62, 7.66-7.67, 7.70-7.71, 6.65-6.66, 6.71-6.73, 5.56-5.58, 5.28-5.29, 5.38-5.39, 18.-13.10)

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde gyenge megnyitás után, főleg fedezési vételek folytán és javult külföldi élesztő befolyása alatt, felfelé irányuló törekvést áruolt el. A zárlat jóval magasabb árak mellett történt.

Helyi piac értékei nagyjából a voltak hanyagolva, csupán Ríamurányi részvényekben volt kereslet, tartott árkak mellett.

A déli tőzsde mérsékelt forgalom mellett teljesen változatlan volt s csendesen zárult.

A helyi és járadékpiac csendes. A valutapiac változatlan.

Az előtőzsde bágyadt. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 699.—700.—. Osztrák hitelrészvény 696.—797.25. Államvasuti részvény 694.—695.50. Ríamurányi vasműrészvény 512.50.—. Déli vasut 100.50 korona.

A déli tőzsde lanyha. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 699.25.—. Osztrák hitelrészvény 695.75-697.75. Államvasuti részvény 695.25-696.—. Leszámitolóbank részvény 445.—446.50. Ríamurányi vasmű 510.50-513.—. Közúti vasut 580.—580.50 korona.

Forgalomban került: Osztrák-Magyar-Bank 1675.—1680. Központi Takarékpénztár 1400.—1420.—. Salgótarjáni közszénbánya 606.—607.—. Ganz és társa 3000.—3100.—. Városi vasut részvény 304.—306.— korona.

Üdítőzsde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 696.50. Magyar hitelrészvény 699.—. Leszámitoló bank részvény 446.—. Ríamurányi vasműrészvény 510.50. Osztrák-Magyar államvasut 694.75. Közúti vasut részvény 579.—. Városi villamos vasut részvény 304.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következők ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 42.—48.— korona, vörös aprószemű 40.—45.— korona, vörös erdőlyi — korona, vörös bánágsági — korona, középszemű 48.—51.— korona, nagy szemű 52.—58.— korona. Disznózsír: budapesti 53.50-54.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — korona, városi 4 darabos 44.—44.50. korona, 3 darabos 46.50-47.— korona. Ástölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.—12.75 korona 120 darabos — korona, 100 darabos 14.—14.25 korona, 85 darabos 15.25-15.75 korona. azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.25-12.75 korona, 100 darabos 13.25-13.50 korona, 85 darabos 14.25-14.50 korona. Szilvaiz: szlávóniai 19.25-19.75 korona, szerbiai 18.—18.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén kedvezőbb az irányzat amerikai tudósításokra.

Déli tőzsdén is tartották az árfolyamok. Zárlat tartott.

Bécs, április 20. (Magyar értékek zárlata.) 4/20-os aranyjáradék 117.55. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 140.75. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.—. Magyar eszámítok- és pénzváltóbank —. Ríamurányi vasműrészvény 511.—. Magyar koronajáradék 92.95. 4/20-os magyar földterem. kötvény 92.70. Magyar hitelbank részvény 696.—. Magyar nyeregemény kölcsön sorsjegye 174.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 365.—. Magyar kereskedelmi bank 25.08. Magyar cukoripar —.

Külföldi értéktőzsde.

Bécs, április 20. (Zárlat.) 4/20-os papírjáradék 98.35. 4/20-os osztr. aranyjáradék 117.70. 1860-os sorsjegye 141.—. Osztrák hitelsorsjegye 399.—. Angol-osztrák bank 283.—. Bécsi bankjegysorozat 494.50. Osztrák-magyar bank 1675. Déli vasut 102.50. Dunagőzhajózási részvény 846.—. Dohányrészvény —. Cászári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.80. 4/20-os ezüst járadék 97.90. Osztrák koronajáradék 97.45. 1864-iki sorsjegye 208.—. Osztrák hitelintézeti részvény 695.—. Unionbank 561.50. Osztrák Länderbank 425.—. Osztrák-magyar államvasut 894.75. Elhavölgyi vasut 102.75. Alpesi bányarészvény 484.—. 20 trunk. arany 19.09. Londoni váltóár 240.25. Bécsi Tramway Litt B. 287.—. Bécsi Tramway Litt A. 289.—. Lipót kőb 460.—. Az irányzat csendes.

Berlin, április 20. (Zárlat.) 4/20-os papírjáradék 98.30. 4/20-os osztrák aranyjáradék 100.10. Elhavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék —. Osztrák-magyar államvasut 148.40. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 84.85. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.90. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 187.10. Altalános vállamosági adíson 201.75. Gelsenkirchen 107.75. Laura-kőb 214.90. 4/20-os ezüstjáradék —. 4/20-os magyar aranyjáradék 98.75. Osztrák hitelrészvény 217.90. Déli vasut 24.90. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.10. 4/20-os új orosz kölcsön 96.20. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 96.10. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 161.50. Harpeni 178.75. Az irányzat szilárdabb.

Berlin, április 20. (A Budapesti Napió tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4/20-os magyar aranyjáradék 98.90. Magyar koronajáradék 93.50. Osztrák hitelrészvény 217.75. Osztrák-magyar államvasut 148.25. Déli vasut 24.90. Északnyugati vasut —. Elhavölgyi vasut —. Orosz bankjegye kispénz 216.10. Buschtiehradi —. Orosz bankjegye —. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, április 20. (Zárlat.) 4/20-os ezüstjáradék 97.70. 1860. sorsjegye 141.—. Déli vasut 24.75. 4/20-os osztrák aranyjáradék 99.75. Osztrák hitelrészvény 218.15. Osztrák-magyar államvasut 148.75. Olasz járadék 95.90. 4/20-os Magyar aranyjáradék 98.90. Az irányzat nyugodt.

Paris, április 20. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —. 4/20-os osztrák aranyjáradék 99.50. Osztrák Länderbank —. 3/20-os francia járadék 101.30. Ottomanbank 552.—. 3/20-os francia járadék 102.80. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut —. 4/20-os magyar aranyjáradék 100.—. Párisi bankrészvény 1078. Olasz járadék 96.40. Francia törleszt. járadék 99.95. Osztrák földhitelintézeti részvény —. Török dohányrészvény 326.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 19. A sertésüzlet irányzata lanyha. A) Hízott sertések ára: I. Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 86-88 fillérig. Oreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 95-97 fillérig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 92-94 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 290 kilogramm felüli súlyban) 88-90 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 86-88 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 84-86 fillérig.

Sertéselésztszám 1901. Április 18. napján volt készlet 48.812 darab. — 1901. április 19. napján felhajtott 1361 darab. 1901. április 19. napján elszállított 707 darab. 1901. április 20. napjára maradt készletben 49.366 darab.

UTMUTATO.

Sternberg Ármín és Testvére es. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárában Kerespeti ut 36. címbalomból, hegedűk, fuvalók a minden más hangszer jutányos árban szereshető be. Külön zongoratermek a Kossuti Lajos utcában (a Károlyi-kört sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zsákölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI. Andrássy-u. 5. Magy. kir. szab. osztályi sorsjárték felosztási helye: IV. Koronaherceg-utca 11. Kézi zálogüzletek: IV. Károlyi-kört 13.; IV. Koronaherceg- és Zsibars-utca sarkán; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és flubizostó-intézet, Budapest, V. Teréz-kört 40-42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyona 1900. december 31-én 6,717,250.21 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 600,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duna, Horva, Vág, Kápa, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborca, Ung) and wind direction/speed (Apr. Apr., m. éter, m. éter). Includes locations like Székely, Pannónia, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szordab, N.-Majány, Sziszek, Mitrovica, Deés, Szatmár, K.-Kostály, Munkács, Homonna, Ungvár.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, április 21. — Római katolikus: F. 2. Miseric. — Protestáns: F. 2. Anzelm. — Görög-orosz: (április 8.) S. G. Herodion. — Zsidó: Ijar 2. — Nap két: 4 óra 45 perckor. — Nyugszik 6 óra 41 perckor. — Hold két: Reggel 6 óra 24 perckor. — Nyugszik: délután 10 óra 08 perckor. A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Régiségtár. Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg. Országos képtár az Akadémiában. Nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Iparművészeti múzeum az Üllői-uton nyitva 9-1-ig. Képköltés az Múzsárokban. Belépődíj délelőtt 9 órától 1-ig 1 korona, azontul délután 4 óráig 40 fillér. Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-kört) 4. sz. nyitva délelőtt 10-12-ig. Téli múzeum nyitva délelőtt 9-12-ig. Mezőgazdasági múzeum nyitva délelőtt 9-1-ig. Földtani intézet múzeuma nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Közlekedési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig. Kereskedelmi múzeum az iparcarnokban d. e. 9 órától 12 óráig. Szabadalmi levéltár d. e. 9-1-ig. Az Akadémia Goethe-szobája zárva. Múzeumi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-8-ig. Iparművészeti múzeum és iskola könyvtára d. e. 10-12-ig. Statisztikai hivatali könyvtára zárva. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatals órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés árusításokat is eszközöl) a városi iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzemeltetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

TAJÉKOZTATÓ.

Utánközlés miatt kérünk pontonban a Rosa Schaffer. Szépség gazdaság, szépség hatalom.

Advertisement for Rosa Schaffer beauty products. Includes text: 'Est a legnagyobb kincsét eddig egyedül csak', 'Mme. Rosa Schaffer szerb kir. udv. és kam. ezüstöltés, Bécs, I., Kohlmarkt 6.', 'Az által felkeltett és használt és sok kiállításon első díjakkal kitüntetett szépségesszereknek sikerült.', 'Poudre ravissante', 'Crème ravissante', 'Eau ravissante', 'Savon ravissante'.

Törvényesen vedve. Az egyedüli poude, melynek használata után mosdani lehet anélkül, hogy a bőrről szennelődés hatása eltűnne. Egy karton ára 5 kor. és 3 k. Crème ravissante: évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosra és ráncmentesre teszi, a bőrt vakító fehérré teszi, csodálatos zománc alatt eltűnik minden bőrkáros, még a himlőnyelvek és anyajegyek is, elsimítja a bőr ráncokat, összehúzza a pórusokat és minden nő arcot vakítóvá és fiatalúvá teszi. Ez az egyedüli poude, melynek használata után mosdani lehet anélkül, hogy a bőrről szennelődés hatása eltűnne. Egy karton ára 5 kor. és 3 k. Eau ravissante: a bőr petyhüdtéget megakadályozza, megerősíti a bőrt és a legkitűnőbb biztos hatáson telettel viz. 1 üveg ára 5 korona. Savon ravissante: földmulhatatlan szépségesszappan. Ára 1.00 és 2.40 korona.

Mme. Rosa „Kinoir“ jával minden órák hajnak ifjú színeket, a legenyesebb gesztusok barsonyszerű fekete színt. A „Kinoir“ egyszerű használata elegendő, hogy a haj színe örökös szőke, barnának vagy feketenek tartás meg. Semmi mosás nem képes az elört árnyalatot eltávolítani, a fejbőr üzta és fehére marad. Kartonok ára használati utasítással együtt 3 és 10 korona. A kitűnő hajápolás, a haj színe, a haj szélessége, a haj vastagsága, a haj sűrűsége, a haj színe, a haj szélessége, a haj vastagsága, a haj sűrűsége, a haj színe, a haj szélessége, a haj vastagsága, a haj sűrűsége.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, április 20.

A maximum észak felé terjedkedett és széles sáv alakjában borította a kontinens középső részzeit a Földközi tengerrel az északi Jeges tenger, Európa nyugati és délkeleti széléit pedig egy-egy nagy kiterjedésű depresszió érinti; azonkívül egy kis depresszió fejlődött a maximum területén belül a Keleti tenger felett. Az idő európa legnagyobb részében, kivéve a depressziók közvetlen környékét, száraz és jobbra derült volt. A hőmérséklet deleketen kissé süllyedt, dényugaton pedig emelkedett, egybeült változatlan. Az idő nálunk is szárazabbra fordult, amennyiben az ország nyugoti felében sehol sem esett és Keleten is gyengült, vagy megszent az esőzés illetve havazás. A hőmérséklet nem változott. Az Átöld és az északi megyék egyes vidékein az éjjel is fagyott. Kültetés. Enyhébb és helyenkint, de inkább csak az ország északi és keleti részén még esős idő várható.

Rác György

nagybirtokos jóántúli szőlőtelepén és kertészetében (Kula, Bács megye) kaphatók jutányos áron, szokványminőségű szőlőfajtájukok, amerikai alanyfesszők és európai vesszők, azután gyümölcsfák, alma és körtefaoncok, ut-szélű fák és a legjobb élőnövények. Árjegyzéket küld az intézőség.

Tavaszi és nyári selyemkelme-ujdonságok Szénásy, Hoffmann és Társa

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában,
BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám.

Legnagyobb és legszebb választék selyemkelme-ujdonságokban a tavaszi és nyári idényre. Ezek: Lyoni pongis 65 krtól kezdve. Sima és nyomott tiszta selyem liberty 78 krtól kezdve. — Tulbecslés cégünknel ki van zárva. — Minták vidékre készséggel küldetnek.

BUTOROK
úgy készpénzert, mint
részfizetésre
a leggyorsrúbbtól a
legfinomabb kivitelig
legutányosabban
Chrenten és Fuchs
testvéreknel,
BUDAPEST
VI., Teréz-körút 8.
Andrássy-ut közelében
Képes árjegyzék ingyen.

Kassay Adolf.

Legújabb levelező, öntvényes és házi tűtár. A közművelésben előforduló mindenféle levelek, meghívások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára fürtve 2 kor., kötet 2 kor. 40 fill. Az összeg előtérbe befizetés esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető: Lampel Károly (Wodlauer F. és Fiai) és. k. hiv. udvari könyvtárkönyvtárakban, Budapest, Andrássy-ut 21. szám.

FERNOLENDT

cipő-fézmáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fentartja.
Alapították 1892-ben. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt. Raktár Budapest, V. Lipót-körút 24. sz.

Női topánok tucatja 45 kor.
Női füzös cipők tucatja 47 kor.
Felülmulhatlan szép kidolgozásban. Mindenféle konkurencia ki van zárva. Minden mennyiséget küldfél tucattól felfelé utánvétellel, készpénzfizetés mellett
MICH. LÖWIT'S SOHN JUN.
cipőgyára PARDUBITZ.

Csász. és kir. szab. jégszekrény.
Gyár: Budapest, **STILLER JÓZSEF**-nél, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kiemelkedő gyors hűtőköszelékkel, szűz, víz, vaj, nyers húzra has hűtőre, ételbűtőket házi székességre, fagyalt-készítőkészletet és fagyalt-reszervoárokat, bormerést berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-csapatokat.
Képes árjegyzékek ingyen.
Stiller József
BUDAPEST.
Gyár és iroda:
VII. Nagydófa-u. 22.
Wesselyni-u. sarok.

Hatóságilag engedélyezett
Végeladás.
Az üzlet felosztása folytán a raktáron levő összes urli divat-cikkek, u. m. férfi-fehérnemű, nyakkendők, angol echarpok, angol keztyűk, zsebkendők, harisnyák, esernyők, sárcipők, vadász-mellények stb., stb., legjobb minőségben a beszerzési áron alól eladotnak.
V., Dorottya-utca 6. szám. (Wurm-udvar).
KANITZ G. ZSIGMOND.
Az üzleti berendezés eladó.

Oh jaj!
En és családom évek során át használjuk az ön valóban hatálos mellasztiilláját. Postalánvételtem 10 drb 1 koronás dobozt.
Teplitz-Schönan, 1900.
G. Grimm, szerkesztő
Kétség és rekedtség ellen gyors és kitűnő eredményt hoz a
EGGER mellasztiilláit.
Doboz 1 kor. és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és droguériában.
Fő- és székhelyi raktár:
"NÁDOR"-győrzsejtár
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!
EGGER-mellasztiilla csakhamar megszabadított!

Kovács-Patak
klimatikus gyógyhely
a főváros közvetlen közelében
a budapest-bécsi vonalon, minden órában vonat.
Remek fekvés, szél- és pormentes vidék.
Árnyas sétányok, Duna- és kádfürdők, uszodák, az összes bel- és külföldi lapok és folyóiratok.
Hetenként kétszer katonazene.
Szobák a szállóházban és magánnyaralókban olcsón kaphatók.
Kitűnő magyar konyha, tisztán kezelt italok.
Méréselt árak. Pontos kiszolgálat.
Fürdőorvos helyben rendel.
Prospektust kívánatra küld a fürdőbértől.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles közönséget folytán ezen nevezésünknél óta fennálló rendelő-intézet a legelőlegesen ajánlható.
Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. sz. Opera mellett.
TITKOS BETEGSÉGEKET
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhatásait, az elgyengült férfiak, magányosok, a bajakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, barmenyire idültet is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magatlanság egyik főokozója és herbebetegségeket gyógyít uti gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan
Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos.
RENDEL: naponta 4. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 5 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön várterem.
Ugyanott megjelent és a szerzője: DR. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 10-ik kiadásban megjelent) a neml betegségek és ezek ázszerű gyógykezeléséhez elűd könyv, vala ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bukálódás mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvétel mellett.
ILLUSZTRÁLT ÁRJEJYZÉKEK TITOKTARTÁS MELLETT INGENY KÜLD SZÉT:
KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyára (alap, 1878.)
Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.
Gyár: Központi városház.
Kéretik a címre jól ügyelni.
12 korona rendelésnél bérmentve. Meg nem felelő kérelmekkel kísértek.

LIEBE sagrada-bora
kitűnő, könnyű székélet előidéző emésztőszer. — Biztos, kellemes hatás!
Anaemin
felülmulhatatlan vérszegénységben és sárgaságban szenvedő személyeknek.
Vasfelvétel előidéző étvágy!
J. Paul Liebe Tetschen a.E.

SPECIALISTA
SERVÍKÖTŐKÉNY
Keleti J. orthopédiai műintézete ajánlja minden sérvben szenvedőknek a legújabb és modern szerkezetű 1900. évben cs. és kir. szabadalmazott sérvkötejt. Nem csak, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő felvése által felülmul minden más gyártmányt.
Árak: **Egyoldalu Kétoldalu**
12 korona. 24 korona.
Gyárában teljes jótállás mellett készítenek, továbbá: járós- és támgépek, műtűzők, ferdeátték részre és scoliosis-nál Hessing rendszerre szerint műtűzők és kezek, haskötek, köldöksérkötők, görcsös-harisnyák stb. stb.
ILLUSZTRÁLT ÁRJEJYZÉKEK TITOKTARTÁS MELLETT INGENY KÜLD SZÉT:
KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyára (alap, 1878.)
Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.
Gyár: Központi városház.
Kéretik a címre jól ügyelni.
12 korona rendelésnél bérmentve. Meg nem felelő kérelmekkel kísértek.

Nekülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalahatatlant!
Világcikk. Kivitel minden országba.
CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.
A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszere a
Thierry A. gyógyszerész balzsama
Felülmulhatatlan mindenféle mell, tüdő, máj, gyomor s általában beidő bajok ellen. Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb
seb-balzsam.
Csak akkor valódi, ha a mind-n művelt államban beajstromozott, zöld színű **apáca-védjegyvel** és a záró tokon cég-jelvéssel van ellátva. Evi termelés kimutathatólag 6 millió palack.
Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy palack 4 korona. Próbá-palack prospectussal s minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szetikédes csak készpénzre történik.

Thierry A. centifolia-kencőse
(gyógyezeti csuda-ir), sebeknél felülmulhatatlan szívó és gyógyító hatású. Az operációkat többnyire feleslegesé teszi. E gyógyult. Antiseptikus hatása, gyorsan enyhítőleg és csillapítólag hat, rövid időn belül teljes gyógyulást eredményez minden neműnyit gyúladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyító és szétosztató és biztosan meggyógyítja a még olyan mélyre behatolt idegen testeket. Egy tégely bérmentve 1 koronára 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100,000 tégely.
Mindezt háziszerekről egész levlétára. Kitévő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Ügyvezetői óvakodni kell és szigorúan ügyelni a tégelyen bégezett ezen cég-jelvéssel: **Apotheca s. un. Schutzengel** és **A. Thierry**. Ahol raktár nincs, semki ne hagyja magát rábeszélteni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmény megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre!
Apotheker A. THIERRY'S FABRIK in Pregrada, bei Rohitsch-Sauerbrunn.
(Az osztrák hivatalnok-egylet szállítója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)
Kapható Budapestben: **Török József, Dr. Erger Leo és J. gyógyszerár** által.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti: **RADÓ ANTAL.**

A magyar és a külföldi irodalom termékeit oly olcsó áron hozza forgalomba, hogy azokat a legszerényebb viszonyok között élők is megszerezhessek. Felöleli a szépirodalom minden ágát. Már eddig is a legolcsóbb és legteljesebb házi könyvtárt nyújtja.

A legjobb minőségű famentes papíron, a legjobb nyomással jelenik meg.

Egy-egy szám ára: 30 fillér. — Minden füzet egyenként is kapható.

Kiadja:

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-út 21.

Verses művek.

— Lyra és epika. —

Ábrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. (85.)
Balassa Bálint. Válogatott költeményei. (188.)
Berzenyi Dániel. Válog. versei (3).
Csokonai. Dorottya. Vig eposz. (10.)
Coppée. A kovácok sztrájkja. — *Radó Antal.* (4.)
Gvadányi. A pecsétli nótárius. (79)
Helne. Költeményeiből. *Endrődi Sándor.* (182.)
Kalevala. Részlet. *Vikár Béla.* (209)
Kisfaludy Károly. Válogatott költeményei. (19.)
Kisfaludy Sándor. Válogatott regéli. (125.)
Kölcsey Ferencz. Válog. versei. (95)
A kuruzs-ház költésze. (42.)
Magyar néphaladók. (52.)
Magyar népdalok. (150.)
Óvidius. Költeményeiből. *Paulovics.* (192.)
Két olasz költő. *Radó A.* (173.)
Szabolcska Mihály. Versek (34.)
Tennyson. Arden Enoch. (50.)
Tinódi Sebestyén. Válogatott történelmi énekei. (145.)
Versesgyűjtemény. Válog. költeményei. (168.)
Virág Benedek. Válogatott költeményei. (115.)
Zrínyi Miklós. Szigeti veszedelem. (8.)

Színművek.

Aischylos. Prometheus. *Zilahy K.* (97.)
 — Agamemnon. *Váradi A.* (162.)
Byron. Manfred. *Ábrányi E.* (23.)
 — Cain. *Mikes Lajos.* (128.)
Braccio. Don Pietro Caruso. *Radó A.* (80.)
Brienza. A bölcső. *Gábor Ig.* (208)
Cavallotti. Énekek éneke. *Radó A.* (53.)
Dumas. A kaméliás hölgy. (15.)
Dr. Maurier-Potter. Tráby. (9)
Glacosa. Borus szerelme. *Radó A.* (89.)
Hauptmann Gerhard. A tákosok. (219.)
Ibsen. A négyülős. *Vikár B.* (41)
 — A lársadalom támasza. (123.)
Katona. Bánk bán. *Boóthy Zs.* (1)
Kisfaludy Károly. A kérés. (5.)
 — Szilágyi M. Mátyás diák. Hűség próbája. (202.)
Murai Károly. Huszár szerelme. (51)
Murger-Barrière. Bohémélet. (29)
Racine. Phaedra. *Ábrányi E.* (185)
Rákosi Jenő. Aesopus. (200.)
Rovetta. A becselének. *Radó A.* (18.)
Sardou-Najac. Válfunk el. (25.)
Schiller. A messinai menyasszony. (43)
Sophokles. Antigone. *Kempf József.* (84.)
Tóth Kálmán. A király házasság. (88.)
Verga. Parasztszület. *Radó, (80)*
 — A farkas. *Radó.* (194.)

Arany

Iskolai kiadás.

Válogatott balladái. (11—12.)
 Toldi. (69—70.)
 Toldi estéje. (87—88.)
 Toldi szerelme. Szemelvények. (102—105)
 Kisebb költeményei. Szemelvények. (74—75.)
 Az első lopás. Jókai ördöge. (101.)
 Katalin. Keveháza. Szent László szive. (121—122.)
 Buda halála. (137—139.)
 Vojnina Ars poetikája. (144.)

Jókai

Szép anyuvalka. Kis képek. (100.)
 A nagyenyedi két fuzia. (146.) Isk. kiad.
 Ne nyuj hozzám és egyéb elbesz. (154)
 Tallérossy Zebulon levelei. (193.)
 Népvilág. Elbeszélések. (254.) Isk. kiad.
 Az új földesur. (260—261.) Isk. kiad.
 Helvita. Dráma 5 felv. (58—59.)
 A fekete vér. Színmű 5 felv. (72.)
 Emlékszem! Rudolf trónörököséről és egyéb beszédek. (46.)
 Kisebb alkalmi beszédek. (175.)

Mikszáth

A jó palócok. (223—224.)
 Kéi elbeszélés. (81.)
 Szent Péter esernyője. (225—229.)

Cyrano de Bergerac.

Rostand romantikája verses színműve. Fordította Ábrányi Emil. (231—232.) Katvan fillér.

Bródy Sándor.

Emberfejek. (197.)
 Harmínez fillér.

Sipulusz.

Humoreszkek. (6.) Ujjab humoreszkek. (134.)
 Harmínez fillér.

Kerczeg Ferencz.

Elbeszélések. (193.)
 Harmínez fillér.

Petőfi összes költeményei.

A legolcsóbb jegyzet, tárgy szerint csoportosított kiadás. Akantia, Neogrady, Telegdy, Tull közeivel. Szerkesztette Bánóczy József.

A helység kalapácsa. János vitéz. (163.)
 Elbeszélő költ. I.—II. *Radó V.* (230 és 240.)
 Az apostol. *Jakab Odín.* (220.)
 Románcok. *Lenkei Henrik.* (235.)
 Haza és Szabadság. I.—II. *Kudnai Rózsa.* (280. és 281.)
 Barátság és szerelem. I.—II. *Ferenzi Zoltán.* (250. és 270.)
 Családi versei. *Szinnyei F.* (158.)
 Táj- és életképek. *Vajda Gyula.* (171)
 Vegyes költ. I.—II. *Balassa J.* (181 és 310)
 Elete és költészete. *Somogyi Gy.* (210)
 Elbeszélések és hírlapi cikkek. (44.)
 Utazások. (14.)

Shakspeare

Iskolai kiadás.
 A szentivánéji álom. *Arany.* (30—21.)
 János király. *Arany.* (106—108.)
 Hamlet. *Arany.* (109—112.)
 Coriolanus. *Petőfi.* (179—180.)
 Othello. *Mikes Lajos.* (214—215.)

Molière

Dandin György. *Hevesi Sándor.* (31.)
 A fosvány. *Hevesi Sándor.* (71.)
 A kámpesedők. *Hevesi Sándor.* (142.)
 A botcsinálta doktor. *Gabányi.* (114.)

Barnum milliói.

A reklámkirály anatólójaja. Ford. *Domokos Elek.* (172.) Harmínez fillér.

Elbeszélő művek.

— Elbeszélések, humoreszkek, regények. —

Angol elbeszélők tára. I. (218.)
Francia elbeszélők tára. I—III. (17. 98. 161)
Német elbeszélők tára. I. (195.)
Olasz elbeszélők tára. I—II. (18. 99.)
Órosz elbeszélők tára. I. (118.)
Spanyol elbeszélők tára. I. (76.)
Agal A. (Pozzo). Elbeszélések (24)
Ambrus Zoltán. Hajótörtek. (56)
 — Arnyékalakok. (205.)
Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. (7.)
Bárony I. Vadász történetek. (28.)
 — Szől a puska. (217.)
Becsky László. Amerikába és vissza. (127.)
Bocaccio. Válogatott elbeszélések a Dekameronból. (36.)
Bourget. Három elbeszélés. (83.)
Butti E. A. Az erkölcsten. (48.)
Coppée. Henriette. (82.)
 — Adós fizess! (124.)
Cechov. Elbeszélések. (60.)
Cyprian. Elbeszélések. (190.)
Dickens. Vázlatok. (204.)
Dostojevszky. Egy játékos naplója. (169—170.)
Conan Doyle. Dr. Holmes kalandjai. (180 és 232.)
Droz G. Az ur, az asszony és a baba. (38.)
Endrődy S. Ghitta. Elbesz. (312.)
Farina Salvatore. Erősebb a szerelemnél. (129.)
Fay A. Válogatott meséi. (54.)
France Anatole. Régi dolgok. (140)
Heltai Gáspár. Válog. meséi. (90)
Közar Emil. Elbeszélések. (306.)
Kármán J. Fanni hagyományai. (22.)
Kabos Ede. A csengeri kalapok és egyéb elbeszélések. (67.)
Kenedi G. Három elbeszélés. (174.)
Kleiland. Elbeszélések. (92.)
Kipling Rudyard. Indiai történetek. I. II. (66. és 164.)
 — A Daugel könyve. Képpel. I. II. (149 és 191.)
Kisfaludy K. Vig elbeszélései. (148.)
Köbor Tamás. Elbeszélések. (129.)
Kozma A. Vig elbeszélések. (47.)
Maupassant. Apró elbeszélések. (2)
Meyer K. Egy fiú szenvedése. (57)
Möller M. Ottó. Az aranycsináló. (131—132.)
Murai Károly. Mese-mese. (116.)
Muscat. Tizian fia. (91.)
Oluda. Tomia. (160.)
Papp Dániel. Utolsó szerelme. (118)
Poe Edgar. Rejtjelmes történetek. I—II. (45 és 141.)
Patapenko. Egy vén diák elbeszéléseiből. (187.)
Szabóné Noga J. Mara. (147.)
Szalagy gróf. A medve. (55.)
Servo Matilde. Lányok. (83.)
Szomaházy I. Elbeszélések. (16.)
Tábori R. Különbös történetek. (159.)
Tarcali György. Dönk vitéz Romában. (184.)
Thury Z. Urak és parasztok. (143.)
Tolnai Lajos. Elbeszélések. (86.)
Tolstoj N. Lev. Népies elb. (126.)
Turgenev. Az ötlök kerék. (35.)
Vértes Arnold. Kisvárosi tört. (40)
Zsidó M. Színháztörténet. (136.)
H. G. Wells. Világok harca. (93-94)
 — Az időgép. Regény. (157.)
 — Dr. Moreau szigete. Reg. (207-208)
Yke. Újjászületés. Regény. (62.)

Kapható minden könyvkereskedésben.

Egy-egy szám ára:

30

fillér.

Zörténel-, irodalom- és műtörténeli, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleírások.

It. Ábrányi Kornél. Képek a magyar zenevilágból. (176.)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. Képekkel. (133.)
Anonymus. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (90.)
Apor Péter. Metamorphosis Transylvanie. (168.)
Áldásy Antal. Pázmány Péter élete. Képekkel. (93.)
Bécsi képek krónika. (188.)
Cicero. Az öregesgről. (65.)
Cornelius Nepos. Híres férfiakról. (201.)
Cserel Mihály. Históriaja. (120.)
Deák F. 1801. első felirati beszéde. (26.)
Esküdtök és esküdttörtek könyve. (155—156.)
Falke Miksa. Erzsébet királynéről. (64.)
Faludi F. A. Téli Éjszakákból. (211.)
Flammarion. Csillagok esték. (37.)
Græcia Gy. 1848. március 15. (32.)
Junius. Katona József élete. (199.)
Kazinczy Eörsz. levelei. (190.)
 — Pályám emlékezete. (135.)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. Képekkel. (97.)
Koröhmáros. Kerékpáros káté. Képekkel. (117.)
Kossuth L. 1849. jul. 11. beszéde. (38)
Kölcsey Ferencz vál. beszédek. (81.)
Majtényi Flóra. Spanyolországi képek. (165.)
Mindszenty G. naplója. (168.)
Mikes Kelemen vál. levelei. (196.)
Nansen Fridtjof. Ejen és jégén át. Képekkel. (77—78.)
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153.)
Szendrei Julia naplója és levelei. (49)
Plutarchos. Perikles. (73.)
 — Coriolanus. (157.)
Radó Antal. Dante. (221.)
Szalárdy J. Szilmas krónikája. (68.)
Szemeré-Márczy. Sakkönyv. (177-78)
Vanderheyem G. Husz hónap Abessiniában. (185.)
Zrínyi. Az török álfum ellen való orvosság. (216.)

A „Magyar Könyvtár” eddig megjelent számai együtt részletfizetésre is kaphatók.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**Nyolczadik sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab.

Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Nyolczadik Sorsjáték.

100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1901. május 22. és 23.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1901. jun. 19. és 20.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1901. jul. 16., 17. és 18.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1901. szeptember 25-től október 22-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 (Egy millió)	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000		
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000		
3 á	2000 6000	3 á	3000 9000	3 á	10000 30000		
5 á	1000 5000	5 á	2000 10000	5 á	5000 25000		
8 á	500 4000	8 á	1000 8000	8 á	2000 16000		
30 á	300 9000	20 á	500 10000	10 á	1000 10000		
50 á	100 5000	60 á	300 18000	70 á	500 35000		
2900 á	40 116000	3900 á	80 312000	4900 á	130 637000		
3000 nyer. Kor.	240000	4000 nyer. Kor.	477000	5000 nyer. Kor.	898000	1 nyer. á	400000 400000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1901. augusztus 13. és 14.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1901. szeptember 4. és 5.		1 á	200000	1 á	200000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	1 á	100000	1 á	100000
1 á	90000	1 á	100000	1 á	30000	1 á	30000
1 á	30000	1 á	30000	1 á	20000	1 á	20000
1 á	20000	1 á	20000	1 á	15000	1 á	15000
1 á	15000	1 á	15000	3 á	10000 30000	2 á	30000 60000
3 á	10000 30000	3 á	10000 30000	5 á	5000 25000	3 á	20000 60000
5 á	5000 25000	5 á	5000 25000	8 á	2000 16000	20 á	10000 200000
8 á	2000 16000	8 á	2000 16000	10 á	1000 10000	50 á	5000 250000
10 á	1000 10000	10 á	1000 10000	70 á	500 35000	400 á	2000 800000
70 á	500 35000	70 á	500 35000	3900 á	200 780000	720 á	1000 720000
3900 á	170 663000	3900 á	200 780000	4000 nyer. Korona	934,000	1000 á	500 500000
4000 nyer.	Korona 934,000	4000 nyer.	Korona 1.061,000	27800 á	200 5560000	30,000 nyer. és jutal. Kor.	9.550,000

Az I. osztály huzása 1901. május 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi április hó 21-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.